kat.komp
CIMELIA
Qu 5782-87
OBCE

[illegible] den auswärtigen Pupillen aber, [illegible] Gerichtsbarkeiten, zu welchen sie gehören, [illegible] Mittheilung des [illegible] des letzten [illegible] als Vermächtnißvollstrecker und Nahmhaftmachung des Universalerben, anzuzeigen. Drittens, nach Verlauf eines Jahres ist der, so sich zum Erben erklärt hat, vorzurufen, und wenn [illegible] kein Erbe [illegible] erreichet worden [illegible] Ueberreichung einer gewissenhaften [illegible] Ausweisung des Betrages der Verlassenschaft [illegible] b) Wenn [illegible] nebst seinen freyen, eigenen Vermögen, auch Fideikommisse, oder Lehengüter [illegible] dann ist zu derselben ordnungsmäßigen Absonderung, und rechtlichen Verhandlung, vorzuschreiten; wofern aber c) bey einer Verlassenschaft mehrere Erbverklärungen geschehen, so sind dieselben [illegible] eine Erbe aufzunehmen, und um die Einrede zu [illegible], sondern ist vor dem Recht ordentlich zu erheben, wer den eingekommenen [illegible] Erbverklärungen, über das streitige [illegible] als Kläger [illegible]

zu unterfertigen ist, in [illegible] wahrung zu geben.

§. 196.

Wenn sich jedoch in ein[illegible] ein Vorrath von Toback [illegible] derselbe nie durch öffentlich[illegible] bekaufen.

§. 197.

Eben so sind in öffentlich[illegible] ne der Stämpelung unter[illegible] ohne daß sie entweder mit [illegible] Kommerzial- oder Verzollun[illegible] und also entweder als ein in[illegible] nis, oder als ausländisch[illegible] Waaren legitimirt sind, zum [illegible] sen, sondern vorläufig der [illegible] Behörde, zur Beurtheilung [illegible] solcher Waaren anzuzeigen. [illegible] außer Handel gesetzten Wei[illegible] bestehenden politischen Vero[illegible] gen.

Bohemica 305.

-5787.

34. V. 56.

Wyklad na Modlitbu pane. Kdež

y prwee Wpoložený kratčiem Jakož před mlu
wa oznamuge Wytiskowan gt: Aže ten
tyž Zprawen y doplněn k ssirssiemu
a pořadněgssimu wyswětlenj
A to s duowody pjsem
Swatych y Dosti
pilně Korigo
wanych

Cim 5486

C m 5786

Przedmluwa

Acz koli modlit by naramně přieliš rozmnoženy gsu w křestiā stwu. Obecne kostelnie y oblasstnie Kněžskee y lidu wuobecz obecneho Wssak že welmi pořiedku ṕnich a wnich nachazie se prawda. a zřiezene prawee bohu libee modlenie. podle naučenie a přikladu krista y cierkwe prwnie: A to gde z nepoznanij prawdy křestianstwie. a z nenabywanij znamosti y včastnosti gegie: A takee z nepožiwanij gie w smluwě swedectwie gegieho: A z nepoznanij zpuosobu wnitřnieho y zewnitřnieho w tee prawdě křestiāstwie neb bratrstwie W kteremž to a ne wginem slussie se modliti. w te prawdě podle božie wuole: A z nepoznanij y z ne vžiwanij prostředkuo prawych bo

hem postawenych Skrzeněž slussie se modliti bohu wzacně a libezně wnaděgi plněnie slibuo wyslyssenij A že toho vměnie z zakona božieho wiery pisem swatych nedostawa se Neb včenie a vměnie zakonuo lidskych marnych w vloženij a w vkladanij podesslo: Protož lid mnohy s swymi zprawcemi. ne magiecz vměnie zakona božieho Jaty gsa zamysly a nalezky obyčegi a zwyklostmi lidskymi. weden bywa k odpornostem prawdě praweho modlenie: A mezy lidem křestianskym. mnohy lid gest dobre wuole y žadosti k bohu: a k wuoli geho w srdcy naprawenу wěřicij w Krista. kteryž lačnij y žieznij wssie wuole božie wewssem poznanie k swemu spasenij: Ano y někteři z toho lidu dobree wuole: poznawsse s mnohee stranky wuoli božy přispasenij. častee styskanie nad tiem magij přy modlitbě Že neuměgij se panu bohu modliti w prawdě. w zpuosobu nabožnem Bohu libeem k vslyssenj: Protož k něyakemu napomoženij a k zprawě. včyněn byl spis o Modlitbě. Letha paně tisycieho pětisteeho dwanacteho y Imprimowan: A ten tyž teď Letha paně tisycieho pětisteeho dwadcateho. lepe zprawen a někde y doplněn k ssyrssiemu a pořadněgssimu wyswětleni Y dan potō k wytisstěni: Wněmž to poklada se toto čtwero: Nayprw coby modlitba wlastně byla: Druhe ktereby častky gegie byly: Třetie ktera prawda a zpuosob wnie k vslyssenij: Cztwrte wyklad se položij Modlitby paně. rč

To až potud p̄dmluwa:

Poczina se Spis o Modlitbie Rozdielně Položeny počastkach s Duowody pisem S.

Oňewadž prawa w
p̄wdě modlitba. gt̄ gedna čast
ka znamenita pocty božie Ano
wnij a skrzeni puosobij se pocta
y poklona samemu bohu wlast
ně p̄slussna. a nižadnemu gine
mu: o kterež poctě napsano gt̄.
Panu bohu twemu klaněti se budeš. a gemu samemu Matuss. iiij
služiti budeš: Czlowěku tehdy žadagicymu se mod
liti. a w tō y klaněti panu bohu libezně a spasytedlně
Potřebie tohoto čtwera poznanie y prawdy naby
wanie y skutečneho vžiwanie: Nayprw znati mod
litbu co by byla: Druhee potřebie znati častky gegie:
Třetie potřebie poznati w yakē zpuosobu a w yakee
prawdě a skrze ktere ꝓstředky ma se člowěk modliti
a před modlitbau p̄modlitbě y pomodlitbě nalezati:
Cztwrte znati ma modlitbu paně nayduostogněgssi
bohu nay přigemněgssij a nay vžitečněgssij. zawiera
gicy wssecky potřeby wsseho spasenie. wssie cierkwe
swate y wsselikeho shromažděnie cierkewneho. y kaž
deho vda cierkwe y wssech spolu. A tee modlitby zna
most některaku mieti a gij se modliti společně. a wnie
bdieti w swate žadosti vstawičně se wssemi wěrnymi
A tau přičynau položij se wyklad Modlitby paně:

O modlitbie Co by byla:

Prwni wěcy Totiž co by byla modlitba w sobě wlastně. Modlitba gest wyp̄wowanie potřeb. tomu kteryž mocen gt̄ gich naplniti Modlitba pak bohu samemu p̄slussna wpoctě geho a wpokloně Gest wyprawowanie nuznych potřeb panu bohu. kterychžto žadny giny naplniti nemuož
Zalm. xxx než gedine on sam: Oniež die dawid. Wzhledl sy na pokoru mu. spasyl sy z nuznych potřeb dussy mu: A
Hester. xiiij. hester modlecy se die. Ty znaš potřebnost nuznu mu A p̄dtim die. Pane mily kteryž gsy kral sam. spomozyž mně samotne. nebo kromě tebe nižadny nenie spomocnik giny Ty znaš potřebnost nuznu mu. Anieže Bože sylny vslyš hlas těch kteřiž žadne gine naděge nemagi než wtobě samem: a wyswobod nas z rukau
Zalm. Cvi. nep̄wych: A dawid. Wolali su kupanu když bywali rmuceni A z nuznych potřeb wyswobodil ge: A tak oginych pismiech to též oznamugicych. že wewsseli ke modlitbě bohu děge se wyp̄wowanie nuznych potřeb z nedostatečnosti což na člowěku gt̄. panu bohu gemuž samemu možne wsse podle wuole ge° naplniti

Rozdielowe Modlitby:

Rozdielowe pak modlitby v wyprawowani nuznych potřeb tito gsu: Gedno gt̄ neb bywa modlenie nebo wyprawowanie vstnie Druhe srdečne. každe oblasst naruozno znamenane:

A třetie vstnie a srdečne spolu: ¶ Modlitba vstnie
a nesrdečna. zaleži w samem taynem sseptu neb w hla
sytem rziekani. neb wzpiewani neb wčitani. kratkem
neb dlauhem mluwenij. neb wuopakowanij sklada=
nych modliteb. z paměti neb na kniežkach A tee mod
litby buoh same vstnie neslyssi: Jakož die skrze Izaia
sse. Lid tento rty mne ctij. ale srdce geho daleko gest Izaiass. xxix
odemne A bali gsu se mne přikazanim a včenim člo=
wěka. Proti čemuž pan Gežiss k wystraze mluwě die
A když se modlite nebywayte yako pokritcy. A nieže Matuss. vij
Modlece se nerodte mnoho mluwiti yako pokritcy
činie. mněgice zagistee že wemnohem mluweni bu=
dau vslyssani Protož nechtěgte gim podobni byti:
¶ Srdečna sama modlitba bez vstnie Gest samo
tayne wyp̄wowanie panu bohu potřeb nuznych A
žadostiwee srdečnee žadanie naplněnie. Oniež die da
wid. Zádala gest dusse ma žadati osprawedlňowani Zalm. Cxviij
twych: A opět. Zádost chudych wyslyssal gest pan: Wžalmu. ix.
a přip̄wowanie srdce gich slysselo gest vcho ge°: Při
klad na Anně oniež takto psano. Anna zagistee mlu= 1 Kralow. i
wila gt̄ wsrdcy swem. a toliko rtowe gegie hybachu
se. a hlas owssem nebyl slyssan: Oniež y aposstol die
Modliti se budu wduchu neb duchem: modliti se bu 1 Korin. xiiij
du y myslij: ¶ Třetie modlitba vwyprawowanij
gest srdečna y vstnie spolu A gt̄ srdečnee y vstnie na
božne y žadostiwee wyprawowanie potřeb. s sebra
nu a pozdwiženau myslij k bohu k naplněnij. Oniež
pan krystus die. Buoh duch gest A ti kteřiž se gemu Jan. w iiij.

A iiij

modlee. w Duchu a wprawdě mussegij se modliti:
¶ To buď až potud o modlitbě y o rozdiele gegiem:

O Cžastkach Modlitby:

PRzi druhee wěcy znati slussie častky modlitby A ty su čtyři s rozdiely swymi: Prwnie gt̄ zpowěd neb wyznanie: Druha wyp̄wowanie nuznych potřeb: Třetie ꝓsby: Cztwrta swa
1 Tymot. iiij. tee žadosti: A otom aposstol die k tymoteowi. Prosym aby nayprw byly wssech modlitby ꝓsby a swatee žadosti s diek čyněnim: A opět. Skrze wsselikau modlitbu a prosbu. modlece se wsselikeho času: O prwni wěcy. totiž o zpowědi neb wyznanij. gsu pisma swata mnoha. y duowodowee skutečnij že nayprw ma byti w modlitbě činěna. a skrzeni ma přistup puo
Zalm. xCiiij. wod a počatek brati modlitba. Jakož die dawid Předegděm twarz geho wzpowědi: ¶ Zpowěd pak ꝑ modlitbě ma trogi častku: gednu zpowěd bohu ma wyznanie mocy mudrosti dobroty geho. wstwořeni vwykupeni y wspaseni: včastnosti to° danie neb požiwanie neb wtō rozmnoženie: a zachowawanie
Rzyma. xiiij. od zleeho wyswobozenie: Jakož die aposstol. Wsse
Zalm. Cxvij. liky yazyk zpowiedati se bude bohu: A opět. Zpowiedayte se panu neb dobry. neb nawěky milosrdēstwie
Mathuss. xi geho: A sam pan kristus toho vžiwal rzka. Zpowiedam se tobě Otče pane nebe y země: A tau přičynau chtě mieti nayprw zpowěd ꝑ modlitbě. položil gi řka
Mathuss. vi Otče naš genž sy w nebesyech: A sam modle se řiekal

Otče mog: ¶A po tee zpowědi. hned ma byti diek či Matuš. xxvi
něnie. chwalenie a dobrořečenie. Diekuo činěnie. gt̄
wděčnosti srdečnee wyp̄wowanie. z dobrodinie bo
žieho staleho. daneho požiwaneho p̄tomneho y bu
ducieho. časneho y wěčne°: A ktomu napomina apo
sstol rzka. Dieky činiece wždycky zawssecky: A opět Effezskym. v
Zewssech wěcij dieky činte. ꝛc. A to též y povslyssení
modlitby činěno byti ma. přikladē pane. genž die Ot Jan. w xi.
če dieky činim že mne slyssyš: ¶Chwalenie pak gt̄
wděčnee oslawowanie a neb slawne wyp̄wowanie
dobrodinie božieho A žadanie tee chwaly geho ode
wsseho tworu: y skutečne činěnie k chwale a k slawě
božij. geho gmena y skutkuo geho: A ktomu napomi
na dawid rzka. Chwalte pana neb dobry. neb nawě Zalm. Cxxxv
ky milosrdēstwie geho. A opět. Wsseliky duch chwal W žalmu. l.
pana. ꝛcijs: ¶Dobrořečenie neb žehnanie. gt̄ dobre
mluwenie panu a gmenu geho A dobroty geho wy
p̄wowanie. a žadanie dobreho A wněm rozmnože=
nie y zuostanie. a zleho wsseho zbawenie: A ktomu
napomina thobiaš rzka. Wsselikeho času dobrořeč Tobiass. iiij.
pana: A dawid. Dobrořečiti budu pana wsselikeho Zalm. xxxiij.
času. A opět. Dobrořeč dusse ma pana. y wssecky wě Zalm. Cij.
cy kterež wemně gsu gmenu ge° swatemu Dobrořeč
dusse ma pana. a nechtěg zapominati na wssecka do
brodinie ge°: ¶Potō pak ma byti zpowěd neb wy
znanie hřiechuo a nedostatkuo: a p̄znawanie k nim
wskrussení w poniženi y wducha zarmucení: A otō
die dawid. A rzekl sem wyznawati budu proti sobě Zalm. xxxi.

hřiech muog: a ty gſy odpuſtil nemiloſtiwoſt hřie
chu me°. zaněž ſe modliti bude wſſeliky ſwaty w čas
Wžalmu.l. potřebny A wyznawal na modlitbě rzka. Tobět ſem
ſamemu shřeſſil. a zle předtebu ſem včinil: A ſwaty
I kāo. Jan.i. yan. Budemeli ſe wyznawati hřiechuo naſſych. wěr
Lukaſs.xviij nyt geſt aby odpuſtil nā hřiechy naſſe: A že zakonik
ṕmodlitbě ne zpowiedal ſe pokorně hřiechuo ſwych
protož od ſp̄wedlnoſti pominut. Ale že hřieſſnik po
kanie čině. wſkruſſeni wponiženi to včinil. protož ſp̄
wedliw včiněn: ¶ Třetie čaſtka zpowědi. geſt wzi
wanie. kterež y hned po zpowědi byti ma k wyſlyſſe
ni: a pomodlitbě k vſlyſſeni a k naplněni: Neb napo
Jzaiaſs.lv mina k tomu řka. Wzywayte pana dokudž blizko gt̄
Jzaiaſs.lviij A opět. Tehdy wzywati budeſs a pan wyſlyſſij tě.
powolaš a dieť Ay teď ſem. neb miloſrdny gſem pan
Thobiaſs.iij buoh twuog: A thobiaſs. Hřiech odpauſſtiš wzy=
Zalm. lxxxv. wagicym tě: Neb die dawid. Mnoha miloſrdēſtwie
Zalm.Cxliiij. gſu wſſem wzywagicym tě: Neb blizko gt̄ pan wzy
Johel. w ij. wagicym ſe wprawdě: Neb každy ktož wzywati bu
de gmeno paně ſpaſen bude: To až potud oprwnie
čaſtce totiž zpowědi s ſwymi čaſtkami a rozdiely:

Odruhe Czaſtce Modlitby:

Druha čaſtka Modlitby. y hned po zpowědi byti
ma. genž geſt wyp̄wowanie nuznych potřeb panu
bohu wpokorně a nabožnem ſrdcy. Oniež die dawid
Zalm. Cxli. Wylegi p̄d obličegem twym modlitbu ſwu A budiž
Zalmu. Cxl. zp̄wena přieme ktobě modlitba ma yako zapal p̄d ob

ličegem twÿ. A wegdiž p̄d obličeg twuog modlitba Zalm lxxxvij
ma: A opokoře die. Wzhledl gest na modlitbu pokor Wžalmu. Ci
nych. a ne zhrdal gt̄ prosbami gich: Duowod připu
blikanowi. Neb wsseliky ktož se nižy powyssen bude Lukass. xviij

Otrzetij Czastce Modlitby:

Třetie častka modlitby gt̄ prosba Skrzemž člowěk
prosy pokorně zawyprawenych potřeb vslyssenie a
naplněnie: a to pro swate wěcy Ano prossenie swa-
tych wěcij potřebnych k spasenij. s připominani wě
cij swatych Jako gmena otce nebeske° wzywaneho
a Gmena syna geho. oněmž die. Budeteli co prosyti Jan. w xvi.
wegmeno me otce. dat wam. proste a wezmete A což Jan. w xiiij.
koli poprosyte wegmenu mem tot včinim: Též mi
losrdenstwie ge° neb dobrodinie geho A kratce wsse
ho což vwyznanij dotčeno: až proněho sameho Ja
kož otom obssierně pisma oznamugij: A ta prosba
vstawičně čyněna byti ma. tak aby znama byla vbo
ha. Jakož die. Prosby wasse znamy budte vboha: A Filipēsky. iiij
ma byti douffaliwa. podle to° Kto prosy beře: Neb Lukass. w xi
poněwadž wy gsuce zlij. vmiete dobre wěcy dawati
synom wassym. Czim wietz otetz waš da Ducha do
breho prosycym se: Ale že ne wždy prosby slyssany
bywagi: neb die pan. Newite zač prosyte: A swaty
yakub. Prosyte a nebeřete. neb zle prosyte: Ma teh Matuss. xx.
dy znamo byti. zač člowěk modle se prosyti ma swy Jakub. iiij.
mienku: a zač bezewssie wymienky než naprosto: S
wymienku modle se. prosyti ma zawěcy časne tělesne

zemſke neb ſwětſke: yako za zdrawie ſwee neb ſwych
Za ſtatek. za motz. za čeſt neb duoſtognoſt A neb za-
vgitij hanby. ſſkody neb nemocy nebo ſmrti A neb a
by pan buoh včiníl to neb gine bližním: Zato y zapo
dobnee tomu modle ſe pſyti ma: bylaliby totiž wuo
le geho: a nebyloliby proti wuoli geho. a na pkažku
ſpaſenie A muožli bez hřiechu byti: a bezpohorſſenij
gmena božieho y vrazu a překažky ſpaſenie gich: ¶ Za
wěcy pak duchownie maſe modliti na dwee Gedno
za ſłużebnee. a druhe za potſtatnee: Za ſłużebne s wy
mienku. a za potſtatne bez wymienky: Służebne. ya
ko ſu Shromaždenie. ſłuhy. ſłużebnoſti: Za ty a ow
ſſem za připadnee wěcy s tu wymienkau ma modle
no neb proſſeno byti. aby gich buoh dal dogiti wpra
wdě. potud pokudž potſtatnym ſłużebne a ſłużebnỹ
připadne pomocne ſau: A když wpwdě gſu. aby dal
hodnoſt tee prawdy vžiwati. Pakli negſau wpwdě
ani ſłužie k prawdě potſtatnee. aby dal gich vgiti: a
ne byti pmich zawedenu mocij lidſku zřiezenu ſtaro
bylu. ani oby čegi. ani twarnoſtm. ani mnozſtwi rč
odſpaſeni zřiezeneho ¶ Ale zawěcy potſtatne duchow
nie ſpaſytedlne. bezewſſie wymienky potřebne k ſpa
ſeni. ſłuſſie ſe modliti bez wymienky A proſyti aby by
la wuole geho dati ge z miloſti ſwee. yako za miloſt
božie. za včaſtnoſt Kryſtowa zaſłużenie. za Ducha
ſwateho dary zakładnee. wzacna čnicie. wiery laſky a
naděge A ſkrzeto za prawdu w mitřm druhe narože
nie Obživenie. obnowenie y opwenie Ducha y mo

cy geho: a wewsselikē poznani y nasledowani. a dogi
tie wuole boži spasytedlne kpožiwani gie wswědomi
dobrē wewsselike mocy a syle. ꝓnaděgi žiwota wěčne
ho: A tak ꝓsyti slussie zaswe spaseni a zapotřeby kněv
přiležicie: bez nichž na ꝓsto nelze se libiti bohu ani spa
senu byti: slussie se modliti dowěrně a ꝓsyti vstawičně

Octwrte Czastce Modlitby

Sztwrta častka modlitby. gt̄ žadost swata sr
dečna pokorna nabožna. vstawična w mod
litbě. bez řiekani neb mluweni. A tau žadostij
wzdychanim newymluwnym slussie prosyti wždy
cky Aby totiž modlitby a prosby vslyssany a naplně
ny byly: Oniež dawid die. Žádala gt̄ dusse ma žadati Zalm. Cxviij
osp̄wedlňowanie twych: A opět. Otewřel sem vsta Wteemž.
ma a ꝑtrhl sem duch muog. neb sem ꝑkazanie twych
žadal: A yakož žada gelen k studnicem wod. tak žada Zalm. xli.
dusse ma ktobě bože: žiezmila gt̄ dusse ma k bohu k stu
dnicy wod ꝛc: A opět. Pane ꝑdtebu gest wssecka ža Zalm. xxxvij
dost ma. a lkanie me nenie odtebe skritee: a Job. Kto Job. w xxxi
mi to da. aby mu žadost slyssal wssemohucy: A swa
ty pawel. Kteryž z pytuge srdce zna čeho duch žada Rziman. viij
neb prosy za swatee: Neb žadost chudych slyssy pan
Kteryž naplňuge wssicku žadost twu: A tak ten se Zalm. Cij
modli ktož nayprw zpowieda se dobrotě božie s diek
čyněnim a s chwalami y s dobrořečenim: A ktož se
zpowieda swych hřiechuo a nedostatkuo s skrausse
nim a s poniženim s wziewanim pana boha za wy

slyssenÿ: Ten se modlÿ dale Ktož swe nuznee potřeby pozpowědi wyp̄wuge panu bohu: Ten pak prosy Ktož prosby swe pro swatee wěcy prosy naplněny byti odboha w kristu wegmenu geho: Ten swatě žada Ktož skrze ty prosby pswate wěcy žada často bez opětowanj wyp̄wowanÿ potřeb. wzdychanim a lkanim newymluwnÿ. a swziewanim častym gmena božieho. A což buoh dal by a naplnil by. tu slussie dieky činenie a nawracenie. aby wzdal chwalu bohu:

Ozpusobu a Prawdie Modlitby:

Třetÿ pak wěcy Totiž w yakem zpuosobu a w yakowe prawdě ma se hleděti člowěk prace nalezati. Předmodlitbu. pmodlitbě. a po modlitbě: Před modlitbau ma se zpuosobiti wnitrz y zewnitrz wprawdě wiery a pokanie. mlowanie a laský. naděge a doufanie: A neb yakož pan gežiš die. w Duchu a wprawdě: W duchu totiž wiery prawe
Jan. w iiij W žalmu. l
sdečnee. A neb z tež wiery w duchu zamucenē. a wsdcy skrussenē a pomženē. gimž buoh w modlitbě nepohrda: Prawda pak ta ducha gt̄ wnitřnie nawsstiwenie mlostÿ božie Obživenie a obnowenie ge° skrze ducha swate° dary wzacna čynicienj. a op̄wenie wmocech geho. w rozumu vwuoli y wpaměti k wiře k lasce y knaděgi. wmlosti whotowosti y wmocy kewssie wuoli božie. A z toho skrze slowo božie p̄wee přitōne wěřenie. mlowanie k bohu nadewsse a k bližnim yako k sobě wsmluwě swědectwie swědomie po

koyneho s bohem y s lidmi. A ztoho wp̄we naděgi
wuostřiehani vmluwy wiery lasky a naděge: A neb
naymiž zwiery srdce kagicie obracugicie° se: Ty wěcy
kdež se nalezagi. činie zpuosob wprawdě tee hodny k
vslyssenj: A negsu tyto wěcy zčlowěka ale z daru bo
žieho. A buoh swe dary když s nimi se člowěk vtieka
kněmu pokorně slyssi: a podle toho prosby naplňuge
A že duch wiery čynicij poznanie boha a wuole ge°
wpoddanosti a wposlussenstwi potřebny gt̄ k mod
litbě: Die aposstol. Přistupugicij wěřiti musy Totiž Zidom. w xi
zwiery znati. že buoh gt̄ mocny mudry a dobry swr
chowaně. Otecz Syn y Duch swaty. gediny w boz
stwi a truog w osobach A sylně držeti oněm. že gt̄ hle
dagicich sebe odplatitel: A wte wieře ma mieti wuoli
dobru milostij ducha swateho op̄wenu. a mocij ge°
vstawenu: chtě wssemu sprostně wěřiti y skutečně na
sledowati. y dochazeti y činiti což on skrze sluhy swe
zwěstuge z zakona wiery pisem swatych: vči napomi
na wystřieha y tresce. wgednotě cierkwe natež wieře
založene: A ztoho zwlasstě k zwěstowani sluh skrze
slyssenij slowa božie° ma wěřiti O milosti boha otce
Skrze niž chtě hřiessnym ne sp̄wedliwȳ a hodnym
zatracenij wpadu prwnich rodičuo milostiw byti. a
wykupiti y spasyti Sp̄wedliwa wzacna y hodna v
činiti žiwota blaženeho: Dal nato z milosti swe syna
sweho naswět: a ge° neodpustil Ale w ruce hřissnych
obětowane° dobrowolně dopustil mučiti krew pro
lewati y potupně vsmrtiti: aby tudy zasluženi geho

hoyna mnoſt a ſprawedlnoſt wewſſie wzacnoſti a hodnoſti zpuoſobena byla: A wtom ma ſlyſſeti y z wiery přigieti zwěſtowanie. Olaſce ſyna božieho pa na Gezukriſta. O ſtupem oſoby geho s nebe. O wtě lem duchě ſwatym wžiwotě pány. O narozem geho z teež čiſtee pány. O obcowam geho. O poſelſtwi ge ho: O vmučem. owylitij krwe. y oſmrti geho. O hog nem a doſtatečnem wykupem a ſpaſenij. wzaſlužem geho wſſie mnoſti a pwdy ſprawedlnoſti hodnoſti wnij y libeznoſti dati kralowſtwie nebeſke: Tež owz křieſſem geho a O nadegi připwene ſkrzeně včaſtno ſti geho dogitie pwzkřieſſem ſprawedliwych: Tež o na nebe wſtupem. o začetij ceſty nowe zaſebu y O na dęgi wgitie tam O ſedem geho napwicy božie O pſto genſtwi ge° twaři božie wuobęti ſlitowanie Aby ſkr zeněg wſſe wte obęti plne mnoſti hledano žadano p ſſeno bylo y dawano k ſpaſenij y nabywano y wſſeli ka poklona ſkrzeněg čmena bohu byla: Teež oge° od tud přiſſtie k ſaudu ſem naſwět Aby nadęgi zpuoſobe nu wzkřiſſemie blaženeho y wchodu dokralowſtwie nebeſke° naplnil. a ſpaſemie zwolenych dokonal. y za= tracemie zatracencuo nawěky wěkuo wpomſtě ſpwe dliwe: Ztehož zwěſtowani wſlyſſem wiery ma wě řiti o Duchu ſwatě O zaſlibenij geho daruo ſeſlanie zplnoſti kriſta: Skrze ktereżto dary buoh zaſlibil w zaſlužem Kriſta mnoſtiw byti. hřiechy odpuſtiti. ſp wedlnoſt dati. y ſpwedliwa y wzacna hodna y ſpaſe na včniti Obživiti znowu zploditi O ſwietiti. očiſti

ti poswětiti motz y zruost dati a k žiwotu slawy při
westi. Tak totiž ktožby skrze ty dary ducha swateho
wěřil wboha otce y wsyna geho y wducha swateho
wsmluwě wiery milowal naděgi měl. A s wěrnymi
kterež naybližssie te prawdy wgednotě poznal w do
wěrnosti w poddanosti w poslussenstwi w smluwě
přiyat k obcowani spogen byl: A zteto wssie praw
dy wiery dowěrně držal že začežby poprosyl vwieře
tee gmena geho w chramu gednoty wiery k spasenij
že podle tee wiery wsse se stane w krystu. A bez teeto
wiery při modlitbě nelze se libiti bohu. Neb ona gest Zidom. w xi.
zaklad naděgnych wěcij a duowod newidědlnych:
Naděgnych wěcij složenych w slibiech a w swědect
wich božiech gichž se dowěřiti ma ten ktož přistupu
ge k bohu w kristu skrze sprostne srdce w plnosti wie
ry teto srdce očisstěne mage odswědomie zle°. A vmy
te tělo mage wodu čistu w drženi naděge ne vchylně
A modli se wtom pokorně že wezme naplněnie zasli
benie. Podle toho Wěrny gest pan w slibiech swych Zalm. Cxliiij
A aposstol. Wěrny gt̄ ten genž zaslibil: A duowod gt̄ Zidom. w x.
newidědlnych. yako pana boha w bytu bozstwie ge
dineho a trogieho wuosobach gemuž se wpokloně a
wpoctě wgednotě bozstwi modli. že gest wssemohu
cy což rači včiniti naplniti dati ostřehati dopomocy
spasyti: Wsse wěducy y taynostij a ꝑtomně wsse pa
třicij. přednimž nitz skriteho nenie. A wdobrotě nay
milosrdněgssi naylepssi naymilostiwěgssi naylitosti
wěgssi hotowy vwuoli swe milostiw litostiw gsa do

bře wssem činiti. A prosycym se nema zazlee ale wuo
li gich genž se bogie geho hotowy naplniti. Podle to
Zalm. Cxliiij. ho Wuoli bogiciech se včini a ꝓsby gich vslyssi a spa
Zalm. lxxij. seny ge včinij: A opět oněm die. Dobry gsy pane do
Zalm. Cxxiiij brym a přiemym srdce. Dobře čiň dobrym a přiemy
Marek. xi. srdce: A že teto wieře chce při modlitbě. die. Když
se postawite na modlitbě wěrzte že totiž prosyce we
gmeno mee wezmete a stanese wam: Nebo ktož wě
řiti nemuož slibuom božim w krystu vwieře gmena
geho včyněny: Aniž se gich naplněnie nadieti muož
a tak ani vžitečně se modliti: A otō die swaty yakub
Jakub. w i. Prosyž pak vwieře nic nepochybuge: Proč: Die an
Lukass. w i. děl kupanně. Nebť nebude nemožne vboha wsselikee
Wteež kapi. slowo: A oteemž alžběta k teež panně. Blažena genž
gsy vwěřila neb dokonany budu na tobě ty wěcy kte
Jako swrchu rež p̄weny gsu od pana: Die dal swaty Jakub. Ktož
by pak pochybowal podobny gt̄ wlnobiti morzske
mu kterež od wětru se hybe a wuokol wznassy: pro
tož ne domnieway se člowěk ten byť co wzal odepa
na: ¶ To až potud buď oprwnij častce zpuosobu w
nitrzniho a prawdě wiery odkudž oswiecenie p̄wee
pochazy: Skrzeněž člowěk ma se poznati a pana bo
ha: Se sameho wnaramne chudobě a wnuzy posle
dni a w biedě: Tak že sam z sebe ꝓ včastnost rodu A
dama skrze početie a rozenie swe tělesne. hřissny nesp̄
wedliwy syn hněwu a zatracenie. nemoha s nitz ni
kdy byti k wyplatě swee a k wzacnosti a k libeznosti
bozske k dogitij milosti sp̄wedlnosti y wěčnee slawy

A owſſem propdane ſwe zlee činěnie. ztoho nemuož
ani co pomyſliti owſſem mluwiti nadto ſpaſytedlně
činiti. A wtom aby dokonale zufal nadſebu tak že ža
dnymi ſwymi přirozenymi wěcmi owſſem ginymi
cyzymi kromě ſebe bez miloſti boha otce a bez zaſlu
ženi pana kriſta a bez ducha ſwateho daruo nemuož
gimi ani ſkrzeně nicz včiniti k ſproſſtěni k wyplaceni
k hodnoſti k ſprawedlnoſti dogitij. k wzacnoſti k libe
znoſti k ſwemu oprawenj y k přigeti do kralowſtwie
božieho: A zaſe ma znati pana boha ſkrze zwěſtowa
nie čtenie tak yakož ſwrchu položeno. A tomu wěři
ti w zaſlibeni ſe nadieti vmluwy wiery dogiti a ſwě=
dectwie gegieho w naplněnij: A bylliby wkterem ſo
bě wědomem hřiechu zněhožby byl geſſtě darem mi
loſti a mocij geho nepowſtal a wuole k odwoleni a
vmyſla k přeſtani a k pokani neměl ani wmyſli změ
něnie a wgine obracenie neměl: Takowy mali ſe neb
chce modliti bohu ma prwe před modlitbu změniti
wuoli y vmyſl y myſl ſwu. a ma ſe wtom dati na py
kani wſkruſſeni w poniženi a ducha wzarmuceni A
zamucenym ſrdcem pykati a lkati wponiženi žaluge
naſe před bohem: A wuoli poniženau bohu y ſaudu
geho poddati k treſtani: A tepruw k miloſrdenſtwi
božimu w kriſtu a k ſlibom včiněnym kagicym ſe vte
cy ſkrze pokornu modlitbu s Dawidem rzka. Smi Wžalmu. l.
lug ſe nademnu bože podle welikeho miloſrdenſtwie
tweho a podle mnozſtwie ſlitowani twych ſhlad ne
prawoſt mu. wiece vmyg mě od neprawoſti me a od

hřiechu meho očiſt mě. Neb nepwoſt mu ya pozna
wam a hřiech muog protimně geſt wždycky. Tobě
ſem ſamemu shřeſſyl a zle pdtebu ſem včiml zč: Po
tom žadati odwracenie twaři od hřiechuo a zaſhla
zeni wſſech neprawoſti. A zaſtwořenie ſrdce čiſteho
a zaobnowenie ducha přiemeho: A potom obětowa
ti ma ſrdce ſkruſſene a pomžene y ducha zamuceneho
w vmyſle wietz ne hřeſſem. wuoběti kriſta žadage p
getie a doplněnie A často to činiti před bohem Neb
bez teto prawdy modlitba nebylaby ſlyſſana. ale w
Žalm. lxv. hřiech by ſe obratila: neb die piſmo. Spatřilli ſem ne
pwoſt w ſrdcy mem totiž w myſli w wuoli w vmy=
Jan. w ix. ſle byti. ne vſlyſſiš: A onen ſlepy die. Wieme že buoh
Izaiaſ. w i. hřiſſnych neſlyſſi: a ſam die. Když ztiehnete ruce ſwe
odwratim oči ſwe odwas. A když rozmnožilibyſſte
modlitbu waſſi ne vſlyſſim. neb ruce waſſe plne krwe
Abakuk. w i. gſu: A čiſte oči pane na nepwoſt nekagicie nemohau
Johel. w ij. patřiti: A zaſe kagicym a obracenym w celem ſrdcy
rozedřenem od nepwoſti w ſkruſſem w pomžem w
pykam wpoſtu a wplači zaſlibuge obracem ſwe kni
litoſtiwe a miloſtdne w vſlyſſem w ſhowěm wuobě
ti mokre y ſuche ſyna ſweho y ſrdce ſkruſſene° w mo
Lukaſ. vij. dlitbě A wden zamucem že odpuſti hřiechy: Přiklad
Lukaſ. xviij. na Marigi magdalene: Tež na publikanowi neb my
Lukaſ. xv tnem: Přiklad na ſynu marnotratnem: Přiklad take
Lukaſ. xxiij. na lotru: přiklad na Petrowi na Pawlowi a gmych
mnohych. A wſtarem ſwědectwi na Dawidowi: že
ti wſſichm prwe kagicij byli než ſau ſe modlili a hřie

chuo odpuſſtěm doſſli: A kagicū by nebyli byť zmlo
ſti daruo božich gimiž vžitečne pokanie a přigemne
vboha w kriſtu bywa nenabyli: A wpokam pokoru
měli wtrpěliwoſti: a vmluwu s bohě včmli že chtie
teež y bližnim mloſtiwě odpauſſteti a propauſſteti:
Jakož pan toho přiklad dawa na ſluze prodlužilem Matuš. xviij
naramně. a když padl a proſyl po ſhowěm. vmluwu
čiml že to też chce y bližnim činiti. A pan propuſtil y
dluh otpuſtil A tak ktož ſe pomżuge powyſſen bywa
wčaſu nawſſtiwenie mloſti božie. A te wiery pokor
ne wpwdě giž řečene naramně potřebie geſt zwlaſſt
znowu obracugicym ſe k prawdě. A neb padlym od
vmluwy a ſwědectwi mloſti božie w kriſtu. neb ſwě
dectwie onie gť ktož gie w pwdě zmich dogde a mod
litby ſe wnie. že obdrži zač pſyti podle wuole božie bu
de: Duowod ożeně kananeyſke kdež ſe die. Ożeno we Matuſs. xv
lika gť wiera twa ſtaniż ſe tobě yakż chceš: Duowod
o malomocně gemuż die. Chcy buď čiſt: Duowod o Matuſs. viij
Četuriowi gemuż die. A iakož ſy vwěřil ſtaniż ſe tobě
A namnohych gmych też: To aż potud o duchu po
kornē wiery wzpuſobu y wpwdě kvſlyſſeni modliteb

O prawdie laſky:

GIż ſluſſie o prawdě laſky dotknuti kteruż ſlu
ſſie zwiery těm mieti genż ſe magū wpwdě
modliti. A to tak aby gie yakož wieru tak y
laſku nabyli darem božim ſkrze ducha ſwateho wp
wem duchowniem ſpogenū ſepanē bohem a ſewſſtū

woli geho A ztoho sewssim zřizeně sčimž pan buoh
chce spogenu byti w krystu a wcierkwi w p̄wdě wie
ry Aby ktomu wuoli y žadost hotowu magietz. a slo
wa čtenie wiery swrchu dotčenee slyssietz. y prawdy
lasky y smluwu wnij to zwiery p̄gmutz srdce swe kto
mu obratietz s tiem se wgednotu p̄wu gednee mysli
wuole y vmysla pogili y stěmi genž nasledugi tehož
A potom w smluwě teto lasky zwiery noweho swě
dectwie spogenie wědome a dobrowolne včinili: A
skrze kluby p̄sluhowanie w swazku zřiezenem wzna
meni zewnitřnim a wswědectwi w poselstwi krista
spogenie božie lasky w kristu a wgednotě scierkwij p̄
yali a byli w včastnosti tee gedno. y požiwali gie k bo
hu y k gednotě y ostřiehali se wnij wmilosti a wmilo
wani nerozdielně ꝛc: A kdež se tato prawda lasky w
milosti a w milowani srdce vstaweneho zřiezeně w
pokogi po přigeti knij wswědomi a wpracy přitom
ne přikazane w vmluwě wiery skutečně na prawo y
na lewo naleza. wtom což na člowěku w owocy ge=
giem A nedostatkowee se pokorně op̄wugij A ospra
wedlňowanij postawenych k očisstěni rucha gegie°
se ostřieha potstatnych y služebnych. k bohu y k lidē
Takowe pan buoh wewssech gich modlitbach libez
ně slyssi y naplňuge: yakož syn boži die. Ne abych ya
Jan. w xvi. zawas prosyl Neb sam otetz miluge was ꝓto že gste
wy mne milowali a vwěřiliste prawě ꝛc: Neb syny
Přislow. viij. swe milugicie gey miluge: yakož die. Ja milugicie mě
Eklez. xxxiiij. milugi: A opět. Očy paně na milugicie ge°: A že syno

we zwiery kteraž ge čini wzacne wlasce a milee wmi
lowani bywagij: Die aposstol. Wssickni skrze wieru Galatom.iij
synowe boži gste. Neb buoh otecz dal tu mocz aby sy Jan. w i.
nowe božij byli wssichni genž wěřie wněho. totiž w
ssyckni kteřiž zwiery spogeni gsu s krystem. a tudy s
bohem. a w tom s gednotu wědomu y s vdy w lasce
a wswazku gegiem: A swaty yan. Wizte lasku kteruž I kāo Jan.iij
nam dal otecz abychō synowe božij sluli y byli Nay
mileyssij. nynie synowee božij gsme. a gesstě se ne vka
zalo co budeme: totiž poněwadž synowe tehdy dědi Rziman.viij
cowe boži spolu s krystem: Ale wieme že když se vka
že podobni gemu budeme: A poněwadž synowe Po Galatō. iiij.
slal buoh ducha syna sweho. Ducha proseb wsrdce
nasse wolagicieho totiž w modlitbě Otče otče: Neb Rziman. viij
on duch wydawa swědectwie duchu nasse^{v} že syno
we božij gsme: Neb kteřiž se koli tiem duchē zprawu
gij. ti synowee boži su: A ktomut pan die. Kto zwas Matuss.vij.
mage syna: a ꝓsylliby ho syn zachleb zdali kamene po
da gemu: a prosylliby za rybu zdali hada poda ge^{v}:
a ꝓsylliby za wagce zdali sstiera poda gemu: A poně
wadž wy gsuce zlij vmiete dobree wěcy dane dawa
ti synom wassym: Czim wiecz otecz wass nebesky da
dobreho ducha prosycym se: A tak ktož přissel kte la
sce otcowě: Oniež sam die. A budut gim za otce a oni II Korin.vi.
mi za syny a za dcery die pan buoh wssemohucy: A
to přiyali w smluwě a wswědectwi to synowstwie:
a podobni wnasledowani včiněni otcy y obrazu sy
na ge^{o} w duchu geho: a chodij w milowani geho sku

tečně. A skutky te wiery te lasky toho milowanie pr
wotně čynie přiležicie k bohu a wtom y k bližnim w
owocy ducha z rozkazani geho. K bohu wewssie po
winosti w pokloně a w poctě y wslužbě. A gednotě y
ksluham y k zprawcom gednotu ducha wswazku po
koge. Dowěrnost poddanost poslussenstwie milo=
wanie wděčnost ṕgemnost ꝛc. A kewssem wgednotě
společnost a vstawičnost y odměnnost lasky w owo
cy gegiem čině wtom zmilosti odsebe což slussie. A ke
wssem lidem milost milowanie žadost dobru a ṕzeň
až y k nepřatelō: Toť su předni skutkowee wiery a la
sky Apotōně wssickni gini znich spasytedlně gdú. ya
ko služebne y připadne wěcy y poswatne vstawenie
a obyčegowe a zwyklosti: A že laska zwiery a z milo
wani wskutcych naywětčie wssech gt̄: Die aposstol
1 Koryn. xiij Že beznie wdařiech ginych vřadu nitz nenie nitz mu
platno nenie. a wětčie wssech gt̄ a zuostawagicie na
wěky: A omilowanij welikem dwogiem přikazanie
Marek. xij die kristus k otazce. Slyš yzraheli. pan buoh twog
geden gest. A milowati budeš pana boha tweho z ce
leho srdce sweho a zcelee dusse y zewssie mysli y zew
ssie mocy twe. To gt̄ prwnie přikazanie: Druhe pak
podobne gt̄ tomu. Milowati budeš bližnie° tweho
yako se sameho. wětčie° těch gineho ṕkazanie nenie:
Ywece gemu mistr. Dobře mistře wprawdě gsy po
wěděl. že geden gt̄ buoh a nenie gine° kromě něho: A
aby milowan byl zceleho srdce ꝛc. A niže. wětčie gt̄ to
wssech zapalnych y poswatnych obětij: A tot gt̄ ta

wuole božie. Oniež ſlepy powěděl. Ale ktožby byl cti Jan. w ix.
tel geho a wuoli by geho čiml tohoť by ſlyſſal: Neb
pan buoh tech neſlyſſy genž pominuce prwotnie to-
což on chce. y obratie ſe ktomu což ſamo z ſebe bez we
cij nahoře położenych nehodne newzacnee nepgem
ne gt: Zgewny duowod o prwnich chticiech boha
wchramu neb gmde obětm ctiti a ruſſiece pkazame
wiery a laſky a mlowam kbohu neb kbližni. Kmmž
ſkrze yzaiaſſe die. Glyſſte ſlowo pane kmiežata sodō Izaiaſ. w i.
ſka pozorugte vſſyma zakona boha waſſe lide Go
morſky. Kčemu mi mnozſtwie obětij waſſich pwieť
pan pln ſem: A mže. Když gſte pſſli pdmu twař totiž
do chramu obětowat. Kto ge hledal tech wecij z ru
ku waſſich abyſſte chodili wſynech mych. Neobětug
te mi wiece nadarmo Zapal ohawnoſt mi geſt: No
wych měſycuo a Sobot a ſwatkuo gmych ne ſneſu
Neprawij gſu zaſtupowe waſſy. Swatkuo a ſlaw
noſtij waſſich nenawidela duſſe ma: a podobnie ſkrze
Jeremiaſſe die pan. Ay ia pwedu zlee wecy na lid ten Jeremiaſ. vi
to neb gſu ſlow mych neſlyſſeli a zakon muog zawr
hli. y kčemu mi kadidlo z ſaby pmaſſiete a Kalamū
chutnu wuomi wydawagicy z zemie daleke. Zapalne
oběti negſu mi přigemne a oběti waſſe nelibily gſu ſe
mi: a opět. Nemluwilt ſem sotcy waſſym a nepřika Jeremias. vij
zalt ſem gim když ſem ge wywodil z zemie Egipſkee
o ſlowu zapalnych obětij a obětij gmych ale toto ſlo
wo přikazal ſem gim rzka. Glyſſte hlas muog a bu
du wam buoh a wy budete mi lid. a chodte powſſe

likee ceſte kteruž to přikazal ſem wam aby dobře bylo
wam A neposlechli gſu ani přichylili vcha ſweho:
A niže. Tentoť gt̄ narod kteryž neſlyſſal hlaſu pana
boha ſweho aniž ṕyal kazně: zhynula wiera a od ya
ta gt̄ z vſt gich ꝛc: A opět ſkrze Jzaiaſſe die pan buoh
Jzaiaſs.xxix. Proto že ſe ṕbližuge lid tento vſty ſwymi a rty ſwy
mi oſlawuge mě. Ale ſrdce geho daleko geſt odemne
A bachu ſe mne přikazanimi lidſkymi a včenimi. Ay
ya přidam abych podiwenie včynil lidu tomuto di
wem welikym a hroznym. Nebo zhyneť maudroſt
od mudrych geho. a rozum opatrnych geho ſkrit bu
Jzaiaſs.lviij. de: A opět ſkrze tehož die. Wolay a nepřeſtaway. ya
ko truba powyſs hlaſu ſweeho. a zwěſtug lidu me=
mu ohawnee hřiechy gich. a domu Jakobowu hřie
chy gich Neboť mne den otedne hledagij a ceſty me
znati chtie. yako narod genž by ſprawedliwoſt činil
a kteryž by ſaudu boha ſweeho ne opauſſtěl: Proſie
mne za ſaudy ſp̄wedlnoſti a přibližiti ſe k bohu chtie:
Proč ſme ſe poſtili a ne wzhledl ſy Ponižowali ſme
duſſij naſſych a nepopatřil ſy: Ay wedni poſtu wa
ſſeho naleza ſe wuole waſſe: čti pořad: A poněwadž
toho nep̄gimal od lidu těleſneho gemuž ſe wſſe vſſi
guře dalo. když přiněm potſtaty a zakladu wuole bo
žie přikazane nebylo. Nadtoť y nynie nepřigme ny=
něgſſich mnohych obětij a ginych roměgij. kterychž
neuſtawil ani ṕkazal lidu duchowniemu A owſſem
když gemu ſlužebnicy těch wěcij y s lidē odporni ſu
a k odpornym wěcem gich vžiwagi: a neposluchagij

hlasu zakona wiery laſky milowanie w přikazanich
A mnozij po dnes chytagi ſe lidſkych wecij: a welmi
pilně ſtřehau ſe přimich zapowědij přeſtupowati. a
přikazanie lidmi vſtawena plniti: Teez přicietkew
nych neb poſwatnych wecech. přimichž bludie ſdcē
někteřij y ſmyſlem naprawo neb nalewo. wzhuoru
neb doluo: a wiece wažie ge nez přikazanij božie: A
ponewadž od onoho lidu ne přigimal wecij ſwich-
mich ani modliteb. nad to nyme nepgme A netoliko
na darmo ge puoſobie. ale k omylu a k ſwodu ſwemu
A zaſluhugij aby zhynula od mich mudroſt wiery:
a rozūnoſt prawdy z řiezene° ſpaſenie odmich ſkryta
byla A blaze komuž buoh z toho pomuož: a zwlaſſtě
aby přiwieře a přiſprawedlnoſti zwiery nebludil: a
nečinil ſe omylně ſprawedliw bez wiery a ſprawedl
noſti. ne lidſke. ale božie geho zakona A gimymi nehr
zel z potupy. a neb z vkazam ſprawedlnoſti ſwe před
lidmi powyſſuge ſe nad gine k potupě ginych: A zaſe
K tož duogda ſpwedlnoſti z wiery. genž laſka w mi
lowani gt w ſmluwě noweho ſwědectwie: a z toho
čimi wuoli geho vpřiemě z tee ſprawedlnoſti: tohoť
buoh ſlyſſy: Die dawid. Očy pane naſprawedliwee Žalm. xxxiij.
a vſſy geho k proſbam gich: A opět. Wolali ſu ſpra
wedliwij kupanu a vſlyſſal ge: A ginde. Powolaſs Jzaiaſs. lviij.
a vſlyſſimť Neb ay teď ſem pan buoh twuog: Ano Jzaiaſs. lxv.
dřiew nez wolati budete wyſlyſſim: A ſkrze Jerem
aſſe die. Wzywati mne budete a živi budete: a mod Jeremi. xxix.
liti ſe budete mi. a yať wyſlyſſym was Hledati mne

budete a nalezete: když hledati mne budete w celem
Zalm. Cxliij. srdcy wassem. nalezen budu od was wece pan. Neb
wuoli bogicych se cynuj a prosby gich slyssij: Swe
Jan. w ix. dek onen slepy rzka. Ač kto gt ctitel bozij a wuoli ge-
ho cynuj tohoť on slyssij: Take pan buoh nepgima
modliteb od toho ktož w lasce w pokogi a wswor-
nosti nemie ale wruoznicy. Neb buoh pokoge gt a swor
nosti a gednoty A chce aby bratrie přebywali w ge
dno A mesto geho w pokogi gest. A ti genž se modli
ti magij. w duchu pokognem byti magi. w chramu a
w domu wiery dwu neb trij sebranych. pozdwihugi
ciech čistu ruku bez hnewu zlostneho nenawistneho
a bezkořene hořkosti: Gmač pan odwolawa od mo
Matus. v. dlitby rzka. Nechay tu obeti twe. a gdi prwe smirz se
s bratrem twym: ¶ To až potud opwdě lasky genž
gest sprawedlnost zwiery k bohu y k bližnim wmlo
sti a wmilowani w pokogi w gednotě a wswor-
nosti rč. kteraž gest potřebna k modlitbě a bohu libezna:

O prawdie Nadiege:

Jž slussie otřetij prawdě zakladne k moditbě
potřebnee dotknuti totiž o naděgi. A ma wě
domo byti že gt zwlasstni dar ducha swate
ho k wstaweni mysli k plnem slibuo bozich Jakož die
Wzalmu. iiij dawid. Ale ty pane zwlasstě w naděgi wstawil sy mě
Neb yakož buoh skrze ducha sweho w kristu wlewa
ge zakony swe wsidce wlewa wieru a lasku. Tak y na
děgi. A z toho yakož člowek obžyweny w duchu gsa

opwen bywa wmocech duſſe A dochazy wuole do
bree zmiloſti chtiecy wſſemu weriti ſkutečne A chtie
cy sbohē a s geho wolij ſe ſpogiti miłowati. a wuo
li wſſicku pkazanu činiti: Tak dochazy daru dobree
wuole z miloſti bożie a mocy geho vſtawenee: aby
chtel wſſeho ſe nadieti k plnem. cožkoli buoh zaſlibil
neb ſwedčil wſmluwach ſwych: A yakož člowek wie
ry a laſky wedome dochazy ſkrze zwěſtowanie ſlo=
wa bożieho: a včenie geho A potom ſkrze ſkutečnee
naſledowanie: Potom wſmluwe a wpoſwecem. w
nowem ſwedectwij. aby odtud prawdu mel libeznu
bohu k ſlyſſenij modliteb: Tak mage dar nadege v
wuoli opwene miloſtij bożi. Ma ſlyſſeti čtenie ſwa
tee w dowernoſti. wnemž ſe zwěſtuge nadege pwdy
ſlibuo a ſwedectwiech: Nayprw wkriſtu naplně=
nych a ſtalych Neb zakon ſkrze moyžieſſe dan geſt: Jan. w i.
ale miloſt a prawda ſkrze kryſta ſtala ſe Skrze wte
lenie. narozenie. vmučenie. wzkřiſſenie. na nebe wſtu
penie A naprawicy ſedēnie: wtom miloſt a prawda
zaſlibena y zakonem ſwedčena naplněna ſkrze Kriſta
ſtala zwěſtuge ſe. A w te miloſti a wprawde nadege
včaſtnoſti tee miloſti a prawdy nadege w ſlibiech a
wſwedectwich wtemž čtenij wſmluwe wiery pokla
da ſe k žiwotu wěčne". Omež die ſwaty pawel. Dieky Kolocěſky. i
činme bohu a otcy pana naſſeho Gezukriſta wždy
cky za was modlece ſe Slyſſiece wieru waſſy totiž
wečtem wkriſtu gežiſſy A miłowanie kterež mate ke
wſſem ſwatym pro nadegi kteraž wam odložena gt

w nebesyech. kteružto naděgi slysseliste w slowu p̄w
dy čtenie: A niže. A wy když ste byli někdy odcyzeni
a nepřatele smyslem wskutciech zlych: Nynie pak s
miřil w těle massa geho skrze smrt wydati was swa
te neposskwrněne a bez žaloby p̄d nim. Ač wssak zuo
stawateli vwieře založeni a stali a nepohnutij od na
děge čtenie. kterež kazano wewssem narodu gēž pod
nebem gest: A niže. Buoh chtěl znama činiti bohat
stwie slawy tagemstwie tohoto w narodech Genž
gest krystus w was naděge slawy. kterehož my zwě
stugeme: treskciece wsselikeho člowěka a včiece wew
ssie mudrosti. abychom wydali wsselikeho člowěka
dokonaleho wkristu. totiž wnaděgi žiwota wěčne°:
¶ A tak smluwa w tom čtenij wiery položena gt̄ od
Marek. xvi. krista: neb die. Ktož vwěřij a pokrztij se spasen bude
Rziman. viij A aposstol. Naděgij spaseni gsme: A opět. Nebo vka
Tytowi. w ij. zala se gt̄ milost boha spasytele nasseho wssem lidem
wyučugicy nas. totiž vmluwě naděge vwieře Aby=
chom od řeknuce se wssie nemilostiwosti a swětskych
žadostij Střiezliwě sprawedliwě a milostiwě žiwi
byli natō swětě: očekawagice blažene naděge: A opět
Tytowi. iij. Abychō sprawedliwi včiněni milostij geho darmo
dědicowee byli podle naděge žiwota wěčne°: A opět
Galatom. v. Ale my duchē zwiery naděge sprawedlnosti čekame
Zidom. w vi. Kteřiž sme se vtekli k drženij naděge. kteruž mame ya
Zidom. iiij. ko kotwu bezpečnu. skrzeniž p̄bližugē se k bohu: Pro
tož magice biskupa welikeeho. kteryž pronikl nebesa
gežisse syna božiho. Držmež naděge nassie wyznanie

neuchylne Neb wěrny ten gěž zaſlibil: ¶ Proto oteto žídom. w r.
zakladnee naděgi ſe dotklo. Neb kto gie ne duogde a
wnú nebude ani pozna gie wkriſtu w ſmluwě zpuo
ſobenu. ten bezmě zwiery čteme pochazegicie nemož
ſe modliti bohu wzacně. neb nepozna ſlibuo a ſwěde
ctwú božich. k naděgi vſlyſſeme w čas wzacny a we
dnech ſpaſeme poſtawenych: Neb buoh s nami vm
luwil Budemli mieti wieru a ſpwedlnoſt z wiery a
ſkutečně gie wſmluwě oſtřiehati budeme. wěřiece ſli
bom a ſwědectwim gich ſe naplněme z mloſti nadě
giece. A pokorně ſe ſkrze modlitbu vtečeme k truonu
mloſti geho. A wegmeno ſyna božiho přitomneho
wnebi twaři božie přſtupugiecz ſkrzeného proſyti bu
deme Naděgice ſe zwiery že nam ſliby plnti bude. w
něm a ſkrzeného pro zaſlužem geho a pro geho gme
no zmloſti: A ktomu dawid wſſech ſpolu y oblaſſt
ně napomina a die. Pouſſayte wnicho wſſelike ſhro W žalmu. lxi
maždemie lidſkee. totiž wegmeno geho wyligte před
nim ſrdce waſſe. buoh ſpomocnik naš nawěky: Neb Žalm. Cxlvi.
ſe dobře libi panu nad těmi genž ſe bogie ge° a oſtřie
hagú přkazanie geho: a wtech genž magú naděgi w
mloſrdenſtwi geho. totiž kterež wkriſtu zpuoſobil a
wečtem zwěſtowal y zaſlibil: Neb neopuſtil douſſa Judyth. xtij
gicie wſe: Neb douſſagicie w pana mloſrdēſtwie ob Žalm. xxxi.
kličú: Neb dobry pan naděgi magicý wněm: A opět Plač yere. iij.
die dawid. Pametliw buď naſlowo ſlauhy tweeho Žalm. Cxviij
wněmžto naděgi dal ſy mi: A to ſlowo geho gt. Ten Matuſš. xvij
tot geſt ſyn muog mily geho poſluchayte: A on die

Jan. w xv. Ač co prosyti budete otce wegmeno mee dať wam:
Zalm. xxxix. Blaženy tehdy člowěk gehož naděge gmeno paně. a
ne wzhledl gest namarnosti a nablaznowstwie ffale
ssne. totiž lidmi wymysslene marneho naboženstwie
Zalm. Cxxiiij a ztoho na trossty falessnee: Nebo ktož douffa w pa
Jerēiass. xvij na. bude yako hora syon ne pohne se nawěky: A bla
hoslaweny genž vffa w pana. a pan bude vffanie ge
ho A budeť yako dřewo podle stok wod sstiepenee
kterež owoce da w času swē: a nebude pečliwo když
přigde wedro: A zase. Zlořečeny člowěk ktož vffa w
člowěka. a klade tělo ramě swee: a odepana od stupu
Lukass. xviij ge srdce geho: Jako byl zakonik genž w se yako spra
wedliwy vffal. drže to že buoh dlužen mu dati cožby
prosyl: ¶ To až potud oprawdě naděge potřebnee
k modlitbě Ano owssie trogije prawdě. wiery lasky
a naděge wniež modlitba činěna bohu gest wzacna
a obdržytedlna. když se w duchu a w prawdě děge:

Ozewnitrznim Zpuosobu:

Zewnitrzni pak zpuosob gest Vprazdněnie
od překažek mysli a žadosti dobree. Jako gsu
peče. prace. zaměsknanie. přinichž mysl a ža
dost vstrnutie magicy nemuož sebranie sweho mieti
ani pozdwiženie sweho wzhuoru w nebe k bohu. A
ty překažky ꝑlidech lakomych a pečliwych často bě=
žie: a neb při obžernych a ospalych a lenich: A těm ra
da gt. aby pracně odtrhowali mysl odwěcij časnych
a minutych: a obracowali k bohu pracně Opět teež

a opět teež. když myſl zagde a žadoſt potuchne Aby
zwyk mohli mieti. a potom to mohlo gim ſnaze giti
A nepokladali zamalo owſſem za mitz takowe prace
Neb ſe čaſto wěrnemu nechticiemu tomu a pracugi
ciemu pti tomu lepe libi ta prace bohu než vněkoho
ſnadne y nabožne modlenie A muož rziecy panu bo
hu pokorně. Wiz pokoru mu a pčy mu. a odpuſt mi Zalm. Cxviij
wſſecky hřiechy me: Też p žadoſti neſtatečne muož
rziecy Žádala gt duſſe ma žadati. zč: ¶Take aby pro
zwyklost a pro zpuſob dobry. y těla nechtiwa ſklaně
li. a tiem dele mocij podrziewali. nedbagietz že gemu
těžko a nechutno neb nelibo A neučili ſe mu měkce ſtla
ti podkolena ſſatuo neb mieſt měkčegſſiech k zpoleh
nutij Ačby nemotz bezelſti neb ſeſſloſt byla: Zpomi
nagice na pana modlicieho ſe w zahradě nazemi ko Lukaſs. xxij.
lena pokladagicieho a padagicie° natwarz mdlobau
naramnu nazemi: a dele ſe modlicieho k zwawym po
tem: ¶A když ſe ma kto ſam modliti. ma dopokogika Matuſs. vi
wgiti Tak aby ani tomu chtěl by kdo to znati měl. že
ſe gde zwlaſſtě modlit A zawra dweře tělesnee. wſkri
tě. yakž muož nayſkrytěgi naypomženěgi. opowzha
ſe před welebnoſtij boży modliti ſe A namyſli brani
ti ſe ma by chtěl wtom widien byti. a neb ſe wtom za
libowati ſobě A z toho nad gmee držal ſe wzacněgſſy
lepſſy nabožněgſſy byti Gmak wzalby odplatu ſwu
A pā ktomu netolik naučenie ale ypklad dawa Když
ſe modlil wzahradě wzdalil ſe od včedlnikuo yakoby Lukaſs. xxij.
mohl kamenem lučiti: ¶A když ſe s gmymi modliti

C

slussie.ma pilně ssetřiti aby nicz nad gine zwlasstnie°
nevkazowal chtě wtom widien byti.neb w rzeči neb
w činech nabožnych Než zawra smysly swe.aby srd
ce swe nabožne w mysli sebranee k bohu pozdwiho
wal: A budeli kto před modlitbau napominati.ma
toho pilně pozorowati zač se napomina k modlitbě
A to přigma za modlitbu nebudeli gie zwlasst sprost
ny a nepamětliwy vměti připomenuti Ma se takto
modliti. O mily nass wssemohucy bože.prosyme ža
dostiwě pro gmeno twe Dayž to zač gsuce napome
nuti podle rozkazanie tweho swolili sme se nazemi ꝓ
syti. O račiž ty vslysseti wnebi skrze Gezukrista syna
tweho. A zato ma wždy doniž klečij žadati: A dosti
včinij člowěk nepdělawage modliteb swych oblasst
nich Leč tu kdežby nebylo žadne° napomenutie ani
swolenie A neb že by se kto chtěl obwlasstně modliti
tu iakž kto zwlasstnie potřebu zna.tak gi panu bohu
slowy swymi ꝑdložiti ma: Pakli kto chce bohu libě
gij y milegij se modliti.powězyž potřebu swu slowy
pana krista.wněktere prosbě ssedmi: ¶ Take slussie
se střiecy w modlitbě obrazuo žadnych boha wnitrz
ani zewnitrz nečiniti Neb buoh duch gt̄ neobsahly
ne wyměřeny.myslij nepostiženy Ani obkličeny ani
podobny ani přirownany kwěcem stwořenym. Ja
Izaiass.xxxx kož die pan buoh skrze yzaiasse. K komu gste podob
na včinili boha.a neb ktery obraz postawite gemu:
II Moyži.xx. Neb to zapowědieno. Neučiniš sobě obrazu ryteho
ani podobenstwie ktereeho A že miestem žadnym a

owssem domē nenie obkličeny: Jakož ssalomuon die
Poněwadž tě nebesa a nebe nebes obsahnuti nemuož III Kra.viij
čim wiece duom tento: Kteemuž swaty sstěpan die
Ssalomuon vdělal bohu duom: ale naywyšssi nep Skutkuo.vij
bywa wdomiech rukau vdělanych: Jakož skrze pro
roka die. Nebe stolice mi. a země podnož noh mych Jzaiass.lxvi
Ktery vdělate mi duō die pan Neb ktere misto odpo
činutie meho gt: zdali ne ruka ma včinila tyto wěcy:
Ktemuž. s. pawel die. Buoh kteryž včinil swět ywsse Skutko.xvij
což wněm gt: Ten gsa nebe a země panem. ne wchra
miech ruku vdělanych p̄bywa. ani rukama lidskyma
ctěn bywa potřebuge čeho: A opět pā boh skrze moy
žiesse die. Ostřiehayte pečliwě dussij wassych. Newi V Moyži.iiij
děliste žadne podobizny když wam mluwil pā buoh
na Orebě z prostředka ohně. Abysste snad gsuce swe
deni včinili sobě rytu podobiznu: a neb obraz samce
neb samice: A ztoho znamo že neslussie bohu činiti
domu neb miesta zwlasstnieho neb obraza ani po=
dobizny Ani miestē neb kteru wěcij zawřeneho gey
tu byti wěřiti Ale wěrau poniženu wěře gey duchē
ne obsahlym. a mocij ne p̄moženu naywyšssie. a mu
drostij nepostiženu. dobrotau newyměřenu byti w
ssudy. nepostižitedlně neobkličeně nezawřeně. A we=
lebnosti slawy swee osobně nanebi diwně: kdež a ne
ginde modliti se slussie Neb tu ctiti se y modliti se swe
mu bytu osobnemu w trogicy blaženee a wgednotě
bozske přikazuge rzka. Ziw sem ya že mi se bude klaně Jzaiass. xlv.
ti wsselike koleno: A opět. Panu bohu twemu klaně V Moyži. vi

Zgeweni. xxi ti se budeš: A wzgewem. Bohu se klaněg: Y ma te
hdy člowěk dusse a mysli swe wzhuoru pozdwihnu
Zalm. xxiiij ti: podle toho. K tobě pozdwihl sem dusse mee boże
Zalm. Cxxij. mog wtět vffam: A opět. K tobě sem pozdwihl očij
my ch kteryž bydliš wnebesiech: Y ma se gemu nabo
žně wyznawati. a wziwati y modliti nemage žadne
ho zřeme k tem wěcem kterež se widie: ¶ Take znamo
buď. když se kto modlij ktereé koli osobě zetřij w Tro
gicy swate. Modliti se ma wždy w tee osobě gedne
bohu. neb gedinee bozstwie gt a tak gedny buoh. w
kterežto bozstwij. gednotu. rownost. gednobytnost
osoby magij Tak že když se kto modlij bohu otcy. mo
dlij se Synu. modlij se y Duchu swatemu: Neb gedi
ne bozstwie. otce y syna y ducha swateho: A když se
modlij osobě syna. modlij se otcy y duchu swatemu:
Neb syn a otecz y duch swaty wbozstwi gedinem w
rownosti gedno gsu: Tež když se modlij duchu swa
temu. modlij se otcy y Synu strany bozstwie gedno
stayně gedinemu bohu gmž w rownosti gest otecz
y syn y duch swaty Ale strany osob gmy otecz. gmy
syn. gmy duch swaty: než strany bozstwie neme gi-
ny. ale gedny a tyž buoh syn yako otecz y duch swa
ty A tež otecz yako y syn y duch swaty A duch swaty
tež yako otecz y syn A ani wiecz ktera osoba ani mene
strany bozstwie buoh A tak gedny buoh gt: A když
se modlime ctieme klanime člowěčenstwij syna bozi
ho nyme napřwicy boha otce: Ne proto že člowěčen
stwie samo w sobě znamenanee to činime Neb stwo

řemie geſt a menſſie otce Ale proto že sbozſtwim oſo
bně ſpogeno geſt: A pro pomženij a vtrpeme ſmrti
hodně doſſlo tee cti bozſkee y zwelebeme gmena: ya
kož ſe zato modlil rzka. Otče oſlaw ſyna tweho: A Jan. w xvij.
ſwaty pawel. Protož ho buoh powyſſil a dal gemu Filipēſkim ij
gmeno genž geſt nad każdee gmeno. Aby wegmeno
geho każdee koleno klekalo A wſſelikỹ yazyk wyzna
wal že pan Gežiš geſt w ſlawě boha otce: A ktomu
ſam die. Aby wſſychni ctili ſyna yakož ctie otce: kto Jan.w v.
ne ctij ſyna ne ctij ani otce: To ſe proto po oznami
lo prozprawu a pro odgetij pkažek genž by nekomu
mohly byti yak magij wecnij gich vchazeti: ¶ A zto
ho znamo buď že yakož neme žadneho gmena gine
ho k ſpaſem dano než pana kryſta: a wnemžby mod
litby ſlyſſany byly: Tak žadne mieſto pod nebem da
no neme wnemžbychō pana boha gedineho w Tro
gicy blažene wěřiece ctili poctau gemu wlaſtnie. než
wnebi: kdež vkazano y přikazano geſt: Neb tam oſo
ba otce y ſyna y ducha ſwateho: tam ſe byti ſwědčij.
Jakož die ſwaty yan. Tři gſu genž ſwědectwie wy= I kāo. Jan. v
dawagij nanebi. Otetz Slowo a Duch ſwaty: a ti
tři gedno gſau wbozſtwij wpoctě y wpokloně y w
ſwědectwi rownij: A pan kriſtus vči modliti ſe wdu
chu a wpwdě rzka. Takto wy ſe budete modliti. Ot Matuſš. vi.
če naš genž gſy wnebeſiech: A ſwaty pawel. Klekam Effezſkim. iij
nakolena ma k otcy pana naſſeho Gezukriſta: A po
wſtupenij pana kriſta Přikazano wſſelikemu yaziku Filipēſkim. ij
napwicy w ſlawě wyznawati. y gmeno ge° wzywa

ti.a kolenu každemu klekati.a wegmeno geho se mod
Kolocen. iij. liti: A těch wěcij ktereż wkrystu gsu. swrchu a nedole
zde nazemi hledati a čemichati. kdež kristus gt napra
wicy otce sedě: A zde w cierkwi w duchownim bytu
wzřizene mocy poselstwie geho dowěrně přijmati y
požiwati A w vdech geho wmilosti a wpwdě wažiti
milowati ctiti služiti: A w sluhach y wslowu wdo
wěrnosti milostij poddanostij poslussěstwim wmo
cy vřadne ctiti. a w swatostech bytu geho poswatne
ho w mocnem swědectwij prawdy kristem stalee w
včastnost dane. dowěrně važně y nabožně požiwati
A z wlasst wswatosti těla a krwe ge napamatku ge
s nabožnymi modlitbami k osobě geho w nebe obra
cenymi y s diek činěnim genž kraluge s otcem y s du
chem swatým nawěky wěkuo amě: ¶ Toť gt naučenie
zwiery pisma swateho a zpkladu mistrowstwie cier
kwe prawie že te mudrosti včila aby nayprw k osobě
boha otce skrze krista gežisse modlitby swe činili Dru
he. aby krista gežisse wbytu osobnem dwogieho pro
zenie spogene osobně ctili napwicy boži w nebesych:
To buď až potud otō co potřebie mieti pdmodlitbu:

Co gt potrzebie při modlitbie:

SNž slussie přistupiti ktomu co potřebie mieti
při modlitbě: ¶ Při modlitbě naypřw potře
bie mieti tauž pwdu napřed powědenu při
tomnu. Totiž ducha wiery a pokanie naymž A neb
což wyssieho a přigemnegssieho Sprawedlnost z

wiery w pokogi w duchu prawdy laſky a mílowa-
mie a nadege wuoſtřieham vmluwy wiery wpokor
nem oprawowani nedoſtatkuo. A netoliko potřebie
ptomne wiery ſwrchu gmenowanee Ale take wiery
tee Aby totiž wěřil pana boha byti w nebeſiech gedi
neho Otce y ſyna y ducha ſwateho gemuž ſe modliti
ma wgednotě bozſtwi obecně wuoſobě otce nebeſke
ho: ¶ Druhe potřebie wiery Aby totiž wěřil ſyna bo
žího podle člowěčenſtwie geho wplnoſti zaſluženie
geho byti prawym proſtředkem poſtawenym mezi
bohě a lidmi: Jakož apoſſtol die. Geden gť proſtřed I Tymote.ij.
mť božij a lidſky kryſtus A to gedno od lidu k bohu
otcy y za lid. a druhe od boha otce k lidu: Od lidu k bo
hu otcy y za lid wſe wieřicij a kněmu ſe vtiekagicy a
ſkrzeneg pſtupugicij proſtředmť gť ſwu gedinu pra
wu obětij zde gednu obětowanu wplnoſti zaſluženi
wſſie miloſti a prawdy ſprawedlnoſti wbiſkupſtwi
a wknezſtwi ſwem kterehož wnebi naprawici doſſel
prawem pſežnym ſam podle řadu Melchyſedecho-
wa wuoběti ſlitowanij. Přiſtupuge ſkrze ſe ſameho
w tee oběti k bohu a twařy božij přiſtogicij gſa obě
tuge za lid přiſtupugicy kněmu a modliecy ſe ſkrzeně
ho k bohu otcy ſewſſemi potřebami geho: A modlit
by y přimluwy čině za lidſke wſſechny potřeby k při
gěnoſti y k obdrženij wſſie potřeby k ſpaſeni. Oněmž
apoſſtol die. Mame Biſkupa weliké kteryž promkl zidom.w üij
nebeſa ſyna božího držmež nadege naſſie wyznanie
totiž že ſkrzeněho v otce wſſeho duogdeme: Die dal

Neb nemame Biſkupa genž by nemohl slitowanie
mieti nad nemocmi naſſimi pokuſſeneho wewſſem
pro podobnoſt kromě hřiechu. Protož přiſtupme s
douffanim k truonu mniloſti geho abychom mniloſr-
denſtwie doſſli a mniloſt naſſli wpomocy potřebne:
1 kāo Jan. ij A ſwaty yan. Mame gežiſſe v otce ſprawedliweeho
genž geſt ſlitowanie za hřiechy naſſe a netoliko za na
Zidom. w x. ſſe ale y za wſſeho ſwěta: A apoſſtol. Přyſtupmež k
němu s prawym ſrdcem w plnoſti wiery ꝛc: A opět
Zidom. w xij Přiſtupili gſte k proſtředniku gežiſſowi ſwědectwie
noweho A k ſkropeni krwe lépe mluwicie než Abelo
Jan. w xv. wa: A ptož syn božij die. Bezemne nic nemuožte wči
Jan. w x. niti Neb ya ſem dweře A žadny nepřigde k otcy než
Jan. w xiiij. ſkrze mne: Druhe od boha otce k lidu wſwědectwi
mniloſti geho a laſky y wſſeho zaſlibenie ſkrzeneho pl
nenie proſtřednik geſt. Tak aby lid wſſeho odboha
otce ſkrze kriſta zaſluženie dochazel wſwědectwi po
Jzaiaſs. lv. ſelſtwi geho. Potom ſkrze Jzaiaſſe die. Swědka ſem
gey dal lidu totiž že ſkrzeneho chcy mniloſtiw byti a
ſpaſyti a ſkrzeney wěřicym a mnilugicy wſſe dati y do
Zgewenie. i. pomocy k životu wěčneemu: A ſwaty yan. Miloſt
wam y odkriſta gežiſſe genž gt ſwědek wěrny: A opět
Zgewenie. iij Toto die amen ſwědek wěrny A netoliko ſwědek. ale
y proſtřednik a zpuoſobce ſwědectwie noweho: Die
Zidom. vij. apoſſtol. Lepſſie ſluženbnoſti doſſel totiž w nebi. čym
Zidom. w ix. lepſſieho ſwědectwie proſtřednik gt: A opět Protož
noweho ſwědectwie proſtřednikem gt: ¶ Třetie po
třebie gt wiery o gmenu kriſtowu a douſanie wnem

A to gmeno gest Gežiš krystus syn boha žiweho w
prawdě dwogieho prozenie osobně spogeneho we
wssech skutciech geho: A že gest to gmeno gedinee a
swrchowane A to dano lidem wmocy k wzywani k
modleni y k swědectwi y k naděgi wněmž samē slibo
we su včiněni k vslyssenj: Neb die aposstol. Vstawu Effezskym. i.
ge gey napřwicy wnebesych nad wsselike gmeno genž
se gmenuge natōto swětě y nabuducȳ: A opět. Tiem Zidom. w i.
lepssy neb duostoyněgssij nad anděly gest čymž roz
dielněgssi gmeno nadně dědičně obdržal y nad Moy
žisse y nadkněžie y nadewssemi krali a pany: Neb die a
posstol. Protož ho buoh powyssil a dal mu gmeno Filipēskim. ij
genž gest nad každe gmeno aby wegmeno ge° wsseli
ke koleno klekalo. a tak y modlitby čynili w shromaž
děni: Jakož die. Kdež dwa nebo třie sberau se wegme Matuš. xviij
nu mem yať sem vprostřed nich. A wtom zaslibeni
čini prosycym rzka. Opět přwim wam gestli že dwa Wtež nadti.
zwas swolita se nazemi o wsselike wěcy zakteružby ꝓ
syli stanet se gim od otce meho kteryž w nebesych gt̄
A opět. Amen prawim wam budeteli co prosyti otce Jan. w xvi.
wegmeno me dať wam Proste a wezmete: A sam o
swe ꝑmluwě modlicym se gemu zani die. Cožbysste Jan. w xiiij.
koli poprosyli wegmenu meem toť včynim: A že to
gmeno dano k wieře a k wzywani k obdrženi mocy k
synowstwi y k spaseni: die. Neb nenie dano žadne gi Wskutci. iiij.
ne gmeno lidē wněmžby musyli byti spaseni: A swa
ty yan. Dal gim motz aby synowe božij byli wssem Jan. w i.
genž wěřie wegmenu ge°: A tak tuto wieru w tro

gij teto čaſtce wěřicij mage. ma douffaliwě k kriſtu p̄
ſtupiti. A ſkrzeněho wegmeno ge° k bohu otcy k truo
nu miloſti geho y w pokornē modleni nabožně pro
ſyti a žadati Aby z miloſti ſwe wſynu ſwem a ſkrzeně
ho račil gey vſlyſſeti A z wiery vffal že mu to proň a
ꝓſliby wněm a wegmenu ge° včinij. neb ſe wněm za
wazal ſlyſſeti z miloſti modlicieho ſe ſkrzeněho přitō
neho twařy geho orodugicie° twařy božie w zaſlu
ženi. A tak člowěk wěrny ma modlicij ſe ſkrze kryſta
z wiery pokorně vffati z poſluſſenſtwi rozkazanie w
ſlibiech z wiery bez pochybowani wněm. kecti panu
bohu a k dobřelibeznoſti ge° A ſtrany ſwe k dokazani
wiery a dowěrnoſti y poſluſſenſtwie a rozkazanie y
dobře libee wuole ge° plněnie Ač zna že toho ſam z ſe
be nenie hoden by gey měl ſlyſſeti. wſſak z druhe ſtra
ny znati ma Pohrdati neb pominuti z ſwee chuloſti
woſti takowe z miloſti dane rozkazanie že nenie libe
to p̄d bohem ani bez winny proti němu A owſſem
kdyžby to ſſlo z pochybowani zuffaleeho ſtrany bo
ha yako kaym včinil těžku modlarzſku wětz když p̄d
ſtawil ſwee prohřieſſenie nad miloſrdenſtwie božie
genž nadewſſe geſt a hoyne vněho geſt A plna země
1 Moyžie. iiij geho geſt. rzka kupanu. Wětčiet geſt neprawoſt ma
než abych miloſti doſſel: A tudy wětčij neprawoſt
ſwu nad miloſrdenſtwie dogitie klada. kladl nepra-
woſt ſwu nad boha nad geho motz a dobrotu A to
ho ſe ſluſſie ſtřiecy zufalſtwie y wſſelikeho ſtrany bo
ha a ſlibuo geho pochybowanie: Neb ſwaty Jakub

proti pochybugiciemu die. Prosyž vwieře nitz nepo Jakub.w i.
chybuge Neb budessli pochybowati nedomnieway
se by co wzal odepana: A pan die. Když se postawite Marek. xi.
na modlitbě wěrzte že zač budete prosyti wezmete a
stanet se wam w kristu wegmenu ge°: To buď owie
ře potud: ¶ Take přislussie přimodlitbě pokog mieti
nayprw kbohu druhe což načlowěku k bližnim Kbo
hu wtō což potřebie k modlitbě zač prosyti ma aby k
tomu zpuosob a p̄wdu swrchu oznamenu měl A nay
niež kagicie srdce. aby z toho netrestalo srdce: Jakož
die swaty yan. Wtom zname že zp̄wdy gsme a před 1 kāo Jan.iij
obličegem geho raditi budeme totiž aby w douffani
postawena byla w modlitbě srdce nasse. Paklit nas
bude trestati srdce nasse totiž z nekani p̄weho wětčiet
gt̄ buoh srdce nasseho a zna wsse: Naymilegssij nebu
delit nas trestati srdce nasse douffanie mame kbohu
a což koli prosyti budeme wezmeme odněho neb při
kazanie geho zachowawame: ¶ Teež přislussie aby
chom p̄modlitbě pokog slidmi měli Sami nitz dluž Rzianō.xiij.
ni nižadnemu nebyli proti wuoli bližnieho. A poko Rzimanō.xij
ge sewssemi což nanas gt̄ w trpěliwosti nasledowali
A nam bylliby kto dlužen a prosylby milosti odpau
ssteli. Jakož pan w smluwě postawil w podobēstwi
o počtu y zgewnu řečij řka. Když stanete k modlitbě Marek.w xi
odpusstěyte mateli co proti komu aťby y otecz wass
nebesky odpustil hřiechy wasse A neodpustiteli wy a
ni otecz waš odpusti hřiechuo wassych: ¶ Take při
modlitbě slussie vžiewati častek modlitby po pořad

ku onichž swrchu dotčeno Nayprw než se počne kto
modliti vwyprawowani potřeb bohu. potřebie spo
wiedati se neb wyznawati panu bohu. A to nayprw
ge° dobrotě a milosrdenstwi w kristu a wduchu swa
tem wge° skutciech. w stwořeni vwykupeni y wspa
seni y z včastnosti danie z požiwani A zewsseho což
včinil z milosti a čynij y čyniti zaslibil z milosti časně
zde nebo wěčně. přy duchownich wěcech nebo těle=
snych. při nebeskych nebo zemskych. při cierkewnych
nebo swětskych. A y hned zto° ma diekuo činěnie neb
chwala a dobrořečenie pogiti a žadost ṕgetie powī
nosti tee a doplněnie w kristu dluhu toho. A toho ṕ
kladowee mnozij gsu w pisně swatē Že otcowe swa
tij magietz se modliti wyznawali neb zpowiedali do
brotu boži s chwalami y sdiek činěnim A potō swu
nebo lidu neb spolu zlost a neṕwost hřiech ꝛc: Jakož
Thobiass. xij Anděl napominal tobiasse řka. Dobrořečte pana ne
beskeho a ṕdewssemi žiwymi wyznawayte se gemu
neb včinil s wami milosrdēstwie swe: a Tobiaš zpo
Tobiass. xiij wiedage se panu die napomina ginych rzka. Zpowie
dayte se synowe Jzrahelssti panu a ṕd obličegē naro
Zalm. Cxvij. duo chwalte geho: a Dawid. Zpowiedayte se panu
neb dobry. neb nawěky milosrdenstwie geho. A sam
Matuss. xi. pan krystus to včynil rzka. Zpowiedam se tobě otče
pane nebe y země. A že ta zpowěd předgiti ma Die da
Zalm. xCiiij. wid. Předegděme twarz geho wzpowědi. A pan kte
Matuss. vi. muž předložiti račil předmodlitbu zpowěd rzka. Ot
če naš genž gsy wnebesiech: Aby chticie se modliti ne

zpowidal se swych otcuo rodu nazemi yako žide čini
li vfiguře. Ani wyznawali otce mieti nazemi ale wne
bi zpowiedali se otce mieti genž ma gednorozeneº sy
na wněmž ge zploditi račil zmilosti swe za syny zwo
lenee a za dědice spolu snim kralowstwie nebeskeº A
by byli gemu swati synowe vwieře a wsmluwě gegie
poswěceni. a neposskwrněnij wlasce nasledugietz geº
wmilowani w sprostnosti srdce. A otō bude niže při
wykladu ssieře: A přitom dobre tu zp̄wu mieti když
gitrznie neb ranie modlitbu činiti maš. Tehdy nay
prw zpowieday se panu bohu dobrodinie geº Že ra
čyl tě ostřiehati a naplniti žadost twu když gsy spat
gda ꝓsyl geho. aby račil zachowati od zleho A hned
z toho chwal gmeno geho wněmž sy wzywal geho
k straži a k zachowani a vslyssan gsy a děkug y dobro
rzeč gmenu geº požehnanemu nawěky: A přitō roz
pomena se na wětčie dobrodienie wkristu včyněne k
spaseni a přitōně zmilosti dane zpowiedayž se zněho
panu. chwaliž dobrořečiž z milosrdēstwie pana: a dě
kug srdečně pokorně y nabožně. Vp̄kladu diessli Otče
nass ꝛc Rcyž nabožně O wssemohucy pane otče ne
besky Co gest člowěk že naň pomniss a syn člowěka
že gey wažiss Nebyloliž dosti aby byl panē bohem
nassym Než aby přediwnu milost dal wssie chwaly
hodnu nam ne hodnȳ a zlym synom a dceram. a zw
lasstě mně hřiessnemu. Aby račil byti otcem nassym
milostiwym zplozuge nas milosti twu w zasluženi
gednorozeneho syna skrze ducha tweho dary wnitř

wduchu. A potom ſlowem prawdy twe. potom w
ſmluwě noweho ſwědectwie w ſwědomi dobree po
kogne ktobě. potom w mocy k naděgi žiwee: A tudy
zplozuge za ſwe děti račils ſluti y byti z laſky prawý
otcě A nas wdomu twe wiery a wnie w cierkwi na
klady twymi wpožehnami ſpogene chowati. zruoſt
dawati zpowowati peči otcowſku mieti wykmowa
ti Zaſlibuge. budemli wěrnů a poſluſſnů namieſte po
ſelſtwie tweeho ſtarſſych předložených ſynuo ſluh
ſyna tweho a twych wěrnych. A ſetrwameli wpra-
wdě do ſmrti Dati dědictwie twe s ſynem twym ge
dnorozenym. s naſſym podle prozemie lidſkeho nay
mlegſſim a nayſtarſſym a tobě nayliběgſſim bratrě
Spaſytelem kriſtem gežiſſem: Genž ſtebu žiw a kra
luge y s duchem ſwatym nawěky wěkuo amen: O
z te mnloſti chwalime tě otce wſſie chwaly hodneho
z tee twe dobroty welebime welebneho tě: O dobro
řečyme gmenu tweemu nawěky požehnanemu: O
chwaliž tě wſſecko ſtwořenie wyznawayteż ſe tobě
wſſickm andele wyprawugteż chwalu twu ſwatů z
borowee wnebi y wzemi A chwaliž tě wſſeliky duch
požehnane nawěky wěkuo amen: ¶ To ſe proto na
pſalo Ale aby někto žeby toliko w teeto ſſorme ſlow
mel to čymiti Ale aby pomoz zpřikladu tohoto ma
ge ſam yakž gey duch ſwaty vči Teež ſwu myſlů na
božnu kratčegie neb dele včyml A wyppwuge dobro
tu boži chwalu a dieк piel. Potom y hned znamena-
ge mnohe přitee mnloſti a prawdě wmy a nedoſtat

ky pdesslee neb ptomne A mage sdce skrussene a po
mzene y ducha zamuceneho: Tiem sdcem pokorně
zpowiday se swych hřiechuo neb wm a neprawostij
nesprawedlnostij A neb nedostatkuo hluposstij newě
domij nemocij nezpuosobuo newděcnostij opusste=
mie mnoha dobreho nepilnostij lenostij nedbanliwo
stij A dopusstěmie mnoho zleho smysly swymi Peti
mysslenimi řečmi y skutky zč: A yakž muožess vkaž
swe pykanie žalosstěmie wskrussem wpomzem wza
mucem se slzami neb w kwilem y swu nehodnost w
poswěcem při chozem powolanie wzpozdilosti k do
bremu a rychlosti kezlemu A swu nestatečnost y zka
zu naramnu: A tu nemie am byti muož gedno nauče
mi vwyznam vprownam dobroty božie a na odpor
zlosti. Neb gmač znowu obracenij Gmač dosslij mi
losti w smluwě noweho swědectwie. Gmač kagicie
Gmač wbogi wpokussem. Gmač wpokogi zč: Neb
někdo od swee mladosti do staross bludil a hřesslyl p
wdy neznage Někdo gmač a gmač Tak že někdo ne
znal hřiechuo Ano am puowodu wssech hřiechuo
y bluduo hřiechu Adama wněmž počat a narozen:
A někto domněnim falessinym shlazenij geho krztem
w dětinstwi swem oklaman Am znal mlosti a praw
dy w krystu zaslužilee Am gegie včasstnosti znal by
skrze ducha swate° dari wzacna čimcij mělaby wvča
stnost dawana byti Am gie hledal w slowu praw=
dy w smluwě wiery a w poswěcem a w swědectwij
sprawedlnosti zwiery duchowně wědomě y poswa

tně. A někto dosſěd yak ſe wnÿ měl neſtatečně newaž
ně ne hodně chodě čas maře Miloſt božÿ na prazd
no přigmage. rčÿs: Protož to wyzname wm a ne
doſtatkuo wněčem muož byti sgmymi obecnee a w
něčem rozdielnee: Wtom obecnee že wſſickm ſme by
li ſynowee hněwu Nepřatele nemocnÿ hřieſſnÿ bez
ſprawedlnoſti newmnoſti bez ſwattoſti a prawdy
Hodni zatracenie ſprawedliwě A nebylo mžadneho
ani geſt dobreeho a ſprawedliweho: A že pan buoh
neračil nato hleděti Ale ſpaſenie puoſobiti. knemu po
motz zřiezenu včymti powolati zwěſtowati. rč: A
neb wtom sgmymi obecne čmiti wyzname Když ſe
wſſecka gednota wyznawa neb Sbor wſſech a neb
wčemž sgmymi wmen: ¶ Oblaſſtně pak kſwÿ wlaſt
nim wmam a khřiechom přiſtupě. Aby wyznawal
ſe co k prwnimu Adamowu gehož včaſten přidal. A
neb po přiyate mloſti odpuſſtenie prwnich před po
wolani čmenych. A wſſak ho buoh neb k wieře neb
k pokam a k ſpaſem powolati nehodneho račil zmlo
ſti. aby odtud ſdečna wděčnoſt ſſla: A wida potom
ſwe welike potřeby zčehoby geſſtě zleho přitomne
nebo buducie mel ſpaſen byti a dobreho dogiti A ne
mie ſpaſen a nedoſſel: Ma y hned wzywati pana bo
ha otce ſweho. aby ho račyl mloſtiwě a dobrotiwě
wyſlyſſeti vwyprawowanÿ nuznych geho potřeb
Zalm. lxxxvij a rzka s Dawidem. Pane bože wyſlyš modlitbu mu
a wolanie me ktobě přid Wegdiž před obličeg twog
modlitba ma A poſchyliž vcha tweho k proſbě mee:

Vssyma pozorug gie w prawdě twee. wyslyssiž mě
wtwe a newme sprawedlnosti. A neb rzka. Otče nas
genž gsy wnebesých. A přitom rcyž O nabožně žadá
twe otcowske mlosti y wzywam tě wegmenu twě
wyslyssiž nas dobrotiwě wnebesých modlicie se po-
korně nazemi wegmenu syna tweho: A prose za mi
lostiwe wyslyssenie. ma swu wlastmi potřebú modli
ti se panu bohu: Pakli s gmymi tehdy obecnu podle
swolenie a napomenutie: A pilně se stříecy nemnoho
mluwiti yako pekelnicy čynie. dommewagiece se že
mnohý mluwenim vmluwie boha. A tak tu poznati
maže modlitba panu bohu činěna. nemie než wyp̄wo
wanie potřeb nuznych swych oblasstnich nebo spole
čnych s gmynmi ktery chžto mžadny nemož gmy na
plniti než sam pan buoh: Pakliby modlil se zato pd
panem bohě. gesstto by toho dogiti mohl podle zříe
zenie božieho neb lidskee pomocy. a tudy naplniti po
třebu A neb swu pracy tiem což buoh dal y zanetbal
by. Tuť pan buoh wtom nesslyssy lečby z hluposti to
sslo Toť pan buoh odpaussti když gmak člowěk wěr
ny gt: Jako nekto mage se včiti wuoli božij skrze wěr
ne zprawce znati wpřigmam naučenie obecne° neb
oblasstnho napominanie wystrah y trestanie y skr
ze sprawowanie swědomie a doptawanie neb rad v
žiewanie. A pomocy božie w cierkwi mezy wěrnymi
w řadu a w pospolnosti vžiwanie skutečně wdowěr
nosti wsprostnosti wposlussenstwi. Y chtělby a zato
pana boha by prosyl. aby gemu dal znamost y vmě-

mie wuole zakona sweho y pomotz dal wuoli swu či
niti: Tak aby nepotřebuge zřiezene pomocy gmych
wsamotnosti swe zuostal y čyml. A wssak moha gie
dogiti ten ne obdrzij vboha toho: Tež někdo wždy
se modlij za odpusstenie hřiechuo a za swědomie po
kogne y za nadegi dobru aby to pan boh dal A tako
wy mage tyto přikazky neduogde toho: Nay prw ma
ge vmysl y wuoli pozuostawenu k hřessem a nezuo
Rzimanō. vi stana toho: Neb die apostol. Kdo vmřel hřiechu sp
wedliw gest od hřiechu: Druhe ktožby pokanie neči
Ezechy. xviij ml podle toho. Obratte se a činte pokanie odewssech
neprawostij wassych a nebudauť wam ku padu nep
wosti Odwrzte odsebe wssechny neprawosti wasse
gimiž gste přestupowali A včinte sobě sidce nowe a
ducha noweho: Třetie kdyžby w sinluwu sbohem
a s cierkwij newssel w sinluwě wiery noweho swěde
etwie. Pakli prwee wssel ale potō skrze zrusseme wy
ssel ne obnowilliby: Podle toho když pan s sluhami
Matuš. xviij počet kladl. Dodan mu geden genž byl dlužen deset
tisycuo centneruo zč: A mže y padl sluha ten prosyse
pana řka Pohowěg mi a wsse nawratim tobě. totiž
wčem vmluwu činiš semnu: Cztwrte když swědect
wie božieho na mieste poselstwie ge nedochazy neb
zwiery ne přigima a neb ne obnowuge a ne vživa: O
Rzymanō. v němž die. Spwedliwi gsuce z wiery pokog mějme
II Koryn. iiij k bohu: A neb magiece toto přisluhowanie podle ně
hož sme milosti dēstwie dossli nehyneme: Duowod p
Lukaš. vij. swate Marygi magdalene giež pan die. Odpusstěgij

se tobě hřiechowe twogi A wiera twa tě spasena vči
nila ꝛc: Pate když po ṕyate milosti hřessi a nekage se
Proti tomu die. Zdraw gsy včiněn giž wiec nechtěg Jan.w v.
hřessyti ať se nětco horssieho nepřihodij: A opět k že
ně die. Gdi a nerod wiec hřessyti: Sseste když zadr Jan.w viij.
žuge dluhy cyzie a hřiechy Saudě nemilostiwě. po
tupuge. hrdluge. nuzuge. a mstě se: Proti to^v die. W
ssak sy ty měl odpustiti prosycimu yakož sem y ya od Matuš.xviij
pustil tobě y rozhněwal se a dal gey katō ꝛc: Tak pry
včynij wam otecz muog nebesky ne odpustijli geden
každy bratru swemu z srdce: Bez tohoto giž powěděneho nadarmo prosylby za odpusstěni hřiechuo za
dobre swědomie a naděgi: Též chtě přemahati hřie
chy. a přičyn by se hřiechuo newarowal což naněm
gest A pomocij zřiezenych by nevžiwal Ten by na=
darmo se modlil za pomoc božij Ano w takowych wě
cech byloby wiece pokusseti nežli ꝓsyti: Než člowěk
pilně ma rozwažowati zač by měl pana prosyti: Ne
vmili yakož se toho dosti ṕkaždē naleza: Poněwadž
y aposstol die. Gedno modliti se a druhe yako slussie Rziman.viij
modliti se newieme: Y ma se vtecy kupanu bohu swe
mu a řiecy. O naymilostiwěgssi pane bože ya tak gsa
přilš nuzny a biedny slepy a chudy a biednostij přiliš
naplněny. Teď ay nad to nadewsse newiem tweeho
welikeho milosrdēstwie w bohatstwi syna twe^o wpl
nosti geho co ꝓsyti. A owssem pak yako slussie a twa
wuole bylaby k me^v spasení wčemž by ty slyssal mod
liti Naučiž mě prosym skrze sluhy twe yakož gsy ty

ſam putuge nekdy zde vcyl vcedlniky twe modliti ſe
A nemali ani muoz mieti w znamoſti neb w pamieti
potřeby zwlaſſtnie. Ma přſtupiti k modlitbe pane A
počieti řiekati wažne y nabožne odtud. Oſwet ſe gme
no twe. y řiekati předſe. A dali pan buoh přiktere z ſe
dmi proſeb že ſe nahodilaby potřeba gemu znama:
Ma přnie ſtati. a tu čas w žadoſti ſwatee trawiti A
muoz nanie zawřieti modlitbu by pak y oſtatnich p
ſeb ne řiekal. A potō za dluhy čas domz newezme od
boha w paměti mage připominati A zato wždy pro
ſby a ſwate žadoſti s wzywanim gmena geho činiti
dowežne: A pakli pro ſwu nepamet. a neb pro nabož
noſti zbuzenie. muože ſe opet po druhe neb po třetie
Matuš. xxvi modliti přikladem pana krista tauž řeč řiekage domz
newezme odpana: Neb panu bohu neme potřebie o
znamowati ani gey pamatowati Ale myſli a pame
ti naſſie třeba yako holi k podepřem: A my bohu ke
cti A k oznamem geho wedenie wſſech wecy y tayno
ſtij ſkrytych ſidcy naſſych y paměti geho wecnee w
nežto gſu gemu wſſecky wecy předeſſlee y buducie p
tomne wecne. nemelibychom zwiery mnoho mluwi
ti dle neho: A ktoz koli mnoho mluwij. ten ne ctij ge
Am weři owedomi y opaměti bożie prawe: Neb po
newadz lidee rozūnū teſkliwe y nelibe neſau mnohee
mluwenie w proſbach k ſobe kdyz znagū zacby p ſyl
Matuſs. vi Owſſem otecz nebeſky oněmz die. Zet wie otecz waš
nebeſky že techwecy potřebugete dřiew nežbyſſte p
ſyli geho: Pakliby byl nekdo tak nedowtipny a pro

sty že přeřiekage Otče nass wesſken nenalezby yako
holubice wypusſtena z korabu kdeby sedla: tak myſl I.Moyži.viij
geho kdeby odpočmula w tak mnohych rozwodně
lych potřebach: Jakož se nezda. než kdyžby podruhe
myſl wypusſtena byla z korabu sdce nabožne° A pil
ně wažně a nabožně pozorowalaby. by ratoleſtky oli
wowe wuſtech nagduc nepřmesla k sdcy žadoſtiwe
mu: aby poznano bylo miloſtdenſtwie božie rč. A w
ſſak. byť se někomu y tak přihodilo. tehdy se radda da
wa. Ano y tomu naučeme ktož by naſſel potřebu: A
by dokonage modlitbu pane pdal takto proſyti rzka
O naymilegſſy otče Ty wyborně znaſs. co mudroſt
neſtwořena syn twog gednorozeny račil podle twe
wuole složiti a zawřieti w teto modlitbě k memu spa
sem potřebně Jať pokorně žadam dayž mi to z milo
ſti twee poznati mieti y toho požiwati: A čehož by
mi neračil pro mu neſtatečnoſt dati. Proſym nabož
ně odpuſtiž to a snes Skrze syna tweho mile° kriſta
gežiſſe: A podruhe se modle rcyž. O spaſyteli muog
předrahy Ty wyborně pomniš zač sem se twe milo
ſti modlil. Geſſte twe bozſke miloſti za tež proſym A
wmyſl proſyti mam domž newezmu. račiž mito wčy
miti žadam z miloſti twe rč: A tak kolikrat koli zaden
Buď pracuge buď chodě ſtoge modle se neb w nocy
procyte rozpomenul by se nato. Dobre a swate toho
wždy žadati. A naplniti rzecz pane Muſyte se wždy Lukaſs.xviij
modliti: A apoſſtol. Bezpſtamie se modlte A proſby Filipenſk.iiij
waſſe znamy buďte wboha: A wſkutciech Apoſſtol

Skutkuo.xij skych přiklad se dawa.že modlitby za petra vwězenie
sedicieho daly se bezp̄stanie až y vslyssal buoh: Při
Lukass.w ij. klad na Anně ne odchazegicij od chramoweho scha
zenie: ale budto wedne budto w nocy modlitby čini
la sposty doniž krista nedossla: Též symeon a ginij
Lukass.xviij A pan kupřikladu saudce zleho nepraweho dawa. A
Lukass. w xi přitele prosycieho tlukucieho vstawičně na přitele:
Ale pohřiechu Jakož někteřij slowa božie° malo sly
ssie wprawdě Ano ani se gich slowo božij yako vdi
ce vwržena wmoře malo chapa Tak y modlitba puo
Eklezy. xxxv wod odtud magicy: Neb psano Ktož ostřieha zako
Přislo.xxviij na rozmnožuge modlitbu: A zase. Ktož odchyluge
vssy aby neslyssal zakona. modlitba geho prokleta:
Eklezy. xviij Neb p̄d modlitbau die. Připraw dussy swu. y wčem
w Zalmu.ix Prwotně připrawiti srdce. ktereehož přip̄wowanie
slyssy vcho geho než w prawdě zachowawanie slo
wa geho. A ztoho žadost k tomu milosti obdarowa
Jan.w xv. nie y pomocy: Jakož die. Zuostaneteli wemně a slo=
wa ma zuostanuli w was. zač budete chtieti a popro
syte staneť se wam: A yakož mnozij slowa božie° w
Zboru nechawagij a geho domuo ne nesau Ani roz
gimagij yako owce rozžiewagietz Ani se gim žiwie
ani zprawugij. ani skutečně ostřiehagij: Ale swymi
žadostmi wedeni tělem y duchem žiwi sau y zprawu
gij se: Tak y modliteb k nimž se napominagi nechagij
A zaně se ani tu modlee společně. ale swe ssepty strogi
neb howadně leně neważně nezpuosobně klečie. lecos
gineho tu neb doma neb ginde myslee A owssem do

mno modliteb ne nesau. zaně se ne modlee: Protož na
mich temerz maly vžitek do zboru chozenie se vkazu
ge: ¶ Take y to bywa že často lidee wezmy nad sebu
pmodlitbach sobě styskagy že se zpuosobně nabožně
s sebranu myslij wzhuoru obracenau modliti nemo
hau vstawičně Nez magy překažky toho mnohee z
těla a zpeče y z prace zemskych wecy. A některzy zpoku
ssenj rozličnych. nedostatkuo rozličnych dochazegi
ce. a swědomie z toho trestawa magice y nepokogna
A nemohauce dowěrnosti mieti ani nadege by gich
pan buoh slyssel: Ti zpwu toho mieti magy obecnu
když čmie což namich gt a wiez nemohau Aby se vte
kli s tiem sewssim k bohu w kristu gežissy skrze poko
nu modlitbu Jakož napsano. Když pak newieme co II Parali. xx
bychom meli včiniti: to samo ostatni mame abychō
očy nasse zpwili neb pozdwihli k tobě. Tak yakož die
dawid. K tobě pane pozdwihl sem očy mych kteryž Zalm. Cxxij.
bydliss w nebesiech Ay yakož očy sluh w rukau pa=
nuo gich A yako očy dewky w rukau pamie swe. Tak
očy nasse k panu bohu nassemu domž se nesmluge
nad nami: A to skrze krista obět genž za newědomie
a za nemocy y zahřiechy lidu sweeho twary božie se
obětuge: omež swrchu při wiere dotčeno: Nez obla
sstmie zprawu tuto mieti ma każdy. aby čyml każdy
před modlitbau y při modlitbě což nanem gt w geho
wědomy a w geho mocy Jako při nezpuosobu z těla
na duch pssleho. znamenay z sameho li těla ten nezpu
sob gde neb nenaboznost neb mysli roztrzka zč: Ge

ſtli že tak. a doſſly gſy ſwědectwie včaſtnoſti kriſta w
ſmluwě wiery a wpoſwěceni ducha A tiem duchem
wzakonu geho ſtogieš vmluwy Očiſſtiuge ſe od kaž
Rziman.viij de poſſkwrny těla y ducha: Die apoſſtol. Že nitz z to
ho což z ſameho těla pochazy bez powolenie neb ſlu
ženie ducha. nenie k zatraceni těm genž ſu w kriſtu kte
řiž ne podle těla chodie. Neb zakon duchownieho ži
wota wnitř Duchem ſwatym dany wyſwobozuge
w Kriſtu od zakona těla: Neb nato kriſtus ṕyaw tě
lo bezhřiechu vmřel y krew prolil aby z toho což ſe tě
lu nedoſtawa wykupil: A proto geho mame y wěři
me v otce ſp̄wedliwe° aby byl ſlitowanim zato ꝛc: A
wſſak dale wěz Že nemaš natom zpolehna. yakož gt̄
načem. prace nechati. Ale pamatowati nato. že duch
ma poſtawen proti tomu byti na modlitbě. a tělo ne
chtiwe mocij držeti k tomu y wmyſli p̄cy weſti Od
trhuge gi od zaſſloſtij žadoſti nabožne neb odpozo-
rowanie toho což ſe k bohu modlij neb proſy neb ža
da: Ano byť pak nakoho to ṕſſlo něyake tanutie my
ſli pochybnee obohu: ma ſe mieti podle zprawy při
tom Dole připroſbě opokuſſeni položene: Take byť
přiſſlo myſſlenie nečiſte Hanebne. a nežby to poznal
y žadoſti těla zbuzene proti tomu tu y ginemu Jako
pečy lakomee neb lenoſti neb obžernoſti neb ginemu
zlemu tanutie. ma pracy weſti: A ma na ffiguru abra
1 Moyži.xv. hama zpomenuti Oběti ge° kteruž wzem rozdělil na
dwee. a oboge ſtrany proti ſobě weſpolek poſtawil:
Ale ptaky ne rozdělil totiž hrdlice a holubice. než kra

wu a kozu třiletu a skopce třilete°.to rozdělil A když
slunce zasslo.sen obořil se na abrahama a hruoza na
ramna a tmawa přissla naň Y s stupili su ptacy na tě
la obětij A on odhaniesse ge: Tak ṕmodlitbě wěrne
ho byti ma.aby wzal oběť Ducha a těla sweho bohu
poswěceneho w trogim letě wiery lasky a naděge A
rozsuzowal a rozeznawal y rozdělowal nadwe pro
ti sobě tělo sewssemi vdy proti duchu A ducha wuo
běti geho wsp̄wedlnosti a wsprostnosti wiery proti
tělu: A toho ducha ne dělil od vmluwy wiery.ale ob
wlasst yako ptaky wzhuoru wznassegicie se stawěl:
Aṕsslaliby dřiemota ducha srdce mysli nabožnosti ꝛc
tak žeby duch a mysl obratila se k tělesnym k zemskym
neb k swětskỹ mysslenim Wstana procytě zase y hned
ma pracy westi Ducha mysl odtrhuge pracně a při
wodě k bohu.kdež hruoza a strach na wěrne° připa-
da by mu toho pan buoh nepočital.tak.aby se gemu
ta modlitba w hřiech ne obratila: Y ma pana boha
prosyti zamilost w krystu: a zapřigetie prace a doko
nanie gegie včiniti: A tu se naplni to což napsano Že Ekleziast.vij
lepssij gest konetz modlitby než počatek: A zkussene
že když nezpuosob přigde z sameho těla a z zakona ge
ho A člowěk pracuge vstawičně dobywage se yako
z gilu wněmž vwazl.že pā buoh z toho trwagicymu
a zřiecymu duchē kněmu dawa nabožnost a w tom
snažnost y diwnu chut a posylenie: A powědel sem
ktož toho žada a pracuge Neb pā buoh newždy da
wa zemi wlažnu nabožnu Ale prozkussenie wiery a

prace ducha wnij dawa suchu Y ma prosby čyniti
Jozue.w xv Jako vpkladu ona Axa dcera Kalefowa dana za mu
že Otonyele kteryž poradil gij aby psyla od otce swe
ho pole: y wzdychala seděcy na oslu. Giežto Kaleph
Co maš wece. A ona odpowěděla Day mi požehna
nie zemi polednie a suchu dal sy mi. připogž k nij y
wlažnu: Y dal gest Kaleph dceřy swe k žadosti wlaž
nu swrchu y dole: Tak dusse s kristem spogena a tu
dy s bohem pracugicy w těle smrtedlnosti a porusse
nie. nenalezagicy při těle swē než suchotu. z niež trnie
a hložie se plodie A nemagicy někdy mysli horliwee
nabožne žadostiwe wraucij radu beře z včeni kristo
wa aby dowěrně seděcy wpracy těla a gsucy naněm
swrchu duchem a nenalezagicy wněm země dobre a
wlažnee ale suchotu. wzdycha duchem newymluw
ně prosecy za swatee žadosti mysli zpuosobilee aby k
modlitbā dal: A otecz nebesky wida žadost chudych
a připwenie srdce gich A pracy y bolest přidawa ča
sto nakōcy modlitby obee y swrchni zemi y dolegssy
y ducha y tělo spolu čini welmi nabožne wrucij žado
stiwe s naramnȳ podiwenim Jakož ti kteřiž w tom
pcy wedau toho dochazegij y okaussegij. a sylu chut
diwnu y k buducij pracy přigimagij. A ti opět oteež
pcowati mussegij. když naně dřiemota nezpuosobuo
přigde ¶ Přitō pak což se tkne času modlitby neb gin
dy tanutie něyake° wmysl zleeho swrchu dotčeneho
a hruozu y strach činicieho. ma za zprawu byti aby
člowěk y hned yakž vcytij A wědom že toho přičina

předessla ani přitomna nemie: pakli kdy byl Awssak
zřiezenie pokoge kbohu oto dossel. A přitomně ne ob
libuge toho ani přigma: ma y hned přenasseti se w
gine myssleme a kbohu se obratiti dowěrne že toho
nepočte. utšt: Příklad ma wzieti toho na Benyami
nowi synu Jakobowu. oněmž psano Že wracugicie I Moiž. xliij
mu se kuotcy přihodilo se že Jozeff gehož tehdy nezna
chu přkazal ssaffařy domu aby naplnil pytle gich obi
lim. a penieze každe° položil wustech pytle Ale koflik
geho zlaty y semzdau zapssenicy aby wložil dopytle
Benyaminowa brata sweho. A když su wyssli na ce
stu rano vwychodu slunce Wstań wece a honˇ muže
a zginay ge a rcy Proč ste nawratili zlee za dobre A
vkradli ste kofflik zněhož pie pan muog Y hada neb
wěsstcuge přezlu wětz včinili ste. A potom wssickni
natom se swolili. vkohožby nalezen byl aby ten sluha
byl wegiptě Y přisslo nato že obracem do Egipta a
trapem až y poznan od nich Jozeff: Tak napodob
ně dopytle člowěka magicieho pssenicy obilee včast
nosti kristа semzdau geho zasluženie w swědomi ča
sto nawracugiciemu se k otcy skrze modlitbu neb pra
cy Buoh k zkussem člowěka aby poznan byl w synu
swem wprawdě geho Dopaussti tento koflik přilis
krasny. gimž napagij swědomie a čini ge pány čiste
A wněmž zwieda wsse trestanie hodneho: ten rozka
že aby wpytli těla skrze newědomie člowěka položen
byl aby nato swědomie čistee kalicha toho tělesna ne
čista tanutie slla a myssleme nehodna. omichž Beny

amin totiž smrtedlny člowěk newie swý powolenim
Rzyman.vij Jakož apostol die. Neb co činim nerozumim a neb
ne swolugi am služym duchem: A potom dopustij
pan nepteli homiti a gmati w mysli neb w swědomi
Zalm.lxviij Podlee toho. Ktereho sy ty z bil protiwili su se mu
Zalm.cxviij a nepřitel stihal dusse me. A přbližili su se stihagice du
Zalm. xxx. sse me neprawij: O wytrhmiž mě z rukau nepřietele
a odprotiwiciech se mi rč: A když ten kofflik nalezen
bude wtom pytli: y co gmeho muož rziecy dusse než
wssickmi sluhy hřiecha gsme y wčiemž pytli nalezen
A ptož schwatanim berau se zase k Jozeffowi totiž k
Zalm.cxviij kristu A die dusse O když včyniss z stihagiciech mne
saud A tu mnozy strachowee puogdau domž se Kri
stus nezgewij wtom. že to což z wuole nesslo člowě
ka. k zatracem ne bude: Pakli člowěk sam bylby při
činau hřiessnu nezpuosobu yakehožkoli A poznalby
takowy dřiew než se počne modliti. ma pokanie čini
ti A mage skrussenie a pomženie ma milosti hledati
panu bohu pokorně se na milost dawage A wyzna-
wage že ne čynil což nanem bylo: ale dopustil toho
což swědomie treskce. yako přnezpuosobu k modlenij
Neb obtiežemie sdce obžerstwi neb opilstwim. a neb
peečij a pracij zbytečnu mazu: a neb zlostij swary a
nepokogi A neb žadostij nečistu z russilby swědomie
swe dobre a pokoyne A neb lenostij neb gmynu hřie
chy: odkudž naramna přkažka pochazy mysli nabož
ne. že nemuož am smie wzhuoru pozdwihnauti se. a
pokognie postawiti se pd panē: leč se pokanim očistij

A dogde wečera přestanie zleho prawě A zepeře ru
cha swa sprawedliwostij božie A poswětij se Obětu
ge duch zamuceny a sdce skrussene a pomžene rč: A
přitom dobree to znati kagiciemu zwlasst phřiechu
nečistem gehož se byl dopaussťel A ztohoby pokusse
me nočme w spam mewal Aby wstana na modlit-
bu neznali toho psobě by přičmau toho yaku byl na
gewě. buď obtiežením žiwota neb hledením oplzlym
neb mysslenim stydkym neb kochanim hanebnym.
Nebyloliby toho mtz A wssak že prwe předesslij su
před powolanim geho A neb což huorz. po dogitij
mlosti hřiechowe nečistij a neb nezdrželiwosti. A tě
lo zwčene tomu y chce ty žadosti prowoditi. nemuož
li nagewě že mu se ne dopaussti ale wnocy. Takowy
ma se bohu na mlost dati připomena swe předesslee
zwyklosti zmichž to pochazeloby Y modliti se ma za
to pokorně aby mu toho buoh nepostawowal kupo
mstě. ale mlostiwě wažil a wsaud newchazel: Pakli
by se modle ty nečistoty neb gmee dřiew pachane p
ssly napamět. a chtělby se zaně modliti A ztohoby roz
miemie žadosti a gimanie mysli nastawalo O dobre
nechati toho času y připominanie toho wmodlitbě
zčehožby hřiech pochazel Neb přite žadosti nemie le
pssieho lekarzstwie než vtiekanie a pnassenie w gine
mysli Jakož apossťol radij rzka. Vtiekayte smilstwie I Korint. vi.
¶ To až potud ozpuosobu rozličnem při Modlitbě:

Czeho potrzebie Pomodlitbie:

O modlitbě potřebie tohoto čtwera: Nay
prwe potřebie částek modlitby aby pomě pl
něny byly: Druhe potřebie vstawičnosti s
douffanim: Třetie potřebie vžiewanie skutečneho:
Cztwrte wděčnosti powinee: Nayprw powědieno
že po modlitbě potřebie částek modlitby gduciech po
mie Genž gsau prosby a swate žadosti: Neb giž často
praweno že modlenie Gest wyprawowanie tayne
neb zgewnee.obecnee neb oblasstnie.sdečnee neb vst
nie neb obee spolu potřeb nuznych.duchownich neb
tělesnych Gichžto žadny gmy nemuož než sam boh
naplniti.A tak se tehdy modlíme a dotud když a do
kudž swu nuznu potřebu neb bližnich sami obwlasst
neb sgmymi wyprawugeme: Po modlitbě y hned
prwnie částka totiž wzywanie byti ma skrze prosby
a swatee žadosti třetie a čtwrtu částku: A tyto wecy
magit nam dlauhy a časty čas po modlitbě čyniti:
Neb powědieno že modliti se welmi kratce mame. A
le žadati a prosyti dotud dokudž newezmem s wzy=
Izaiaš.w lv wanī pana a gmena geho Neb o wzywani die. Wzi
Zalm.Cxliiij wayte pana dokudž blizko gest: Neb blizko gest pan
wssem wzywagicym se wzywagicym wprawdě: A
to mnlostij mnlosdēstwim Pomocij y spasenim. Die
Zalmu.lxxxv Mnoha gsu mnlosdenstwie wssem wziwagicym tě
Johel.w ij A ktož bude wzywati gmeno pane spasen bude. a To
Tobiaš.iij biaš. Hřiech odpusstiš tem genž wzywagi gmeno
Zalm.xcviij twe: A opět. Wzywali gsu pana a on wyslyssal ge a
zewssech zamutkuo neb nuzij wyswobodil ge: A to

wzywanie z ſrdce ſproſtneho a naprawenеho činiti
mame: Jakož apoſſtol die. Naſledug ſprawedlnoſti II Tymote.ij
ſtěmi genž wzywagi boha z ſrdce čiſteho neb přime
ho: A to wzywanie ma byti rozdielne p̄d modlitbu
odtoho genž po modlitbě. Před modlitbu wzywa ſe
pā k wyſlyſſeni a k nakloněni vſſij k pozorowani po
třeb kterežby měly wyprawowany byti: Než pomo
dlitbě wzywanie byti ma při proſbach a ſwatych ža
doſtech za vſlyſſeni a za naplněnie: Neb tehdy wzy
wame když nabožně pana boha a gmeno geho žado
ſtiwě k miloſtiwemu vſlyſſeni a k naplněni gmenuge
me A proſby vſtawične činime: A tehdy wziwagiec
žadame když nabožnu a ſwatu myſlij žadoſtiwě ſrde
čně žadoſt naſſi za vſlyſſeni čaſtym wzdychanim ne
tak vſty yako ſrdcem k bohu poſylame. wzywagiece
takto. O miloſtiwy a dobrotiwy otče vſlyſs modle
nie toto O wſſemohucy nebeſky otče naplniž ge we
gmenu twem O bože kupomocy přizřy a k ſpomože
ni poſpěš. o ne ꝓdlewag pane a včyň. O ſmilug ſe mi
ly pane a buď bože miloſtiw hřiechō. odpuſt a vkog
ſe pane rčijs: A mezy tiem wida nuzy a biedu ſwu bez
toho čehož wzywage žadalby Ma mieti wſobě žalo
ſtne wzdychanie a řiecy. O miloſtiwy otče předra=
hy Geſtli že neračiſs dati toho neb onoho. A wſſak
p̄wiš hrozně Geſtli že kdo toho neduogde a mieti ne
bude neb požiwati neboli plniti. že miloſti nedaſs ne
ſpaſyš ale zatratiſs: A znam to že ty nedada mi Sp̄
wedliwy zuoſtaneš Neb ktomu ſp̄wedliwoſti ſwee

žadne nemam abych tě nedaſſli winiti mohl Neb mi
nitz powinowat negſy než z puhlee miloſti. Ale mně
běda: Gedno že tebe nebudu mocy zničehož winiti a
ni ſe předtebu wymluwiti. Druhee. že bez těch wěcij
nedaſſli mi gich zmiloſti nebudu ſpaſen. ale tebe nawě
ky zbawen. A nynie aniž mam chudy a nuzny z ſebe a
od ſebe neſtatečny. čim bych tě w miloſti naklonil k v
ſlyſſeni. O wzezřiž wſſemohucy a dobrotiwy namo
dlitby ſluhy tweho Wegdiž modlitba ma na paměť
před twarz twu wdobřelibeznoſti twe. O až dokud
pane odwracugeš twarz twu odemne O kterak dlu
ho pokladati budu rady wduſſi me. a boleſti me přes
den. Až dokawad odwracugeš ſe odemne A rozpalu
ge ſe yako oheň hněw twuog O až dokud nezdržieš
hněwu tweho wmiloſrdēſtwi hoynem twem Roz
pomeň ſe ktera ma potſtata. O pane weliky a hrozny
Y kto motz hněwu twe° pozna A kto bude mocy pro
bazeň zčieſti hněw twuog O obratiž ſe pane a budiž li
toſtiwy. včyň tak yako tobě wlaſtnie gt̄ ſmilowati ſe
O vkogž ſe a vkrotiž hněw twuog O wyligž hněw
twuog na narody a na Kralowſtwie genž ſu gmena
tweho newzywali O pſym ſmilug ſe nad nuznu po
třebu. a vſlyſſiž mě: A y hned z toho ſluſſie ſe k ſwa
tym žadoſtē vtecy. aby proně proſyl a žadal. Genž ſu
Miloſt Miloſrdenſtwie a ſlitowanie božie. Gmeno
božie. gmeno Otcowo y Synowo y Ducha ſwate°
Skutkowe božij. buď Otce nebeſkeho neb Syna bo
žieho neb Ducha ſwateho. Miloſt a laſka otcowa za

sluha zde kristowa A přitomnost geho wnebi obětij
milosti plnu ꝛc A ducha swateho darowee z milosti
Slibowe božij ꝛcijš: Y řiecy dale kupanu bohu ot
cy skrze krista gežisse. O ač ne račiš k mym prosbam s
chyliti se ꝓ mee ne hodnosti. Ale tě naylepssy bože ža
dam Pro se same° včiniž Pro milost a lasku otcowu
Skrze syna tweho vkazanu w milosrdēstwi smilug
se A prosyna tweho zasluženie: a ꝓ geho obět a twaři
twee obětowanie y pro ge° modlitbu a orodowanie
dayž z milosti O pro twe a geho gmeno. spomozyž
mně nuznemu O ꝓsliby twee wegmenu geho včině
ne nemesskayž. ale naplniž zpuhlee dobroty twe O ne
opusstěyž ani p̄zna odnaplněni nechay A mezy těmi
swatymi wěcmi postawiti slussie žalostne wzdycha
nie k bohu: A připomenuti slussie mnoha slitowa
nie geho kteraž činiwal mnohȳ. z nichž některe w po
kanij slysseti račil Jako dawida a gine w gich potře
bach wolagicych k milosti a kupomocy ge° gimž mi
lostiw byti račil: A y nynie mnohym k sobě wolagi
cym to teež čini Aby račil take modlitbu tuto sewsse
mi těmi modlicymi se oblibiti y ꝑgieti a naplniti. Ne
aby wegmeno swatych neb skrze wziewanie gich k o
rodowani prosyl Ano ani se rownal gim a owssem
nad ně pokladal. Ale aby pokorně prosyl Jakož gim
zde někdy putugicȳ račil k prosbam dati milost a mi
losrdēstwie Sp̄wedlnost hodnost Swattost w po
mocy swe k spasenj. Aby wtō slitowani swem w kry
stu w zasluženi geho včastna račil w přitomnē vsly

ssenij včiniti a naplniti to teež a ṕwesti spolu s nimi
k slawě: A těch genž putugij a též milosti a pomocy
potřebugij a modlee se wp̄wdě. včastna račil čyniti
w též milosti a wp̄wdě wkristu kteruž dawa gim A
prosby spolu s nimi slysseti račil. a zwlasst shřiessny
mi A gich modliteb gimiž se modlee za wssecky wuo
betz wssech potřeb račil slysseti: a včastnost toho w
čemž slyssy dati A ṕmluwy naplniti. skrze syna swe°
mileho krista gežisse pana nasse° amen: To oprwni
potřebě po modlitbě: ¶ Druha potřeba gt̄ vstawič
nost a trwanie douffaliwee wtom Oniež kristus die
Lukass. xi. Gestli že on trwati bude tluka. p̄wim wam. ač ne da
gemu wstana proto že přitelem geho bylby. wssak ꝓ
nezbednost ge° wstana da kolikožkoli potřebuge chle
Lukass. xviij buo: A ktomu pan die. Musyte se wždycky modliti a
nep̄stawati Y dawa přiklad na saudcy kteryž byl w
městě gednō genž se boha ne bal a lidij se nestyděl W
dowa pak něyaka biesse wtemž městě. y ṕchaziesse kně
mu řkucy Pomsti mne nad ꝓtiwnikē mym Ynechtie
sse zadluhy čas: potō pak řekl wsobě Ač se boha nebo
gim a lidij se nestydim Wssak že mi truchliwa ta w
dowa totiž častym ṕchazenim s prosbau a s žadostij
pomstimt gie Aby naposledy přigducy ne hrdlowa
la mne: Wece pak pan. Slysste totiž modlicie se co
gest saudce neprawosti rzekl. Buoh pak totiž dobry
a milostiwy litostiwy. ne včyniliž pomsty wywole
nych swych wolagicych k sobě wedne y wnocy to-
tiž vstawičně A trpěliwost mieti gich bude. Ale pra

wim wam. žeť rychle včini pomstu gich: A k temuž
dawid die. Jakož oči sluh w rukau panuo gich a Oči Zalm. Cxxij.
děwek w rukau panij gich. Tak očy nasse ku panu bo
hu nassemu dokudž by se ne smilowal nad nami: A
skrze yzaiasse die. Nedawayte vmlknutie panu domž Izaiass. lxij.
nepoložy Syona w pokogi: A swaty yakub. Mno Jakub. w v.
ho muože prosba sprawedliwe° vstawična Heliass
člowěk biesse podobny nam vtrpny a Modlitbau se
modlil aby ne dčtilo nazemi y nedčtilo za třy letha a
měsycuo ssest. A opět modlil se a nebe dalo desst a ze=
mě vrody swee: ¶ Douffaliwě pak prosyti ne muož
než w slibiech božých wegmenu Krista zaslibenych
onichž swrchu. Druhe douffaliwě prosyti nelze než
wp̄wdě vmluwy prosycym včiněnee: To dwe totiž
slibowee a smluwa. wp̄tomne prawdě strany člowě
ka. činij p̄wee neomylne douffanie Jakož swaty yan
die. Že mame prosby kterychž žadame Budemeli zač I kāo Jan. v.
ꝓsyti wegmeno geho. podle wuole geho. že wezme=
me. A stane se podle toho yakož die Toť včinim: A Jan. w xiiij.
přitom drahnij nedostatkowee bywagij Tak že neb
se gedno z toho opausstij neb obee Neb na samych sli
biech se odpočiewa bez prawdy vmluwy A tu bude
wssetečnost a směłost prostrane° swědomie: A neb
se vžiwa samee vmluwy bez slibuo božych. A strany
tee pochybowanie a hnetenie chulostiweho swědo
mie nedowěry pochazegij: Protož člowěk prwotně
ma sliby božie znati p̄modlitbě včiněnee z milosti A
gim wěřyti a nanich zpolehnuti bez pochybowanij

strany pana boha. že muože a chce sliby swee plniti:
A tu pochybowanie strany tee přieliš sskodliwe gt̄
a bohu nemilee Než daleko panu bohu snosytedlněg
ssie wětz gest když kto strany swe wida se a neb nezna
ge se wprawdě vmluwy byti giež slibowe gsu Y leka
se y bogij a nesmie obohu w dobrotě smysliti by gi k
němu podlee zaslibenie plnil neb chtěl Než oginych
spieš naděgi ma. naděge se o nich že se lep wsmluwě te
zachowawagij A lep se přitěch panu bohu libi a sno
sytedlněgssie wětz gest než wssetečne a smělee zpoleha
nie naslibiech neb namilosti boži. Než to za zp̄wu člo
wěk mieti ma. aby včinil což mu možneho a swěrny
mi spolu se rad modlil A vwrhl se sewssim na pana. a
rozkazanie ge° zposlussenstwie zwiery pokorně činil
A wěřil y žadal spomoženie nedowěře swe y snesenie
a pečliwě warowal se toho proč modlitby nebywa
gij slyssany A sdruhe strany nabywal y ostřiehal to
ho wčem bywagij slyssany podle slibuo a swědect=
wich ge°: ¶ Otřetij wěcy to gt̄ o vžiwanij skutečnē
po Modlitbě rozuměg w vslyssenij danych wěcij. za
něž se modlitby neb obecne neb oblasstnie daly A od
boha naplněny neb wcierkwi dawno neb kterehokoli
času Neb člowěku p̄dpowolanim. připowolani neb
Jakub. w i popowolani Neb die swaty yakub. Že wsselike danie
naylepssie a každy dar dokonaly gest shuory s stupu
Jan. w iij. gicij od otce swětlosti: A swaty yan Krztitel die. Ne
muožt člowěk ničehehož wzieti leč mu bude dano z
I Korint. iiij wysosti: A aposstol. Co maš gesstoby newzal A pa

klis wzal proč se chlubiss yakoby newzal: A buď pa Zgewenie.iij
mětliw yak gsy wzal. Neb die W čas wzacny vslyssal II Koryn.vi
sem tě a wednech spasenie spomohl sem tobě. O němž Zalm. xxxvi
die. Dať tobě prosby srdce twe°: A swaty pawel. Kte Efezskym.iij
ryž mož včiniti hoyněgie nadto než psyme a rozumi
me: A dawid. Dal gt pan prosbu gich rč: ¶ To zwie Zalm. Cv.
ry člowěk poznati ma co gemu dano Jakož snadnee
poznanie. neb nitz nema z sebe a od sebe dobre°: A což
tehdy dobre° ma. gistě z daru božieho gest neb z proze
neho neb z milosti daneho neb z poslužení a z pomoci
božie w cierkwi a w gednotě nabyte°: A poznage. ma
toho vžiwati neb sam sobě a pro se a pro swe spasenie
dosslych daruo neb pbližnich potřebu a službu sobě
danych A neb danych w cierkwi y w vdech aby w ob
cowani gich gsa vstawičen y požiwal gich wtō we
wssem což potřeba kaže a powinnost společna zawa
zuge. A ktož w te pracy vžiwanie gt skutečně. toho pā
buoh rozmnožuge w dařich swych: Přiklad na onō Matuss.xxv
genž wzal pět hřiwen a naginē genž dwě. že pracugi
ce ginych pět y dwě zyskali. Protož pan děkuge zpce
dobree a zwěrnosti nad malem: přidawa wietz A kto
mu w gitie w radost: A otemž die aposstol. Mocent II Koryn.ix.
gt buoh wsseliku milost rozhoyniti w was: abysste
we wssech wěcech wsseliku dostatečnost magice roz
hoynili se ke wsselike° dielu dobremu. A protož přida
wa. ktož ma bude gemu dano. a hoyněgij mieti bude
Pakli ne vžiwa danych daruo což naněm k sobě neb
k ginȳ budau od yaty A neb gich rozmnoženie newez

me. Přiklad natom genž gednu hřiwnu wzew zawa
zaw pokopal. Oněmž die. Wezměte odněho a dayte
tomu genž ma deset A nevžitečne° sluhu vwrzte dotē
Lukass.xvi. nostij zewnitrznich tuť bude plač očyma. Neb ktož
wmale newěren y wemnoze newěrē A poněwadž ste
w cyziem nebyli wěrnij. co wasseho gt̄ y kto wam da
¶ O čtwrte wěcy totiž owděčnosti powinee s diek či
nenim s chwalami a s dobrořečenim. Ta wděčnost
po každē vžiwanij daruo duchownich a potom těle
snych ma oblasst neb spolu s ginymi činěna byti: A
1 Parali.xxix otō die dawid. Ktere sme wěcy z rukau twych wzali
tyť obětugeme tobě A to wuoběti chwaly. Oniež die
k Zidom.xiij Protož skrzeněho obětugme oběť chwaly wždycky
bohu Totiž owoce rtuo wyznawagicych se gmenu
1 Effeskym.v geho. A opět. Dieky činice wždycky za wssecky wěcy
wegmeno pana nasseho Gezukrista bohu a otcy: A
Zalm.Cij dawid. Dobrořeč dusse ma pana y wssecky wěcy kte
rež wemně gsu gmenu swatemu ge° Dobrořeč a ne
chtěg zapomenuti nawssechna dobrodinie ge° ꝛc: A
pan welmi zazlee oznamuge těm genž wděčni negsu
A nenawracugij se k chwale a k diek činěnij: Při desiti
Lukass.xvij. malomocnych. z nichž geden když widěl že gt̄ očisstěn
nawratil se swelikym hlasem welebě boha. a padl na
twarz p̄d nohy ge° dieky činiesse A ten biesse Sama
rytan. A odpowěděw gežiš Wssak gich deset očisstě
no: a dewět kde gsu Nenie nalezen genžbyse nawratil
a wzdal chwalu bohu gedine tēto cyzozemec: Ano li
dee ne radi dawagi newděčnȳ Nadto buoh: A poně

wadž lidee lidē wděčnost vkazowati magij. owssem bohu: Než pohřichu welmi malo a řiedce muož se nalezti člowěk. aby se nezapominal na dobrodinie božie A aby panu bohu tu oběť obětowal: ¶ To až potud otō co potřebie mieti po modlitbě. Nayprw kterych častek modlitby. Druhe vstawičnosti zdoufani. Třetie vžiwanie skutečne°. Cztwrte wděčnosti powīne:

A ze wsseho swrchu položeneho sepsanie ozp̄wě obecne při Modlitbě kratce znamo buď Že nayprw položeno Coby byla s rozdiely swymi. Že nenie než wyp̄wowanie nuznych potřeb panu A děli se na tre. Gedno na vstnie. Druhe na srdečne. A třetie na vstnie a srdečne wyp̄wowanie spolu: Potō položeno častky modlitby čtyři. Prwnie Zpowěd. Druha Wyp̄wowanie potřeb. Třetie Prosby. Cztwrte Swate žadosti: Potō položeno w yakem zpuosobu a w yake p̄wdě ma člowěk nalezen byti p̄d modlitbu při modlitbě Před modlitbu wp̄wdě wiery lasky a naděge Oniež okažde dotčeno oblasstě: Při modlitbě tauž prawdu wieri lasky a naděge s mnohymi ginymi potřebami tu položenymi obssierně: Po modlitbě co slussie mieti. Že prosby a swate žadosti. Druhee vstawičnosti s douffanim. Třetie vžiwanie skutečne°. Cztwrte wděčnosti powīne: A ogedne každe častce dotčeno ssieře A ktomu piesem swatych k swědectwij se vžiwalo p ty genž sobě wsse oblechčugij a smysslěkami nazywagij. A kupotwrzeni p̄wdy: To až potud budiž otō:

Oczturte wiecy Spisu tohoto To tiž O wykladu na Modlitbu pañe

Drzi wykladu modlitby pañe: Nay prw položeno bude oduostoynosti gegie nadewssecky gine: Druhe po loženo bude co w sobě zawiera. koli keru wětz: Třetie wyklad gedne kaž dee wěcy: ¶ O prwnij wěcy totiž o duostoynosti modlitby teto znamenano buď. že Mo dlitba tato p̄wyssuge wssecky modlitby A to strany těchto sedm wěcij: Nayprw strany toho zněhož pu wod ma a genž gi wydal: Druhee strany milosti w niež gi wydal: Třetie strany potřebnosti: Ctwrtee strany vžytečnosti: Patee strany kratkosti: Ssestee strany obecnosti: Sedme strany zawřenosti w sobě wssecky modlitby pisem swatych: ¶ A že tato modli tba nayduostoyněgssie gt̄. strany nayprw toho zně hož puowod ma a genž gt̄ gi wydal. Duowod Neb ten genž gi wydal. gest naydostogněgssij a naywyš ssij nad anděly y nad lidi: Jakož aposstol k židom do wodij: Anděl ku pāně die. Ten bude weliky a syn nay wyšssieho sluti bude: A swaty yan. Ktož seswrchku gest nadewsseckyt gt̄: A strany tee modlitba tato gt̄ naywyborněgssie Neb od naywyborněgssie° mistra puowod ma: genž osobě die. A nerodte mistřy sluti neb gedíny gt̄ mistr waš Kristus. genž tu modlitbu

Zidom. w i
Lukaš. w i.
Jan. w iij.
Matuš. xxiij

wydal.a včil wssecky včedlniky se gie modliti řka Ta Matuss.vi.
kto wy se budete modliti: Protož ktož koli po mina
tuto modlitbu ginee swe strogij.ten se mistrem nad
Krysta p̄d stawuge: a tudy y naziewa: A strany tee
modlitba tato gest nayp̄gemněgssie bohu otcy Neb
on gi mluwil skrze vsta syna swe°: Die aposstol. Nay Zidom.w i.
posleze mluwil nam w synu swē: A sam die. Neb ya Jan.w xij.
sam od sebe nemluwil sem Ale genž mě poslal otecz ya
kož mi přikazanie dal co bych prawiti měl a co mlu
witi A wiem že p̄kazanie geho wěčny žiwot gt̄. Pro
tož kteree wěcy ya mluwim yakož mi přikazal otecz
tak mluwi: A tak otecz oblibeně slowa swa skrze vsta
syna sweho nayradssy slyssij. Neb die. Rzeč kteruž sy Jan.w xvij.
mi dal.dal sem gim Ja wiem že ty mne wždy slyssiš Jan.w xi.
¶ Druhee nayduostoyněgssie gest strany milosti w
niež gi wydal A to strany dwogie. Gedno strany ge
ho sameho naymilegssyho otcy.a milosti a p̄wdy pl
neho. Oněmž otecz die. Tentoť gt̄ syn muog naymi Matuss.iij.
legssy wněmž mi se dobře slibilo totiž wsse a wtom
y modlitba tato: A opět. Tentoť gest syn muog mily Matuss.xvij
geho posluchayte: yakož rozkazal modle se: A swaty
yan. Widěli sme geho yako gednorozeneho od otce Jan.w i.
plneho milosti a p̄wdy: a tak modlitba ta strany tee
gest w welike milosti vboha otce: poněwadž possla
od milosti plneho gednorozeneho syna otcy nebeske
mu naymilegssieho kteryž p̄stogi twařy božij: Dru
hee strany počatku modlitby.že se od milosti počina
otcowske: Ale gine modlitby wpisně starem polože

nee počínaly se odbaznie. wnichž buoh panē se nazie
Zalm. Cxlvi. wa welikym mocnym a hroznym. Podle toho. We
Zalm. xCiiij. liky buoh a welika moc ge°: A opět. Nebo buoh weli
ky gt̄ pan. a kral weliky nadewssecky bohy: A ogme
Zalm. Cx. nu geho die dawid. Swate a hroznee gmeno geho
Ale tuto od milosti se počína otcowske. kteruž vkazu
ge k synom swym. aby otcem gich byl A oni synowe
II Korint. vi geho naplniw to což rzekl byl w zaslibenij: A buduť
gim za otce. a oni mi za syny a zadcery. die pan wsse
I kāo Jan. iij mohucy: A swaty yan. Wizte kteraku lasku dal nam
buoh abychom synowee geho sluli y byli: A wtom
modlitbu vwelike milosti a douffanie k vslyssení po
stawil Neb ony prwnie modlitby od sluh z sebe a od
sebe nehodnych pochazely Ale tato od těch Onichž
Zgeweni. w i die swaty yan. Gēž nas zamilowal a obmyl nas we
Effezskym. i krwi swee: A swaty pawel. Wzacne nas včinil wmi
lem synu swem: A ač ony staree buoh slyssal. wssak
neproně. ale pro se sameho zmilosti wbuducȳ tehdy
zasluženij syna božiho. Ale tyto w přitomnem synu
swem twařy swe wgeho zasluženij wegmenu geho
¶ Otřetij wěcy Totiž že naydustoyněgssie gt̄ strany
potřeby: neb žadna modlitba nebywala. by se wnij
zawieraly wsseckny potřeby k spasení Jakož se dowe
de když wyklad se položij: ¶ Očtwrtee wěcy Totiž
strany vžitečnosti tato modlitba nayduostoyněgssi
gest: Neb vžitek modlitby tento gest. že modle se gij
sewssemi wěrnymi vžitku hoyne° w vslyssenij spolu
snimi dochazy. w naplněnij slibuo božich. gessto to

ho žadne gine modlitby nečinie: Neb die. Bezemne Jan.w xv
nemuožte nicz včiniti: A nema rozumieno byti. by
vžitek modlitby teeto byl složen w fforme slow a w
rziekani samē. ale wp̄wdě gegij Oniež die. Rzeč twa Jan.w xvij
prawda gest: A žiwa gest rzeč božie a mocna ꝓniku Zidom.w iiij
gicy yako meč naobě straně ostry ꝛc: Protož die pan
Nekaždy kto mi die pane pane. ale ktož čini wuoli ot Matuss.vij.
ce meho nebeskeº: a modle se řieka wduchu a wpraw
dě Otče naš ꝛc: Ani ma rozumieno byti. by se neslu
ssalo modliti krom řiekanie otče naš: Neb yakož řeče
no samo vstnie řiekanie. nenie modlitba wduchu a w
prawdě. ani opětowanie častee toho rziekanie: Než
prawda wtom rziekanie potřebna. gest prawu mod
litbau: a ta gest k modleni wydana. A když tau praw
du kto se modlilby. by pak y wgine fforme slow: pro
toť se gij modlij: ¶ Opate wěcy. že nayduostoyněg
ssie gest strany kratkosti totiž slow Ale ssirokostij ro
zumu zawřeneho wssie potřebnosti wssech kewsseᵛ
spaseni Podle toho. Slowo vkracene včini pan na Rzimanō.ix
zemi A proto take že nechce mnohemu mluweni. ya
kož die Modlece se nerodte mnoho mluwiti yako pe Matuss.vi
kelnicy činie. Ale aby prawda ssiroka rozkazana k spa
seni byla rozgimana. Podle toho Ssiroke gt̄ rozka Zalm.Cxviij
zanie twe: ¶ Osseste wěci totiž strany obecnosti nay
duostoyněgssie gest. A ta obecnost gedna gest strany
p̄wdy wmodlitbě teeto A druha strany lidij. Stra
ny prawdy tato modlitba obecna gest neb wnij se za
wiera p̄wda wiery obecne křestianske k spaseni Tak

že nicz nemuož myssleno byti začby slusselo y mělo se
modliti by se wteto modlitbě nezawieralo: Obecna
take že wni složeny gsu modlitby wssech ne w fformě
Wskutcich.i slow ale wprawdě. Duowod. Neb aposstole. wskut
ciech aposstolskych psano. že připostawem dwu k lo
su modlece se ne řiekali otče nass A wssak swymi slo
wy mluwiece k bohu gēž zna wssech srdce Aby oswi
til gmeno swee a vkazal ztěch dwu kto by to miesto
měl ṕgieti služebnosti k hledani kralowstwie božie°
a sprawedlnosti ge° zněhož wypadl gidaš. Tu mod
lili se dale y wte p̄wdě modlitby. Buď wuole twa ya
ko wnebi y wzemi Neb los pustili ktomu genž gest v
Zalm.xxx. wuoli boži. Neb die Wrukau twych losowe mogi: A
oni zato se modlili aby skrze los vkazal swu wuoli ne
Effeskym.iij besku nazemi: Teež swaty pawel klekage na kolena
swa k otcy pana gezukrista gehožto otcowstwie na
nebi y nazemi gmenuge se. modlil se slow tee modlit
by ani formy řiekage Ale p̄wdu slow mluwil. Když
ꝓsyl za oswiecene oči. co gine° žadal než toho Oswěť
se gmeno twe: Též když prosyl zato aby kristus p̄by
wal wsrdcych gich. tolikež yakoby řekl Přiď kralow
stwie twe: Též za moc a zaposylenie žadage. co gine°
než Chleb naš nadpotstatny day nam dnes A tak o
ginych modlitbach: Take obecna gest strany tee. že
gt̄ zpusobena k modleni gij neb skrzeni wssij cierkwi
swatee y wssem gednotā y wssem vdom Tak aby ne
byl kto by se mohl skryti od horkosti gegie°: A tak ne
nie gednoho ale gednoty. nenie oblasstnosti ale obec

nosti a společnosti wssech genž su vwieře wlasce a w
nadegi obcowanim: ¶ Osedme wěcy a posledmie to
tiž oduostognosti gegie strany zawřenosti wsobě w
sselikych modliteb wpisminich swatych položenych A
to rozumieno byti ma strany p̄wdy modliteb wssech
že se wnij zawiera. a zmie se bere. Ale ne strany ffor-
my neb slow. Neb často se prawij že modlitba nemie bo
hu přigemna samo řiekanie vstmie formau slow. Ale
přitom duch žadostiwy pokorny w sdcy žadostiwē
a wmysli pozdwižene wegmenu kristowu k bohu ot
cy w nebe. vwyp̄wowani potřeb nuznych k spasem
zawřenych wmodlitbě teto. zmichž nemuož mžadny
spomocy než buoh. Předložena slowy sdečnymi y
vstnimi w teeto formě neb gmie. gest modlitba bohu
přigemna. když se děge wduchu awprawdě. A tak ač
to slussine y možne gt. modlitbu činiti bez řiekani Ot
če naš. Jakož duowod položen: wssak ne wgmie pra
wdě ani k gmemu než k bohu otcy Ani skrze gmeho
než skrze krysta ani wgmem gmenu než wgeho Ani
wgmem orodowani neb w přimluwě než wgeho p
tomne twaři božij Ani skrze wziewanie koho gme
ho k přimluwě než geho Ani skrze kteru obět zemsku
nazemi. než skrze nebesku nanebi. genž wždy pstogi a
obětuge se twaři boži w slitowani w zaslužem swē:
Protož tu welmi hřessy ktož swrchmie formy slow
toliko wřiekani nasleduge wmluwem častē a wmno
hē bez važnosti ducha a bez p̄wdy tu složene Praw
dy tee nessetřiece. Než wsseptu a wřiekani modlitbu

skladagice.a ti zakonicskÿ duchē se modlee: Buoh za
giste pro sebe nasseho řiekanie nepotřebuge.ale my.a
pronas řiekanie wydano sprawdu zawřenu wněm
Neb buoh patři na srdce modlitebnikuo.yaka wněm
y zněho wiera laska y naděge. Skrussenie poniženie
y žadost.dowěrnost s ꝓstnost pochazelaby. A on wie
wsse dřiew než my ano nadto než my prosyme čeho
potřebugeme: Protož když by byl k modleni čas ꝓ
stranny A člowěk by se y s ginymi postawil před pa
nem bohem k modleni neslussie pomigeti tehdy mo
dlitby syna božiho Ale swe potřeby y bližnich slussie
znati.a ge znamenati w modlitbě paně A ważně y na
božně pro swu mysl a paměť y wědomie slowy řieka
ge.postawati při každem A žadostiwě častym wzdy
chanim srdce pokorneº bez powah zakonicskych slu
ssie se modliti: Take welmi hřessy nadto Ktož mo
dlitby gine odporne wprawdě modlitbě teeto čyni
neb gi směssuge s odpornymi: A ktomu w ginē gme
nu neb spolu s ginym gmenem než dano lidem k vsly
ssenj a k spomoženi k spasenj wzaslibeni.yako su gme
na swatych neb swětitz. Ani skrze sameho krysta pra
weho napřwicy otce modlee se: ale skrze gineho neb gi
ne zde neb w nebi Ani skrze samo zasluženie w milo=
sti a w prawdě Ale skrze zasluhy swatych neb swětic
wnichž nenie složena plnost milosti k obcowanij gi
nych ale k gich wlastnimu spasenij a k odplatě Ani z
nich kto brati muož yako z plnosti Krista: Neb oža
Jan.w i dnem nenie řečeno. A z plnosti geho wzali gsme my

wssychni milost za milost. než oněm osamē Oněmž
se die. Widěli gsme geho yakožto gednorozeneho od
otce plneeho milosti a prawdy: A nižadny nemať se
tiem zawoditi že gsu stařij modlitby čyniece k bohu
samemu prosyli pro Abrahama Izaaka a Jakoba. a
neb wegmenu gich: To su oni vffiguře činili tehdy
gessto p̄wda cesty božie nebyla znama yakož swědči
swaty pawel. Že wssecky wěcy vffiguře daly su se gi 1 Korin. w x
Vffiguře zagiste trogice swate: a wiery lasky y naděge: a vffiguře zaslibenie a požehnanie w krystu modlicych se. Ale když prawda p̄ssla a naplněna to což ffigury bylo pominulo a což prawdy zuostalo. Y naplněno což powědieno. A budeť pan geden a gmeno ge Zachari. xiiij
ho gedno wkteremžto slussie se modliti: Ani tiem p̄kažku sobě čyniti ma. co se tkne miesta zemskeho tělesneho. tak aby wěřil. že prosamo toliko miesto ktomu oddane měli a zawazani byli lidee tu toliko a neginde se modliti. Podobně yako žena Samaritāka kupanu řekla Otcowee nassy na teeto se hoře klaněli a wtom Jan. w iiij
obětowali y modlili se Ale wy totiž židee miesto wgeruzalemě prawiete kdež slussy se klaněti. obětowati y modliti. Die knij Gežiš. Ženo wěřmi že přichazie hodina. kdyžto ani na teto hoře ani wgeruzalemě klaněti se budete otcy: Y oznamuge pan miesto dwoge. gedno duchownie a druhe zemske. O duchownim die Ale přichazieť hodina kdyžto prawij ctitelee klaněti se budau. ne obrazuom a podobiznam Ale otcy wduchu totiž wiery a wp̄wdě sprawedlnosti zwiery neb

lasky Nebo y otec takowych hleda kteřižby se mu kla
něli wduchu a wp̄wdě Neb buoh duch gt̄.a ti genž
se mu klaněgi wduchu a wprawdě mussegiet se klaně
ti: O miestu obogim totiž zemskem y duchownim
mluwě.zemske° gednoho wněktere strance swěta neb
země.neb krage.neb zwlasstniho.wměstě.wewsy.na
Matuš.xviij horach napoli neb na paussti ne vgisstiuge.die.Kdež
koli dwa nebo třie.owssem gich wietz sberau se weg
meno mee totiž wduchu a w prawdě wiery gmena
meho Jať sem mezy nimi A zač budau swolece se ꝓsy
I Korintō.vi ti otce wegmeno mee staneť se gim.Neb ti gsu chrā
ducha swateho wnichž buoh zaslibil bydliti: Y wy
klada to slowo kdež koli Dawid a swaty Pawel.Da
Zalm.Cij. wid die Nawsselikem miestě panowanie ge° chwal
dusse ma pana A miesto panowanie geho gest wie
ra a wnie wěrnij neb to duom y chram geho gest.A
I Tymoteo.ij swaty pawel Chcy aby mužie modlili se na wsselikē
miestě pozdwihugice čistu ruku ꝛc.A to kam.kpraw
dě chramu a stanu za oponu kdež biskup wssel kristus
gednu wekrwi swe a přistogicy gt̄ twařy božij.A o
Zalm.Cxxij. tom die dawid.Pozdwihl sem očij mych ktobě genž
Zalm.lxij. bydliss wnebesiech A wegmenu twem pozdwihnu
Zalm.Cxlij rukau mych.A opět.Rozprostřel sem ruce me ktobě
w Zalmu.x A opět.Pan wchramu swatem swem A wchramu
Zalm.xxviij. twem wssyckni rzkau slawu neb chwalu: A opět.A
w Zalmu.v klaněti se budau k chramu swatemu twemu: Pro
tož ztoho znamo Že ti hřessie genž same° miesta po
swěceneho a neb vstaweneho hledagij k modlem: a

tohoto miesta zde y wnebi duchowniho nedbagij.
ani těch w tee p̄wdě. gimiž poswěcuge se miesto zem
ske. aby w včastnosti teež prawdy byli Ale vffagij w
slowiech lžy. rziekagice chrā neb kostel neb Zbor boži Jeremia.vij
gest ꝛc: ¶ A nema y to tayno byti Proč nynie mod
litby odporne teto paně modlitbě w křestiāstwu po
wstaly. zakonem božim zapowěděne A rozmnožene
přieliš. Gimiž lid od boha Otce. y od Syna geho. y
od Ducha swateeho. y od Prawdy ge° rozchwatan
roztržen: a ginam obracen srdcem k ginym modlitbā
A neb směssuge ge spolu whlasu sbožimi. iako plewy
s pssenicij. Gessto to zapowieda pan rzka. Co plewā Jeremi.xxiij
do pssenice: A opět. Wssak dosti wam bylo pastwu Ezech.xxxiiij
dobru spasti: ale nadto ostatky pastwy nohama wa
ssyma potlačili gste A když přečistu wodu pilibysste
ostatnie nohama wassyma z kalili gste A owce me tě
mi wěcmi kterež potlačeny biechu nohama wassima
pasiechu se. a kterež nohy wasse z kalily těmi se napa=
gely: Toho přičina newidi se gina byti než ta. když
lid zaweden od prawdy křestiāstwie praweho k spa
seni. od prawdy totiž tee a negine genž se zawiera w
obecne wieře křestianske: A w teto modlitbě pořadně
Ztoho yakož přiwieře zaweden od prawdy zřiezene
ho spasenie. Tak zaweden y při modlitbě z řiezenee a
prawe y při modleni: Neb byť nynie wieru prawu
wprawdě zřiezeneho spasenie znali: znalitby y mod
litbu wprawdě zřiezene w tee a ne wginee wieře a w
p̄wdě A wduchu tee wiery postawenij a poswěcenij

w te prawdě: Giſtě za tu prawdu wewſſech ſwych
potřebach včilitby ſe modliti: Než ty pane bože wſſe
mohucy Smilug ſe nad cierkwij lidu tweho A day
obnowenie wiery a prawdy gegie: a tudy Modlit=
by wpoctě a wpokloně twe. w prawem a libem tobě
nabožēſtwij Aby tudy padlo mnohotwarne modlo
ſlužemie. marnee naboženſtwie Y mylne naděge. a ffa
leſſne vfanie A prawda nawracena byla prawe poc
ty božie. praweho duchowniho wprawdě nabožen
ſtwie y prawe naděge a douffanie: Račiž včiniti to
otče nebeſky. ſkrze Syna tweho wduchu ſwatē cho
ti twe cierkwi ſwate Amē: ¶ A tak giž zawřieti ſlu
ſſie Že modlitba tato ꝓduoſtoynoſt ſwu nadto než ſe
muož wyp̄witi. ma byti vwelike ważnoſti. wmiloſti
wpočeſtnoſti nadewſſecky gine Neb z vſt wěčne mu
droſti poſſla A že naywietz ſe libie otcy On ſyna ſwe
ho hlas ſlyſſij. a ſwe gmeno. y Syna ſweᵒ obětowa
nee wnij přigima. Sliby ſwe proſycych wtom gme
nu wpaměti ma A vwieře a wprawdě ṕtomne mod
licym ſe plnij: A tak kratce p̄wyſſuge wſſecky mod
litby Strany wydawatele ſweho Strany miloſti
Strany potřebnoſti Strany vžitečnoſti Strany
kratkoſti Strany obecnoſti. y ſtrany p̄wdy wniž ſe
wſſecky modlitby zawieragij Giež žadna rowna ne
nie Ani potřebněgſſi. Tak aby wſſie cierkwi y každeᵛ
vdu wewſſech potřebach. wkaždy čas wſſudy treffi
ti ſe mohla. ktož by gie hodně vžiwal: A ſkrze žadnu
ginu nevčinil ani čynij toliko dobreho yako ſkrze ni

A nepostatči žadny wychwaliti gij: Protož každy wěrny opustě modlitby ne křestiāske. zapowěděne za konem milosti a zakoničie mnoha mluwenie: ṕdržiž se teto modlitby duostogne a p̄wdy gegie Adosti na nij měg. wěda že gine cierkew prwni neměla než tu A dobře wzacně libě a spasytedlně se modlila: A toto se pisse. ne nato. aby se potupowaly modlitby kterež z teeto yako z studnice berau. kdež se pak koli w yakee častce nalezagij. W žalmiech. w chwalach neb w piesničkach duchowniech. bez bluduo a odpornych wěcij wieře Neb ty mohau y magi stati w cierkwi: Než pisse se oprawdě. a oswodu y omylu přimodlitbě. ꝛc:

Kolikeru wiecz Zawiera w Sobie Modlitba pana Gezukrysta:

Aby ṕteeto modlitbě nayduostoyněgssie ne znagicym gegie prawdy potřebne wnij složene. něyaka pomoc ač nestatečna mohla byti. kupoznani tee prawdy potřebně wnij složenee. za niž se slussie modliti otcy wegmenu geho. Wezme se k rozgimani ta předuostogna modlitba. z vst Syna božieho possla. Kniž to aby byla oznamena včedlnicy přičinu k tomu dali Oniež pisse swaty lukaš rzka:

Y stalo se gest Když byl na gednom miestě modle se: A když przestal Die geden z Včedlnikuo k němu. Pane. Naučz nas modliti se Jakož včyl yan včedlniky swee: Y wece gim. Takto wy se budete Modliti Lukass. w xi

Matuſs.vi. Otcze nasſ genž gſy wnebeſiech O
ſwiet gſe gmeno twe Przid kralow
ſtwie twe Gud wuole twa iako w
nebi y wzemi Chleb nasſ wezday
ſſi day nam dnes Y odpuſt nā nasſe
winy iako ymy odpuſſtime naſſim
winikom Y neuwod nas w poku
ſſenij Ale zbaw nas odzleho Amē

Tato rzeczž Omodlitbě wypiſuge dwogi wětz: Nay
przw pdmluwu. Druhee modlitbu: Předmluwa za
wiera pčinu danau knij. A to nayprw přiklad pana
Kryſta modlicieho ſe wgednō meſtě. Skrze kteryž
to přiklad wzbuzenie ſe ſtalo k modlenij včedlnkuo
Ale že wto neuměnie wſtupilo: Protož ſe k mſtru to
Lukaſs.w i mu vtekli oněmž ſe die. Skrze ſtřewa mloſtděſtwie
boha naſſe°. wnichžto nawſſtiwil nas wyſſed zwy
ſoſti. Aby poſwietil těm genž w temnoſtech gſu a w
ſtienu ſmrti ſedie Kteryžto gī ſwětlo přiſſlee naſwět
a oſwěcugicie wſſelikeho člowěka: knemuž die geden
z včedlnkuo geho. Pane nauč nas modliti ſe Jakož
Jan včyl včedlnky ſwee: ¶ Jan včyl včedlnky ſwee
tomu což y ſam čnil: poſtil ſe. a často ſe modlewal: a
Včedlnky ſwe domž gich kžemichowi nepwedl. gſa

přietel ženichuo slyssaw hlas geho. a radowaw se y
hned wživotě matky ge°. včil postu a modlitbě. aby
dossli ženicha tohoto takee. a slyssěti mohli hotowi
gsuce hlas zwěstowanie a poselstwie ge° wtěle: To
se zda nayblize že tomu včil. a zato sposty modliti se
A že gsu to včedlnicy yanowi čmli. Duowod. Neb
zakonicy otazku včmli na pana rzkauce. Proč včedl Lukaš. w v
nicy Janowi postie se často krat. a modlee se Teež y
zakonkuo Ale twogi gedie a pigij. Gmžto on rzekl
Zdali muožte včmiti aby synowee ženichowi domž
smmi gt ženich mohli se postiti: yakoby rzekl: včedl
nicy yanowi proto se postie a modlee nemagice žen
cha. a žadagice a zpuosobugice se k pšstij geho Jako y
mnozy gmij čmli gsu. zmichžto Anna byla prokyně Lukaš. w ij
genž očekawagicy ženicha do chramu. ne odchazela
služecy panu sposty a smodlitbami wedne y wnocy
Ale o odgetij ženicha. a z tee pčyny opostu y včedlm
kuo die. Ale přigdau dnowee když bude od mich od Jako swrchu
yat ženich tehdy se budau postiti wtech dnech: Ne
chtěl pan toho smiessenie rucha wetcheho s nowým
a wina noweho s sudy starymi smessowati. prowě
tčij roztržku raucha a zkazu suduo: Protož ne včil v
čedlmkuo tak yako Jan včil postu a modlitbě za bu
ducij přisstie ženicha Ale včil zapřitomneho ženicha
syna božieho poznanie včastnosti dogittie tč: Pro
tož po opustiw posty včedlmkuo Janowych genž su
gim potřebni byli A nad to zakonkuo genž pokrytij
a bohu nelibij byli. k modlitbě se obratil. A posty po

odložil do odgetij přitomnosti swee putowanie swe
ho: prawě že ti kteřiž Krysta vwěřie po geho wstu
penij toliko byti přitomna osobně w člowěčenstwij
w nebi. čekagice geho k saudu a chwatagice k přisstij
geho a bdiece namodlitbach. budau se postiti w těch
dnech pro očekawanj zemicha: A obracuge se k Mo
dlitbě aby žadost gich na plnl. račyl vsta swa otew
rzieti A gim řiecy. Takto wy mogi včedlnicy a ne ya
nowi budete se modliti: a modlece rziekati Otče naš
genž gsy zč: To až potud opdmluwě: ¶ Druhu wěc
zawiera rzeč ta modlitbu pane a wnij včenie: Mo
dlitba pak pane ma wsobě trogi wětz potřebnu. Ged
nu předmluwu potřebnu. Druhu prosby. Třetie ko
nec modlitby: Předmluwa se poklada kdež se die Ot
če naš genž gsy wnebesiech: Prosby když die Osswěť
se gmeno twee až dokonce: Konetz když die Amen:

Opdmluwie Genž gest Otče nass:

PRzedmluwa ta Otče naš zawiera wsobě po
třebu wssycku k prawe v a bohu libemu mod
lenij k vslyssenij. Kteražto potřeba zawiera
se wtomto čtweru: Nayprw wprawdě. Druhe w
zpowědi. Třetie w wziewanij. Čztwrtee wegmenu
tom prossenie: ¶ Oprwnie wěcy totiž oprawdě wě
domo gť. že se zawiera wtěch slowiech Otče naš gěž
gsy wnebesiech. Neb se tu zawiera otcowstwie nebe
skeho otce k lidem A synowstwie zase prawee zwole
ne k otcy nebeskemu: Druhee zawiera se Zpowěd ot

cowſtwie nebeſkeº A ſynowſtwie geho danee w vča
ſtnoſt y wpoživanij: Třetie zawiera ſe wziewanie
když ſe wziewa k wyſlyſſenij proſeb otecz buoh genž
wnebeſiech geſt A die ſe Otče naš zč: Cztwrte zawie
ra ſe wegmenu tom proſſenie. aby račil otecz genž w
nebi geſt tam vſlyſſeti modlitbu ſyna ſweho. když ſe
die Otče naš zč: ¶ A ač doſti obſſierně ſwrchu wzpra
wě obecnee položeno owſſem tom čtweru: wſſak p
připomenutie kratce. A nayprw oprawdě dotkne ſe
wmžby každy měl wnij byti: Neb včedlnicy kryſto
wi kterež včil modliti ſe. giž měli potſtatu rodu nowe
ho. wieru wſyna božieho a tudy wboha otce. y laſku
y naděgi duchem ſwatym danau. wmž duchem ſwa
tym byli gſu rozem wmtrz A doſſli ſlužebnoſti prw
nie totiž ſlowa prawdy kriſta gežiſſe wpoſelſtwi no
weho ſwědectwie. ſkrzeněž rozem byli vwieru laſku
a naděgi. wpoznani y wnaſledowani: y byli ſu wdu
chu a wpwdě ſynowee Otce nebeſkeho. y včaſtnicy
kriſta Gežiſſe ſyna božieho y Ducha ſwateho: Pro
tož giž mohl gim rziecy. takto wy ſe budete modliti
Otče naš genž gſy nas zplodil mnoſtij ſwu w ſynu
twem. ſkrze ducha ſwateho w ſlowu prawdy: myť
w tě wěryme. tě mnlugeme. w tobě naděgi mame zč:
Tet w te mnoſti a wprawdě wyznawame laſkawe
otce k nam: dieky čynece wzdawame chwaleece do
brořečiece gmeno twe nawěky požehnane A wtom
gmenu y wziewame k wyſlyſſenij modliteb y proſy
me proteež gmeno y tweho ſyna zawyſlyſſenij. A z

wiery tee nadĕgi mame že to včmiti račiſs: Tak y ny
nie: ktož ma w modlitbĕ tee panĕ předmluwu tu w
zpowĕdi a w wziewanj a wproſbĕ dowĕrnĕ y doufa
liwĕ včmiti. a rziecy ſpolu s gmym Otče naſs genž
gſy wnebeſiech: Ma nayprw ſpolu sgmym ſynem
boha otce nebeſkeº byti Wdruhĕ duchownim naro
zenj ne ſkrze ſam poſwatny křeſt. bez pwdy potſtat
ne. předchazegicie wſlowu čtenie: bezmež gidaš krz
tĕn a wſſak ſynem ďablowỹ zuoſtal: Ale ſkrze žiwu
wieru laſku y nadĕgi darĕ danau wzacnĕ. ſkrze ducha
ſwateho w obžiwenj w obnowenj a w opwenj Aſkr
ze dowĕrnoſt k poſlom a k ſluham kryſtowym. Při
gma od mich ſlowo ſewſſie chtiwoſtj wiery laſky y
nadĕge. wſkutečnem naſledowanie. pokanie y praw
dy nabywanie rodu toho. wznamoſti y wmlosti y
wmocy: A potō přiſtaupĕ s prawỹ ſidcem k powo
lanj. wplnoſti wiery k vmluwĕ noweº ſwĕdectwie A
by ſe tudy rodil wſwĕdomj pokoyne k bohu. wučaſt
noſti kriſta zaſluženie. a wtō wuobcowanie cierkwe
ſwate: Potom roditi ſe ma wmocy wiery a wpraw
dĕ laſky a nadĕge w rytierzſtwij wiery. w nadĕgi do
gitj koruny blažene w rozličnem pokuſſenj. A tudy
moc aby wzal y prawo ſynĕ božim byti y ſluti A aby
mohl prawĕ ſewſſemj včaſtnky teehož ſynowſtwie
rziecy Otče naš genž gſy wnebeſiech Genž gſy nas z
mlosti ſwe w zaſlužem kriſta gežiſſe ſyna tweº Skr
ze dary ducha tweho potſtatnee y služebnee. wſinlu
wĕ noweho ſwĕdectwij wegmenu tweem y tweho

syna y ducha swateho wposelstwij twem. w cierkwi twe w gedno telo za syny twe zplodil: O wtet y s sy nem y sduchem swatý werieme A wtwe lasce spoge mi gsauce stebu y s cierkwij y svdy wgednotu mlu geme A wslibiech twych nadegi mame z mlosti a z obdarowanie tweho. A wtom wyznawame phoy nu twu motz mudrost y dobrotu. wewssie mlosti a prawdě w synu tweem y wcierkwi y w nas duchem swatý zpuosobene a danee w včastnost: O tet chwa lime. a dieky z tee mlosti čmime: a dobrořečme gme nu swatemu twemu s synem twym mlym y sduchē swatym nawěky wěkuo amen: O takee wziewame gmeno twe swate a tweho syna mileho račiz wysly sseti. tyto potřeby nasse rč. A ze ta prawda w potsta tě y wsluzbě ma k synowstwi pd giti modlitby. Duo wod na Synu bozim strany clowěčenstwi. genz w potstatě gegij byw počat duchem swatym wnewin nosti wsprawedlnosti wswatosti prawdy tee. byl w nij obcuge dotřidcateho letha. A potom aby tu spra wedlnost w rodu doplnil. a wnij duchem swatý byl potwrzen A tepruw synē naymlegssym wněmzby mu se wněm nadewssecky včastmky za libilo. otcē ne beský wyhlassen. A potom wtom synowstwi pokau ssien a přemohl: a tepruw poselstwie dal A to včiml kupkladu. počaw naypřw čmiti. a potom věiti Neb wystupiw zwody modlil se otcy nebeskemu A nebesa mu otewřiena: Tak tehdy slussie syna bozihо naste dowati. A přwe synowstwie tak yakoz swrchu ozna

meno dogiti: Pakli kto bylby porozen wpwdě pot
ſtatne y ſluzebnez: a potom bludem nebo hřiechem
by ſmrtedlnym vmřel. od milosti otcowy laſky A za
ſſelby daleko od prawdy noweho člowěka k wetche
mu a ſtaremu: Takowy aby nayprwee pokanim p
wym obnowil ſe A zaſe wſtana zezle° vmyſla a wuo
le y ſkutku. nawratil ſe wſkruſſem a wpomzeni k otcy
k hledanu milosti a ſprawedlnosti potracene: A aby
nawracen byl k obnoweni vmluwy y ſwědectwie v
čaſtnosti pwdy rodu noweho. ſynowſtwie ducho=
wnho Aby potom mohl ſewſſemi wěrnymi rziecy
hodně wzacně bohu mile wprawdě Otče naš. A ne
brati gmena geho na darmo: aby nebylo rzečeno ge
mu y wſſem gmym podobnym naprazdno wyzna
wagicym y wziewagicy gmeeno geho. wſſak wy ne
gſte zemne w Synu mem wſmluwě noweho ſwě=
dectwie gmena meho zplozeni Am wtom k poſwěce
nu gmena meho chodiete wſmluwě wiery laſky a na
Jan. w viij. dege oſtřiehagice ſe w mocy boži naſpaſenu: Ale wy
z otce dabla gſte a zadoſti otce waſſeho chcete čyni
ti Neb byt otez waš byl mlowali byſſte mě a přika
zanu mych oſtřiehaliby ſſte Proč rzečij mych ne po
znawate neb nemuozte ſlyſſeti rzecij mych: A opět
Malachya. i Syn ctij otce ſweeho. a ſluha pana ſweho Protož
gſemli ya otez waš. kde geſt poctiwoſt ma A gſemli
Rzimanů. ij ya pan waſs. kde geſt bazeň ma die pan zaſtupuo: A
no ſkrze mnohee z was bywa ruhano gmeno mee y
poſſkwrněno: Ale těm genž ge přiyali wziewanem

nadmimi w swědectwi rodu synowskeho. rozkazuge
pan buoh pznawati y wziewati se. Jakož die. Otcem Jeremiáš. iij
naziewati mne budeš a pomně choditi nepřestaneš
Jakož die. Nasledowmcy bożij buďte. yako synowe Effezským. v
naymilegssij. a choďte wmilowanij yakož y krystus
milował was: ¶ Druhee znati ma že yakož wtom
druhem narozenij přissel k lasce w spogenij sepanem
bohem w kristu a sgednotu cierkwe. y sewssemi vdy
wspolečnost a wuobcowami zřiezene. wsmluwě teež
wiery nowe swědectwij w milosti a wmilowami řč
Tak w te lasce choditi ma hodně wgednotě ducha a
wswazku pokoge. wmilosti a wmilowami. Ostřieha
ge vmluwu pane skutečně wnerozdielnosti k bohu y
k gednotě wswornosti a wpokogi. A odsebe čině wsse
liku powinnost k bohu y klidě což nanem A nedostat
ky oprawuge y winy pokorně. A tudy což nanem se
wssemi pokog mage y mohlby wtom gsa spolu wte
prawdě otcowske a synowske řiecy Otče nass. Genž
netolik wěřietz wtě synowe twogi gsme včinem Ale
stebu lasku wmilowami spogem gsuce wgednotu w
ostřiehami vmluwy y wespolek zuostawame wmilo
wanij twem Aby chom dowěrně rziecy mohli Otče
nass: ¶ Třetie znati ma že yakož byti ma porozen w
naděgi živu skrze wieru lasku w smluwě nowe swě
dectwie plněnie slibuo bożich A přigma gi z wiery y
měl tu naděgi a doufanie prawe. y požiwal wslibiech
a w swědectwich sobě swědčenych s wěrnymi včast
mky že zmilosti bożie wkristu vkazane a darem wiery

dane y swědčene k požiwani A z ostřiehani vmluwy tee milosti a p̄wdy do smrti. dogde nebeske wěčne radosti w nebesiech. A tudy aby hodně řekl Genž gsy w nebesiech skorunu odplaty zachowawage gi wěčně

Druhe položeno že p̄dmluwa tato

Otče nass genž gsy w nebesyech. zawiera w sobě zpowěd neb wyznanie milosti a prawdy Boha otce w kristu gežissi y w duchu swatē. s diek činěnim s chwalenim a s dobrořečenim: Totiž člowěk mage tu prawdu dřiew rzečenu A naymiž zwiery pokanie a obracenie a žiwot zwiery Aby od zpowědi neb wyznani počal Geho otcowstwie milostiwe waže A milowanie že račil byti nass nebesky otecz Skrze syna daneº sweeho s nebe Aby nas skrzeněho porodil w naděgi nebesku. Skrze geho w tělenie Narozenie Vmučenie a wzkřissenie A skrze na nebe w stupenie Zpuosobiw cestu nowu otewřenu. oznamiw. naděgi dal vwgiti w nebe A w geho přitomnosti twařy swee k přimluwě geho. z plnosti geho wylil ducha swateho w dařiech potstatnych y služebnych gimiž račyl zploditi w naděgi z milosti A w nij nas zachowati w milosti a mudrostij zprawowati a w dobrotě zachowati skutečně k wěčnemu žiwotu. Aby tudy otecz nass gsa w milosti byl potom y w slawě: Na tos syna dal a včinil včastna přirozenie nasseho Aby nam w člowěčēstwi nassem byl naymilegssi bratr naš. kost a tělo nasse Abychom skrzeněho douffanie prawe měli: A w

tom se zawieragij wssecka dobrodinie p̄dessla přito
mna y buducie: ¶ Powyznani pak toho. aby y hned
chwalil otce naymocněgssie° zmilosti tee A syna boži
ho naymudřegssieho z zasluženie geho y zpřistogno
sti twaři ge° k orodowani a k slitowani. y ducha swa
teho naydobrotiwěgssieho z obdarowani A dieky sr
dečne čině dobrořečil otce y syna y ducha swateho y
gmeno teehož otce y syna y ducha swateho nawěky
požehnane° gedineho boha amē: A nadruhu stra
nu wida swu z sebe a od sebe nehodnost a winy y ne=
dostatky mnohee před powolanim při powolani y
po powolanij k synowstwi. ma se zpowiedati pokor
ně yakož otom swrchu wzprawě p̄ tee častce polože
no A wyznawage swe winy a nedostatky tužebnost
mieti ma y s plačem neb selkanim nad sebau. etcetera

O trzetij czastce Przedmluwy:

A y hned rozpomena se na geho hognee Milosrden
stwie a přewyssenee showiewanie nad zlostij: A že
ge muože y chce pokorně kagicym činiti wezma dar
wiery. A oběť srdce skrusseneeho a poniženeho a du=
cha zarmucenie Slussie wzhuoru k truonu milosti
božij přistupiti pokorně. skrze oběť wezdayssie člowě
čenstwie pana Gezukrysta. přitomně wždy se obětu
gicy twařy boži. A wziewati gmeno geho rzka Otče
nass genž gsy w nebesyech. k wyslyssenij dobrotiwe
mu wssech potřeb: Jakož otom obssierně swrchu:

O cztwrte czastce Przedmluwy:

Powziewani gmena božieho kmilostiwemu wysly
ssenj potřeb wmodlitbě a wslowiech syna sweho slo
ženych Slussie y hned prosyti nabožně aby to račil
zmilosti včiniti Y žadati vstawičnym wzdychanim
a wolanim aby račil smilowati se ꝓ swatu wětz To
tiž pro se sameho a pro gmeno swe kterež tu wtee p̄d
mluwě k doufani a k naděgi wyslyssenie gt̄ postawe
no. totiž gmeno Otcowske wněmž se zawiera y gme
no Syna y ducha swateho: Neb syn w otcy a otecz
w synu gt̄. a Duch swaty od obu pochazy. A otecz ne
besky skrze syna sweho wduchu swatē gest otcem na
ssym: A tak to gmeno otcowske račil w předmluwě
postawiti Aby wěřicij w boha otce y wsyna y wdu
cha swateho modlil se w te wieře gmena toho. Neb
ktož wěřij w otce. musy wěřiti y wsyna geho. bez ně
hož nemuož sluti otcem A owssem nassim. A ktož ne
wěřij w Syna božiho. newěřij ani w Otce: a tak ne
zna ani ma otce A owssem nenie ge° syn. poněwadž
1 kāo Jan. ij zwiery tee nenie zplozen Jakož swaty yan die. Wsse
liky ktož zapiera Syna. aniž otce ma. Ktož wyzna=
Gallatō. iij wa syna. y otce ma: A swaty pawel. My wssychni
skrze wieru synowee božij gsme: A tak když rziekame
Otče nass. tu wyznawame otce y syna y ducha swa
teho. y wziewame gedineho pana boha genž gest w
nebesiech: A wtom otcowstwie wyznawame wnebi
byti y syna geho w otcy. a s otcem y sduchem swatȳ

podle toho. Aby každy iazyk wyznawal že pan gežiš Filipēskim.ij
gest wslawě boha otce: A skrze to wyznawame y sy
nowstwie nasse duchownie vwieře gmena geho A
že on ten gediny gest otecz nanebi potstatny. Zněhož Efezskym.iij
wsselike otcowstwie nanebi y nazemi gmenuge se: A
ti ne gsau otcowee genž se gmenugij a neb kterež na=
ziewagij. leč služebně neb včastně z včastnosti ge°: du
chowni y tělesnij. w přisluhowani. w pečy y w zpra
wě. A když wprawdě gsau zněho sau y gmenugij se:
A k tomu pan die. Otce totiž potstatneho otce nebe Matuš.xxiij
skeho nerodte naziewati nazemi Ale wnebi. neb gedi
ny otecz wass gest. genž wnebi gt̄: A poněwadž otce
neslussie naziewati nanebi: tehdy powstupeni krista
ani Syna neslussi naziewati nazemi. ale wnebi: Než
zde gmeno Otce y Syna y Ducha swateho ma wy
znawano y wziewano byti. a skrzeně y prosseno same
bezewssech ginych gmen: neb gina žadna gmena ne
gsau dana k wziewani. k spasenij. k swědectwij. a k do
wěrnosti w slibiech k vtwrzenij: Neb vffiguře zažy
duo modlili su se wegmeno Abrahama Yzaka a Jako
ba prosiece proně: Ale když prawda stala se. modliti
se slussie w duchu a wprawdě wegmeno otce y syna
y ducha swateho A neb wegmenu samem krysta ge
žisse wněmž se gmeno otce y ducha swateho zawiera
A wtō toliko gmenu giž prosyti a žadati a wžadnem
ginem Jakož swrchu otom obssierně: ¶ To až potud
buď op̄dmluwě modlitby paně že ona zawiera w so
bě prawdu. Nayprw bezniež se nehodně každy mod

lij. Druhee zawiera w sobě zpowěd. Třetie zawiera wziewanie. Cztwrte zawiera prosbu a swatu žadost

O modlitbě vwyp̄wowani potřeb

PRzistupiti giž slussie k modlitbě paně vwyp̄wowani potřeb wnij složenych A ty wssecky potřeby wssech y gednoho každeho složeny gsu wsedmi slowiech ꝓsytebnych: Neb ač gedine wěcy toliko potřebie wssem y každemu. to gt̄ Spasenie A zato se ma modliti prwotně každy sam za se sginymi neb oblasstně: a podle toho y zagine spolu sni
Jakub. w v mi neb obwlasstně. Jakož die swaty yakub. Modlte se gedni za druhe abysste spaseni byli: A swaty pawel
I Tymoteo. ij Že to gt̄ wzacne před bohem genž chce aby wssichni spaseni byli a kupoznani p̄wdy přissli: Wssak že se spasenie dělij nadwe. Gedno gt̄ strany dusse. Druhe strany těla. A to obee nadwe. Spasenie dusse. gedno zde wmilosti wzaslužení syna božieho Skrze dary ducha swateho w obcowani swatych wcierkwi swate: a skrze stalost wtom a setrwani do rozdělení dusse od těla A druhe po smrti. A wden wzkřissení wžiwotě wěčnem: Též těla spasenie dwoge. Gedno zde podle těla w nabywani y wpožiwanij potřeb mezy ginymi lidmi. w obcowanij a wbytu až do smrti. Druhe bude při wzkřiessení sp̄wedliwych. zporussenij w neporussenie. z smrtedlnosti wnesmrtedlnost. rčijs. w včastnosti těla pana Gezukrista sewssemi zwolenymi: A skrze to bude dokonalee spasenie obogimu pro

zeni wpřiwedeni do radosti nebeske: A toho spasenie
zwlasst dusse potřeby zde wmilosti gsu na tre rozdě
lene. Gedny zaležie w dogitij dobreho. Druhee wza
chowani od zleho Aby z toho dweho byla sprawedl
nost božie zwiery k spasenj žiwota wěčneho: A z nie
rozkazanie to. Odchyl se od zle° A čin dobre: A opět Zalm.xxxiij
Přestaňte zle čyniti a Včte se dobře čyniti: A opět Izaiass.wi
Milowal sy sprawedlnost. a nenawiděl sy nep̄wosti Zalm.xliiij.
Oprwnie potřebě danie dobreho wyborne° od ot
ce swětlostij Gsau třy prosby napřed: O druhe po
třebě sprosstěnie od zle° Gsau třy poslednie: Slo
wa pak prosby prostřednie. gt̄ posylněnie k obemu:
A tak pan Gežiss chtěl. abychom se prwotně modlili
zaspasenie dusse Neb dusse wietz gt̄ než pokrm. zaniž Matuss. vi
odměna wsseho swěta nepostatčuge: A podle toho Matuss. xvi
y zaspasenie těla A to abychō se modlewali kratce: ale
dluho a vstawičně prosiece žadali: Protož zawřita
slowa kratka položil: A nayprw zato se modliti weli
skrze což rod nowy dan bywa. A člowěk ma w tom
byti chceli do kralowstwie božieho Aby byla k tomu
wuole božie nebeska na zemi k spasenj: Y ma se každy
znati nayprw zbawene° wsseho dobreho. a dossleho
wsseho zleho w smrti wěčne y w zakonu smrti. A že z
toho wygiti sam z sebe ani dogiti dobre° nemuož. leč
z milosti skrze zasluženie pana krysta a w dařiech du
cha swateho A že duogda toho. wtō nestane. ani vži
wati bude mocy. leč posylněnie vstawičnee mieti bu
de: ¶ Take znamenati slussie Že tauto modlitbu Gi

G

nač počinagicie modliti se magi. Ginač prospiewagi
cie A ginač konagicie spasenie: Počinagicie gsu dwo
gi. Gedni genž se znowu obracugij k prawdě do ged
noty gegie a oddawagij se k poslussenstwi slowa bo
žieho a k hledani gij skrze pokanie. Druzij počynagi
cij gsau Genž p̄yati gsautz w smluwě wiery k swědec
twi milosti božie a včastnosti pana krysta y obcowa
nie swatych cierkwe swate Y počinagi požiwati tee
milosti a prawdy. Prospiewagicie sau kteřiž wtom
požiwani postaweni gsau w rytierzstwi wiery w p
spěchu ctnostnem wsmluwě obnowene. rozmahagi
ce se w diele paně: A pakli kteři bywsse od te milosti a
p̄wdy padlij. y dal by gim buoh miesto kupokanij A
oni zase by nawraceni byli kte milosti. ꝛc. y p̄spiewali
by. sluti mohau p̄spiewagicie. Konagicie pak slowu
Kteřiž dokonani su wmilosti skrze služebnosti A neb
kteřiž w tom konagij žiwoty swee a k smrti se bližie:

Oprwnij Prosbie Modlitby:

PRwnie slowo k wyprawowanij y k prosse
ni prwnie potřeby spasenie w dani dobreho
gest toto: Oswět se gmeno twe: ¶ Gmeno
Jeremias. iij tuto slowe to Oněmž die. Aspoň od to° času totiž mi
Izaias. lxiij losti nazieway mne otec muoy sy A opět. Neb ty otec
nass a Abraham newěděl nas. a Izrahel neznal nas
Ale ty pane otec nass a wykupitel nass. odwěku gme
no twee: Oněmž y w předmluwě oznameno. kdež se
die Otče naš genž gsy w nebesiech. wněmž se zawiera

y gmeno Syna y ducha swate°: A tuto ne weli pan
prosyti aby to gmeeno trogice swatee Otce y syna y
ducha swateho bylo w sobe samo oswieceno Neb p̄ I Tymote.vi
bywa wswetle nepřistupitedlnem Ale aby to gmeno
trogice swate ktereż tayne a skryte bylo wnebi y wpi
smech starich y wlidu żidowske aż do přisstij Syna
bożieho ktereż ge oznamil. Aby zato oswiecenie pro
sseno bylo Aby wnem a wprawde geho rodu nowe
ho oswieceno bylo: Neb gmeno bożie strany gedno
ty gedne° bozstwie praweho stwořitele wssech we
cij bylo zname vżiduo wpocte a wpokloně y wspwe
dlnosti zakona stare°: Jakoż napsano. Znam pan w Zalm.lxxv
Judstwu: A opet. Ja pan toť gt̄ gmeno mee: A opet Izaias. xlij.
Ja sem ten genż sem To gmeno mi nawěky gt̄. A opet II Moyżi.iij
die. Gmeno me adonay. xcij: A o gednote bozske die II Moyżi.vi
Slyss Izraheli. pan buoh twuog buoh geden gest: V Moyżi.vi
A ač to oznameno bylo w prozenē zakoně. wssak po II Moyżi.xx
tom pnepwosti lidske tayno včiněno mezy pohany:
A ač potō zgewowano nekterȳ mudrcom. wssak po
znawsse boha ne yako boha ctili. yakoż pisse apostol Rzimanō.i
Nez żidō buoh zwlasstně se a gmeno swe bozske skrze
zakon swuog oznamil. Ale ne oznamil gim se gedno°
boha w Trogicy swatee: Ač y to zawřel wpismech
starych: Jakoż die. Včinme člowěka k obrazu a kupo I Moyżisso.i
dobēstwi nassemu: Wtō zawřel gednoty swe bozske
w trogicy swate znamost: A opet kdyż chtěl abraha
mowi zaslibenie včyniti o synu swē. powědel knemu
Nebudeš wiece sluti Abram ale Abraham. A wtom I Moyżi.xvij

zawřel tři.a.a.a.wyznamenawage trogicy swatu w tom zaslibem a gednotu bozsku: Očemž yeremaš die
Jeremiaš.i A a a pane bože ay nevmim mluwiti totiž o trogicy twe swate a oskutciech gegiech k spasem lidu twemu:
I Moy.xviij. Teež abrahamowi vkazali se tři andělee.a wssak on se gednomu klanel: A nezčislne su figury onde y onde w pismiech swatych w rozličnych třech wěcech znamenagicy trogicy swatu.a neb skutky gegie.a neb lid shromažděny k wieře gegie. Teež y pisma prorocska. A to se wsse pro kratkost opustiti musy: A ač ta prawda byla w pismiech.wssak nebyla znama do pšstu
Matuš.w xi syna božiho. Omež sam die Že žadny nezna to gt bez zgeweme otce kto by byl Syn gedne otez. Ani zna kto by byl otez.gedne syn:a komuž bude chtiti syn z
I kão Jan.v gewiti: A swaty yan. Vieme že syn boži přissel a dal nam smysl.abychom poznali boha totiž otce prawe ho abyli w synu geho prawem Tentot gest prawy
Jan.w xvij. buoh a život věčny. Jakož sam die. Aby tě poznali sameho praweho boha a gehož sy poslal gezukrista syna tweho: A mže. Zgewil sem gmeno twee lidē kte re gsy mi dal Aby oswieceno bylo wmich.a tudy aby ty wemně a ya wmich byl w mlosti a wprawdě y w znamosti y wpoživanij včastnosti zč: A ptož pan Gežiš času toho neznamosti tohoto tagēstwie skry teho před mudrymi a opatrnymi trogice swate gme na y prawdy.aby oswieceno bylo.weli prosyti. Neb
Jan.w viij židom řekl byl. Gest otec muog ktery oslawuge mne gehož wy prawiete žeby byl buoh was.a nepoznali

ſte geho Ale ya znam geho. A diemli že ho neznā. po
dobny budu wam lharz: A k včedlnikom die. Byſſte Jan. w xiiij.
mě znali y otce meeho znalibyſſte A potom poznate
gey a widěliſte geho. Neb ktož widi mne widi y otce
me°. neb otec wemně a ya w otcy gſem: A poněwadž
to gmeno trogice ſwate y podnes ſpaſytedlně nemož
poznano byti než darem a zgewenī božim: podle to
ho Nebudeť wiec včiti bratr bratra rzka Poznay pa Jeremi. xxxi
na Nebo wſſychni mě poznagij od naywětſſieho až
do naymēſſieho: A opět. Dam wſſecky ſyny twe vče Izaiaſs. liiij
ne odepana: A připominage to pan die. Nebo pſano Jan. w vi.
wprorocych. budauť wſſichni včenij božij: wſſeliky
ktož ſe naučil od otce přichazij kemně. Jakož die k pe
trowi. Tělo a krew ne zgewilo tobě Ale otecz muog Matuſs. xvi.
genž wnebeſiech gt̄: A ſwaty yan. Pomazanie mate I kāo Jan. ij
od ſwateho Jakož pomazanie was včij wněm zuo
ſtañte: Protož pan vči zato oſwiecenie proſyti y ſkr
ze podobēſtwie rzka. Kto zwas mage přietele A při Lukaſs. w xi
gda kněmu opuol nocy řeklby přieteli puogč mi třij
chlebuo. totiž oſwět gmeno twee wprawdě trogice
ſwate ſkrze dary třy Ducha ſwateho wlitee w ſrdce:
Neb toť gt̄ prwnie oſwiecenie ſkrze ducha ſwate° da
ry wzacna činicie gmena otcowſke°. kterehož každy
ſpaſenecz muſy dogiti. od toho genž die. Ja pan genž Ezechiel. xx
oſwěcugi was. A zato žadal ſyn boži řka. Otče oſwěť Jan. w xvij.
ge wprawdě totiž gmena tweho A ya zaně poſwěcu
gi ſe Aby y oni oſwieceni byli w prawdě Totiž wni
trznie duchownie zakladnee rodu noweho. ſynow

ſtwie p̄weho. wniež duchem ſwatý včij a oſwěcuge
kewſſelike prawdě gmena ſweho: A ꝓtož zato oſwie
cenie ducha ſwateho prwotně wſſij cierkwi y každe
mu vdu a zwlaſſtě přiſtupugiciemu k bohu ſluſſie ſe
Zalm.xxxiij modliti. genž die. Přiſtupte kněmu a oſwiecem bude
te a twařy waſſe nebudau zahābeny: ¶ Druhe zato
tau proſbu modliti ſe weli Aby to gmeno oſwieceno
bylo w prawdě z řiezeneho ſpaſenie. w miloſti boha
otce a w zaſluženij kryſta Gežiſſe. vwieře w laſce a w
naděgi daruo ducha ſwateho. w ſmluwě nowe° ſwě
dectwie. w poſelſtwij ſlowa vkraceneeho k rodu no
wemu ſynowſtwie praweho wpoznani y w ſwědo
mij y wnaděgi k rodu žiwota ſlawy O kterežto ſluž
bě oſwiecenie ſkrze čtenie wprawdě tee. die apoſſtol
Efezſkym.iij Mně pak zewſſech ſwatych naymenſſiemu dana gt̄
miloſt tato mezy pohany zwěſtowati neſtihla bo=
hatſtwie kryſtowa a oſwěcowati wſſechny ꝛc. Neb
ſtiem ſwětlem rodu noweho ſemene neporuſſeneho
poſlal buoh otecz ſyna ſweho prawe ſwětlo Aby po
ſwietil těm genž wetmach gſu a wſtienu ſmrti ſedie. a
rzekl gim wygděte a zgewte ſe. A tau p̄činu poſlal lu
cernu ſlowa čtenie ſkrze poſly ſwee aby wdomu ſwě
ta na ſwiecen poſtawena byla. aby ſkrze ſwětlo čtenie
widěli ſwětlo p̄wdy gmena trogice ſwate Y přikazal
Zalm.xviij. wſſem čtenie kazati Kterežto p̄kazanie geſtit ſwětlee
oſwěcugicy očy: A tak žadati ſluſſie Aby ten kteryž
ſwětlu ſwemu rozkazal ztemnoſti pogiti. wtō ſwětle
ſlowa ſweho čtenie oſwietil wſrdcy ku poznani gme

na ſweho a ſebe ſameho. wmilosti a w prawdě rodu
noweho w ſynu ſwem ſkrze ducha ſwate⁹ A tudy w
tee prawdě aby račil roditi w poznaní wiery laſky y
naděge y k dogitú k ſpaſení: ¶ Potom pſyti ſluſſie A
by to też gmeno bylo oſwieceno k rodu ſwědomie do
breho w ſmluwě noweho ſwědectwi p̄ ſwatoſti křtu
wegmenu trogice ſwate: podle toho. Křtiece ge we Matu. xxviij
gmenu otce y ſyna y ducha ſwate⁹ A ktoż vwěřij čte Marek. xvi
nie a pokřtij ſe. ſpaſen bude totiż od ſwědomie zleeho
Jakoż die ſwaty petr. Tymż zpuoſobem ſpaſeny nas I kão Peti. iij
činí křeſt. ne tělesnee ſſpiny ſloženie ale dobreho ſwě
domie dotazanie k bohu: ¶ A potom aby to gmeno
bylo oſwieceno w mocy wiery laſky a naděge. wuob
nowene ſmluwě při křtu včiněne ſkrze potwrzenie k
rytieřſtwij wiery. k rodu p̄we naděge dogitú a době
hnutú k koruně blažene: A tak wtō gmenu a wgeho
oſwiecenú čtyry čaſtky rodu noweho ſynowſke⁹ za
wieragi ſe: Prwnie čaſtka rodu ducha ſwate⁹ z mlo
ſti boha otce y z zaſluženie ſyna božie⁹ ſkrze dary wza
cna čiſtcie ducha ſwate⁹: A ta čaſtka grunt a potſta
tu neſe: Druha čaſtka zaleži w ſluženoſti ſlowa bo
žieho čtenie ſwateho. k rodu wiery laſky y naděge. w
poznaní y w naſledowaní a w nabywaní w p̄wdě:
A o te obogú prawdě a o oſwiecenú ſkrze mi Die pan
k nykodemowi. Amen prawim Nenarodili ſe kto po Jan. wiij
druhe. nemuož widěti kralowſtwie božieho: Třetie
čaſtka geſt rodu ſwědomie dobreho. w ſmluwě wie
ry noweho ſwědectwie. ſkrze křeſt: A čtwrta čaſtka

rodu noweho gt̄ w naděgi w rytierzstwij wiery skr
ze potwrzenie ducha swate°: A otee obogij častce die
Ne narodili se kto z wody a z ducha swateho. nemuož
wgiti do kralowstwi božie° k swědomij dobremu a k
naděgi prawee: ¶ Počinagicie tehdy zato se mo
dliti magij Aby kteryž kazal z temnostij swětlu swie
titi On aby zaswietil duchem swatym wsrdciech skr
ze dar žiwe wiery a skrze p̄sluhowanie čtenie. k oswie
ceni vměni yasnosti božie wtwarz krystowu Totiž
aby skrze nawsstiwenij a včenie ducha swate° w daru
wiery. a skrze slowo čtenie swate°. poznan byl buoh
otetz w osobě swe A wněm syn geho zněho se wěčně
rodě A duch swaty od obe° pochazege A gediny pan
buoh w gednotě bozstwie w trogicy swate: ¶ Takee
aby skrze oswiecenie gmena toho poznā byl Stwo
řitel wssech wěcij buoh otetz skrze syna sweho w du
chu swem ředitel y zachowawatel A zwlasst člowě=
ka strany dusse včinitel k obrazu a k podobēstwi swe
mu bozske gednoty a wnij trogice swate: A poznan
aby byl w přikazane sp̄wedlnosti w powīnosti stwo
řenie sweho k stwořiteli y kewssemu stwořeni zřieze
ně A člowěk tudy poznan byl w padu od tee sprawe
dlnosti y od newinnosti a swattosti a hodnosti žiwo
ta nebeske° y w swe nemožnosti a w nuznosti posled
ni: Poznan byl otetz w milosti a w lasce w synu da
nem na swět. na wykaupenij padu y napřip̄wenij za
se milosti a sprawedlnosti hodne k žiwotu blažene^v:
Poznan byl wtō gmenu y syn geho gednorozeny

w osobě w dwogim prozeni y wpřičině přisstie swe
ho. w wtělenij. w narozenij. w bytu w poselstwij. w
vmučenij. w smrti vwylitij krwe. w hognosti a w do
statečnosti a wplnosti zasluženie milosti a sprawedl
nosti ꝛc. y w wzkřissenj wnaděgi. y w wstupeni wne
be. y naprawicy seděnie wuoběti swe přitomne twa
řy boži Y wpsstij swem k saudu k dokonani spasenij:
Poznan aby byl wtō gmenu y duch swaty wuoso
bě pochazenie od otce y syna a wgednotě bozstwie:
Poznan byl wnaplněni člowěčenstwie pana krysta
bezmierně. tak aby zplnosti geho brali wssichni dary
potstatnee y služebnee w zasluženi geho k včastnosti
dogitie y kupoznani y kpožiwani: A tak prosyti slu
ssie Aby skrze ducha swateho a slowa čtenie swate=
ho. toto gmeno často řečenee wewssie cierkwi y wge
dnotě každe křestianske y wdussech wprawdě tee by
lo zwlasst nynie w zawedenij oswieceno: ¶ Potom
prosyti. aby to gmeno otce y syna y ducha swateho
wprawdě vmluwy bylo prawě w poswěceni přikrz
tu wziewano: naznameni a naswědectwi včastnosti
milosti boha otce a zasluženie pana krista. a obdaro
wanie ducha swateº rodu noweho. vwieře w poslu
ssenstwi čtenie swateho wgednotě lidu geho Aby tu
dy motz wzal byti synem otce naywyšssieho. a Bra
trem y včastnikē kristowym: a vd geho y spolu vča
stnik těla duchowniho geho. A tudy aby dossel spra
wedlnosti zwiery wswědomi pokoynem k bohu. skr
ze krista w odpusstěni hřiechuo ꝛc: Toho wsseho po

činagicie měliby odboha otce w kristu žadati: ¶ Než
prospiewagicie genž teto milosti zwiery dossli: ti ma
gili wnij prospěwati den odedne: žadati magij Aby
to gmeno otce y Syna y ducha swateho w prawdě
milosti zwiery dosslee bylo oswieceno wnij: podle to
Jan. w xiij ho. Co ya nynie činim. die pan k petrowi myge ge°.
ty newieš Ale potom zwieš: Druhe. aby bylo w mo
cy Ducha swateho wewsselike ctnosti potwrzeno s
wziewani geho k ritieřstwi wiery. k duowodu gisto
ty powolanie a wywolenie. y naděge vžiwanie blaže
nee Aby tudy skrze setrwanie přissli k koruně blažene
slawy synuo božich posmrti a wden wzkřiessenie: ¶
A kagicie padlij odtud činice pokanie prawee obno
wenie. wsse° toho oswiecenie magij žadati k nawra
ceni ꝛc: ¶ A yakož rzečeno Nynie zwlasstě času toho
to wněmž posskwrněno gmeno toto. bludy a nepra
wostmi ṕspaseni zřiezenem. w cierkwi. w sluhach. w
služebnostech y w lidu wzawedenij. slussie žadati za
oswiecenie gmena tohoto w prawdě Aby buoh po
slal sluhy sečtenim swym: a skrze swětlo to oswiece=
II Tesalo. ij. nie včyně podle zaslibenie sweho tiem swětlē zkazyl
antykrysta. Skrzeněyž přip̄wdě rzečenee naramna
temnost wzessla natwarz prawdy: proto že se čtenie
nekaže wprawdě. a že sluch odněho od wracen. a k ba
sněm obracen. A tudy mrakota bluduo počnutz od=
swatosti krztu až doposlednie. zastienila a přikryla li
di. a očy oslepila aby se gim neswietilo čtenie slawy
kristowy. A tudy gmeno wziewane rozličně y přiya

tee poſſkwrněno Bludy mnohymi.hřiechy a nepra
woſtmi modlařſkymi:přenaſſenim gmena otce y ſy
na y ducha ſwateho.w mocy w mudroſti y wdobro
tě y w prawdě ſpaſenie gmena geho.na gmna gmena
ſtwořenie puhleho ſwatych neb ſwětitz Skrze vtie
kanie knim.wziewanim gmen gich A hledanie po=
ctami zapowědenymi.toho což hledati přikazano w
ſamem gmenu tom z wiery w dowěrnoſti s wziewa
nim rč: Też powěry mnoho twarne.ſkrze kuzla.čari
ženy name:při Duchownich y tělesnych wěcech.wtō
gmenu poſobiece a sginymi gmeny ſiněſſugice: Też
zlij čmowe k ruhani gmena božieho aby oſwiecenie
wzali A včiml buoh z miloſti to což w Ezechyelowi
pſano.die pan buoh toto. Ne prowas to včinim do Ezechi.xxxvi
me yzrahelſky Ale progmeno ſwate mee ktereż ſte po
ſſkwrnili w narodech knimżto ſte weſſli A poſwětim
gmena meho welikeho ktereż poſſkwrněno gt mezy
narody.ktereż ſte poſſkwrnili v pſtřed mich. Aby po
znali narodowee że ya pan.wece pan zaſtupuo.kdyż
budu poſwěcen mezy wami pd nimi Wezmut was
giſte z naroduo.a ſhromažďm was zewſſech zemij
A přiwedu was dozeme waſſie prawdy wiery cier=
kwe ſwate A wyligi na was wodu čiſtu dary ducha
ſwateho a Slowo čtenie ſwate° wſmluwe noweho
ſwědectwie A očiſſtěm budete odewſſech poſſkwrn
waſſych a odewſſech modl očyſtim was.čti pořad
dokonce: A protož aby to buoh nynie wcierkwi na
plnil.a dal nalezti poklad ſkrity w poli a perlu drahu

žadati slussie ꝛc: A tak gt̄ smysl rzečy teto. Oswět se gmeno twee. totiž Očist se z bluduo a z zawedenij Zgew se w oswiecenij swětla prawdy spasenie zřieze neho. w poznanij y k nasledowanij. Vkaž se yasně w slawne prawdě: netoliko strany poznanie osob Trogice swate wgednotě bozske. ale y prawdy wsselike zřiezene k spasenj Abychō znowu wtom zrozenj gsutz wswědomi. mohli synowe božij byti y sluti: a skutečně wtom žiwi gsuce mezy narody dobre obcowanie magice. z dobrych skutkuo nas znamenagiec. y chwalili boha wden nawsstiewenij: A tak netoliko to slowo Oswět se wyklada se za oswiecenie wprawdě. ku poznani Ale take wyklada se. za poswěcenie. totiž potwrzenie wp̄wdě počate dosslee k setrwanij. Oswět se gmeno twe. totiž oswiecene potwrd se skrze ducha tweho: a vpewň se w mocy k stalosti w nas prawda gmena tweho Abychō vwieře gmena tweho w druhem narozenij gsutz w mocy vstawenj duchē twym wěrně w rytierzstwi pracowali w ostřiehanij vmluwy twee nap̄wo y nalewo. skrze oděnie sp̄wedlnosti až k koruně posmrti y wden wzkřissenie slawy: ¶ Take slussie prosyti Aby račil čtenie swee gesstě poslati aby kazano bylo netolik zawedenym wkřestianstwu Ale y wssem newěrnȳ židom y turkom. a wssem pod machometowymi bludy zawřenym. prwe než p̄gde skonanie swěta: A skrze teež čtenie Aby oznamiti račil prawdu sweho gmena. w zřiezenem spasenie druheho narozenie. potstatnu y služebnu Y prawdu po

twrzenie gegieho wssem w cierkwi křestianom w ča
stce menssie nebo wětčie swedenym. aby byla oznamе
na y wnich poswěcena oniež swrchu: ¶ Take slussie
prosyti. aby w tee prawdě často řečene gmena božie°
wiec a wiec byli oswieceni wěrnij A aby wnich vtwr
zena byla pro mnoha pokussenie Aby mohli switězie
ce wnij žiwota blahoslaweneho dogiti A poswěceni
gsuc wegmenu tom. a ge wposwěceni swem p̄gmutz
w swědectwi z wiery. a wněm gsautz y poswěcowali
ge slowem wiery čtenie swateho. y skutkem w ostřie
hanij prawdy geho a w chwaleni y vwelebenij gme
na ge°: ¶ Take toho slussie žadati Aby wssecka gme
na cyzie. naněž čest motz a milost a p̄wda gmena bo
žieho nezřiezeně p̄nesena Buď bytu geho buď pocty
a poklony ge° Služby wiery naděge. p̄mluw douffa
nie. rčijs. aby padla: A samo gmeno božie yako wěže
sylna wyzdwiženo bylo A gedine aby bylo vtočisst
nee w trogicy swate. w každem pokolenij k spasenj. A
wsseliky ktož ge wziewati bude a přigme z wiery w
swědectwij rodu noweho w sprawedlnosti. aby spa
sen bywal. A přigma wziewane z wiery dossel mocy
geho. proti hřiechō y kčiněnij sprawedlnosti: A aby
tiem gmenem nebylo kuzlowano neb čarowano. po
wěr puosobeno. a nadarmo k potupě brano. Neb die
Swate a hroznee gt̄ gmeno paně: Protož zapowie Wžalmu Cx
da branie nap̄zdno wewssem rzka. Newezmess gme II Moyži. xx.
na pana boha twe° nadarmo Neb nebude mieti pan
buoh toho za newīna ani ho zanecha bez pomsty kte

czyżby wzal gmeno geho na prazdno: Neb mkdiež se wiece na pzdno nebralo a tak y nepoſſkwrňowalo. iako nynie wkřeſtianſtwu. wduchownich wecech yw teleſnych. w ſmluwach. w ſlibiech. wſwedectwijch. y w potwrzowanich: A tak zawřieti ſluſſie. že wteto proſbě zawiera ſe oſwiecenie wſſelike prawdy k ſpaſe mi potřebne Skrzenež ma poznana byti Jako kteraž w druhe proſbě y w třetij až do poſlednie zawřiena gt. a zawiera ſe vwieře gmena trogice ſwate a gedno ty bozſke. Aby zato proſſeno bylo odewſſie cierkwe y od każdeho vda scierkwi ſwatu w częſtce menſſie ne bo wětčie rč: To aż potud buď O proſbě pzwnie:

O druhe proſbie modlitby

Druhee ſlowo proſytebne w modlitbě pane poſtaweno gt toto: Přid kralowſtwie twe: Ku porozumeni ſlowa pſby teeto znamenano buď: že troge kralowſtwie w piſmě ſwatem ſe naleza. Gedno wkryſtu. druhe w cierkwi. třetie wſla wě nebeſke: Pzwniem ſe kriſtus często naziewal y na
Lukaſs.xvij. ziewan. Jako mluwě otaynem pſſtie ſwem die. Kra
lowſtwie bożie nepřichazy s strežením: A opřitom
Lukaſs.xi. noſti ſwe die. Pakli ya w pſtu bożim wymietam da
bly. giſte přiſſlot gt mezy was kralowſtwie bożie: A
Matuſs.xi. ovtzpem swě die. Odednuo yanowych aż do ſawad
kralowſtwie bożie naſylee trpi: A oposelſtwij ſwem
Matuſs.x před ſwu twařij. A rcete že bližiet ſe kralowſtwie bo
Matuſs.xix. žie: A mladency die. Nedaleko gſy kralowſtwie bożie

ho: A nenarodili se kto podruhe nemuož wideti ge: Jan.w iij.
Azato kralowstwie genž puowod wsseho gmeho.p
sba tato postawena gest.poněwadž mělo tayně pgi
ti:aby zgeweno bylo poznano skrze wieru slowa bo
žieho tehdy přitomne w osobě syna božeho wedwo
gim přirozeni.w řečech y wskutciech.y přiyato w na
sledowam skutečnem.y přisslo w včastnosti plněmie
zaslibemie w smluwě noweho swědectwie w zasluži
lee mlosti a spwedlnosti zwiery: Protož pan ozna
muge se na swěte byti tim kralowstwim.posly slal a
by oznamowan byl wpřissti: A času toho měla ta p
sba byti Aby to kralowstwie přisslo wznamost y w
včastnost vwykupem a wspasem. Jakož zastupowe
wolali řkauce. O spasyž nas požehnany genž se beře Marek.w xi
wegmenu pane.požehnane genž se beře kralowstwie
otce nasseho dawida Spasyž nas nawysosti. Totiž
přigdiž kralowstwie twe k spasenij žiwota wěčneho
w včastnosti geho genž se beře k vmučem řč: ¶ Dru
hee se nazywa kralowstwie božie w sprawedlnosti
swe.wněmž se shromažduge cierkew swata.wiera čte
mie swateho. Omiež pan die. Podobno gest kralow= Matuss.xiij.
stwie božie wrssy pusstěnee w moře shromažďugicij
w se zewsseho plodu rybieho: A semeno slowa rozsie
wanie gegieho.y země sdcij y vžitku newydanie neb
wydanie.připodobnil k semenu řč: A kazal prosyti Lukass.w x.
pana žnij aby poslal dělniky nažeň swu k shromažde
ni vwieru lidu. Gimž die. Nayprw hledayte kralow Matuss.vi
stwie božieho a sprawedlnosti geho.a to skrze čtenie

Marek.xvi wiery. Oněmž die. Gduce powssem swěte kažte wsse
mu stwořeni. ktož vwěřij rč A tudy wegde wspoleč
nost wiery kralowstwie božieho k sprawedlnosti: A
Matuss.xxij otom wpodoběstwi die. Podobno kralowstwie bo
žie člověku krali kteryž včyml swatbu synu swemu
A pozwal mnohych totiž k wieře w syna božie w tě
Lukass.xiij. leneho narozeneho ptomneho: Tež Czlowěk geden
včyml wečeři weliku A whodnu wečeře poslal slu
hu sweho powědeti pozwaný rč: A tak ogmych po
dobenstwich. wnichž pwdu swu a wieru y shromaž
děnie k nij oznamuge. y zpuosob wnij shromaždě nie
cierkwe w sedmi podobenstwich kralowstwie swee
Jan.w xvij. knim připodobniewage: A zato sam modlitbu čml
aby wtomto kralowstwie wiery a prawdy wssickm
zběhnuce se byli gedno A dokonam wgednotu laský
zaněž y tato modlitba znij Přid kralowstwie twe to
tiž vwieře shromažděnie lidu ksprawedlnosti: ¶ Tře
tie kralowstwie gest wnebi w slawě kdež buoh osob
ně w trogicy swate sandely přebywa A syn boži w
člověčenstwi doněho prwni w nebe wssel aby pyal
Lukass.wi sobě kralowstwie podle zaslibenie. Dať ge pan boh
stolicy dawida otce geho a kralowati bude wdomu
Jakobowu. totiž wiery. nawěky w sprawedlnosti a
wsaudu rč A že se nawratiti ma k saudu aby wěrne v
Matuss.xxv wedl tam. Protož k přisuzenym die. Podte požehna
ni otce meho A přigmete kralowstwie připrawenee
1 Korynt.xv wā od vstanowenie swěta. kterežto kralowstwie po
tom zda otcy swemu: ¶ Tiem tehdy slowē prosyteb

nym slussie prosyti a žadati přisstie y včasstnosti y po
žiwanie tohoto kralowstwie zřiezeně po pořadku:
Neb co by platno bylo oswiecenie wpwdě teto. že by
kto widěl. když by k včasstnosti zřiezeně nepssel: Nay
prwe aby kralowstwie swěta wywolenych pssło w
kralowstwie krysstowo wiery geho čtenie swateho:
Kdež měli pgiti od wychodu od zapadu. od poledne
a od puolnocy A stoliti wtō kralowstwi wiery lasky Matuss. viij
y nadege. Ale synowee kralowstwie wywržem byti
wen: a aby odyato bylo odmich kralowstwi bożie. A
newěstky aruffianowe pd giti ge měli: To se stalo za
prwnie cierkwe y potō: Než naskonanie swěta Po
newadž kralowstwie antykryssta skrze ne bedliwost
zprawcuo dawno strogene. lstiwě obdržalo kralow
stwie s mnohee strany kristowo: A zwolene wtom
kralowstwi zayatee. yako w Babiloně vwazbě swee
ma: Y ma zanie prosseno byti. aby z russeno bylo: a
wywolenij propusstěm byli k wzděłam kralowstwi
geho: aby přisslo naplněnie toho podobēstwie. Po Matuss. xiij
dobno gt kralowstwie nebeske pokładu skrytemu w
poli: A druhe. Podobno kralowstwie nebeske kupcy
hledagiciemu drahych perel: Poklad skrity. gest wie
ra obecna wpismiech swatych skrita. před mudrymi
a opatrnymi w zřiezeně spasenij: Perła dobra a dra-
ha. gest tee wiery zřiezeneho spasenie pwda potstat
na y služebna: Tehdy slussie pssyti a žadati včastno
sti tohoto trogieho kralowstwie: Dwogieho přito
mně kdež nepřisslo wprawdě aby přisslo; A třetieho

buducně posmrti y wden wzkřissenie: A to rozdiel
ně lidem počinagicym naležij prosyti Aby dal buoh
otetz w oswiecenj wiery dogiti včastnosti zasluženie
pana krista: a požiwanie počatku geho. Tak aby kri
stus duchowně wdussech gie zamilowal ge: a duchē
swym swatȳ včinil ge kralowstwie. skrze wieru milo
wanie swe° w znamosti w milosti y wmocy a kralo
wal wnich A oni p̄stupietz poddadautz se w kralow
stwi ge° wiery a cierkwe swate. y poswětiec se milosti
geho y vdy swe. byli kralowstwie ge°. A tudy gsautz
prawe kralowstwie geho. zde wmilosti. potom byli
y wslawě w nebesiech: ¶ Též prosyti magij Aby při
sslo kralowstwie wiery cierkwe prawdy gegie obno
wene w obcowanij swatych wěcij. Tak aby magice
milost dowěrnost a poslussenstwie. byli prawij vdo
we cierkwe swatee w swatych obcowanij: Toho ža
dati magij od boha otce w kristu skrze ducha swate°:
¶ Prospiewagicie magij žadati W smluwě wiery a
sprawedlnosti swědectwie noweho. wniž wessli a p̄
cugij wtom rozmahanie a stalosti w rytieřstwi pra
wem. tak aby hřiech wietz nekralowal w vdech gich
ani poddani gsautz služili gemu: ale aby sp̄wedlnost
swattost a p̄wda kralowala vwitězstwi až dosmrti:
¶ Konagicie žadati magij třetieho kralowstwie To
tiž aby w tee prawdě setrwagice do smrti. potom do
ssli kralowstwie wslawě A aby mohli stati před kra
lem kristem Když p̄gde s mocij a s welebnostij swu
s Anděly swymi sudit žiwe y mrtwe. A mohli hodni

byti kup̄geti požehnanie: a vwedeni byti do kralow
stwie nebeske°: A poněwadž tato prosba yako y prw
nie wsselikeho času byla potřebna. od počatku wiery
až do nyněgssie° času. Aby totiž gmeno božie vwieře
w prawdě gegie k spasenij bylo oswieceno. druheho
narozenie potstatneho y služebneeho: Tak potřebie
prosyti aby wtom gmenu wprawdě přisslo kralow
stwie cierkwe w swatych obcowanij. k dogitij včast
nosti krista a potom kralowstwie nebeskeho: ¶ A ny
nie zwlasstě tauto prosbau slussie prosyti Aby buoh
otecz račil to včiniti. aby přisslo kralowstwie milosti
a prawdy geho sprawedlnosti a Syna geho y cier
kwe geho: Neb nynie w křestiāstwu kraluge člowěk
hřiecha a syn zatracenie. weda k swym zakonom za
myslom a vstawenim Proti zakonu paně: A ꝓtož
žadati slussie Aby račil to kralowstwie odporne sobě
a gmenu swemu russiti a kazyti. a wywolene wytrh
nuti A sam w nich w obnowene p̄wdě kralowati:
A tak ssyroke gsau potřeby w teto prosbě zawssecku
cierkew obecnu. Za gegie obnowenie w p̄wdě služeb
nee. Za gednotu take tu w kterežto obnowenie praw
dy započal. prosyti slussie Aby buoh otecz skrze syna
sweho krale a pana z řiezeneho wssech w duchu swē
w p̄wdě zřiezeneho spasenie w mocy poselstwie swe
ho kralowal a zprawowal. skrze wěrne sluhy posiela
ge ge k hledani geho y sprawedlnosti geho wewssie
službě zřiezenee. A wtom činil včastna kralowstwie
syna sweho ṕyateho w nebi naprawiciech. dawage

dary y wſſeliká damie wyborna ſkrze ducha ſweeho wewſſie potřebnee mlosti a prawdy zaſluženie ſwe ho: A aby to dielo račil wproſpěchu ſwatem čymti doma w gednoťe y wen. k vžitku lidu ſwemu: a kona ti k ſpaſem života wěčneho. A aby to teež y wewſſie cierkwi čiml: aby k pwdě wiery wywolenj přigduc obnowem y dokonam byli. A aby konecz tudy ſwěta přiſſel a Kryſtus kralowſtwie to dokonal. w ſaudu a wpožehnam. ſkrze obnowenie tel A pwedl wſſecko kralowſtwie ſwe donebe. a wzdal ge bohu otcy ſwe¶ A tak kratce pſba tato zawiera wſobě žadoſt včaſt noſti kralowſtwie trogieho: aby pſſlo wcierkwi y w vdech zde w mlosti wzaſlužem kryſta wduchu ſwa tem y wcierkwi wſlužebnych wěcech A potō wſlawě

Otrzetim Slowu Proſytebnem:

Krzetie ſlowo proſytebnee w modlitbě geſt: Buď wuole twa iako wnebi y wzemi: ¶ Po proſbě za včaſtnoſt rodu noweho wſpwedl noſti zwiery w kryſtu a wcierkwi až w kralowſtwij nebeſkem Gluſſně położena třetie proſba: aby byla wuole yako wnebi vložena tak nazemi. aby ſe ſtala w včaſtnoſti toho trogieho kralowſtwie: Prwnieho w ſmluwě noweho ſwědectwie Prwnieho kralow ſtwie totiž kriſta: Sprawedlnoſt gt gim zaſlužena w ſwattoſti. w newinoſti. w hodnoſti. w wzacnoſti w doſtatečnoſti a wplnoſti mlosti a prawdy. wmž wuole boha otce nebeſkeho zde nazemi ſtala ſe geſt:

Neb die. Ay bože gdu abych čmil wuoli twu: A opět Zalm. xxxix
Přissel sem ne abych wuoli swu čynil. ale toho genž Jan. w vi.
mě poslal otcowu. Genž kněmu s nebe rzekl. Tentoť Matuss. iij
gest syn muog naymilegssy wněmž mi se dobře s libi
lo: A on die. Tatoť gt̄ wuole otce meho nebeskeho. a Jan. w vi.
bych wsse což mi dal neztratil zto° ale zachowal kwě
čnemu žiwotu: A tato wuole božie. kteraž se zde wkri
stu stala vwykupeni a wspasenij. w zasluženi milosti
a prawdy. wsmluwě noweho swědectwie. Giž w ne
bi gest w kralowstwij nebeskem naprawicy otce: Ja
kož die. Pane vtebeť gest studnice žiwota: A opět. V Zalm. xxxv
pana milosrdenstwie a hoyne vněho wykupenie: A Zalm. Cxxix
swaty yan. Name v otce gežisse sp̄wedliweho A on 1 kāo Jan. ij
gt̄ slitowanie za hřiechy nasse: a netoliko za nasse ale
zawsseho swěta: A při tee wuoli syna božie° w nebi
tato gest wuole boha otce. aby gie wssickni spasency
wěřiece tu tauž genž nazemi stala se w zasluženi geho
člowěčēstwie wsmrti a vwylitie krwe byti skrze geho
wzkřissenie a nanebe wstupenie wnebi nap̄wicy otce
w tee vmluwě kteraž se zde stala. že taž y nynie wuole
wnebi gt̄. A vmluwa geho nayprw zde nazemi ozna
mena w tōto. Tatoť gt̄ die wuole otce meho genž w Jan. w vi.
nebesiech gt̄ Aby každy ktož widij syna a wěřij tomu
genž ho poslal. že ma žiwot wěčny: A widěti žadny
nynie wtěle nemož pana krista. než skrze wieru. někdy
zde putugicie° wpřipominani. ale wnebi nynie w by
tu osoby y přirozenie lidskeho: Jakož swaty petr die
Wněhožto nynie newiděwsse wěřite A wěřice rado 1 Petra. w i

Zidom.w ij wati se budete: A apoſſtol. Widime gežiſſe pro vtrpe
nie ſmrti ſlawau a ctij korunowane°: A že buoh wuo
Rzimanō.x li ſwu vložil w vmluwě. Aby wiera ſſla z ſlyſſenij. a
ſlyſſenie pak ſkrze poſelſtwie poſluo a ſluh wiery ſlo
wa božieho: Protož zde rzeč wzala počatek wypra
wowanie wpoſelſtwi rozſewače wyborneho kriſta
Gežiſſe. A on k temuž poſelſtwij kterež wzal od boha
otce ſweho. z řiedil ſluhy nowe° ſwědectwie naměſt
Lukaſs. xij ky ſwee Gimž rzekl. Že zalibilo ſe otcy waſſemu dati
wam kralowſtwie: Protož motz poſelſtwie k hleda
nij toho kralowſtwie a ſprawedlnoſti dal rzka gim
Jan.w xx Jakož mě poſlal otetz naſwět. y ya poſylam was ꝛc:
Jan.w viij Neb ſam oſobě rzekl. Že ya ſam od ſebe ſem ne přiſſel
Jan.w xij ale ont mne geſt poſlal: A ya ſam od ſebe ſem nemlu
wil. ale kteryž mne poſlal. otetz. on mi přikazanie dal
Jan.w xiij co bych p̄wil a cobych mluwiti měl. Y die. Amen pra
wim wam. ač kto p̄gima toho gehož ya poſſli. mneť
Lukaſs.w x přigima. a tudy y otce meho: A kto was ſlyſſij mne
ſlyſſij. a kto wami hrzij y mnu y otcē mym: Neb die
Jan.w xvij Slowa twa kteraž ſy mi dal čtenie tweho w zakoně
vmluwy wiery ſwědectwie noweho tweho wpoſel
ſtwij dal ſem gim A oni přiyali a vwěřili praawě. že
Marek.xvi gſy ty mne poſlal: A poſylage die. Gdauce powſſem
ſwětě kažte čtenie wſſemu ſtwořenij. ktož vwěřij. ꝛc:
A tak zawřieti ſluſſie. že ta gt̄ wuole otce nebeſkeho
genž w nebi vněho w kryſtu gt̄ w vloženij geho Aby
wſſickni wněm a ſkrzeněho vwieře geho ſpaſeni byli
1 Tymoteo.ij A nenie wuole otce nebeſkeho aby geden z wěřiciech

w syna božiho zahynul: Aniž gest wuole geho smrt Ezechy.xviij
hřiessne°.ale aby se obratil a pokanie čině žiw byl.ꝛc:
¶Protož tehdy za tu wuoli otce nebeskeho y syna ge
ho y ducha swate° wnebesiech.slussie se wssij cierkwi
y wssem vdom modliti.aby se stala nazemi W tee sp̄
wedlnosti Syna božiho krale kralowstwie nebeske°
byla ta taž genž wnebi v otce geho w litowanij y na
zemi w včastnost skrze dary potstatnee ducha swate
ho dana: Neb die swaty yakub. Že wsselike danie nay Jakub.w i.
lepssie a wsseliky dar dokonaly.gest s huory s stupu
gicij od otce swětlostij: A swaty Jan krztitel. Nitz ne Jan.w iij.
muož wzieti člowěk leč mu bude dano zwysosti. A to
skrze krista wegmeno ge°: Jakož swaty petr die. K te II Petra.w i
rak nam wssecky wěcy bozskee mocy geho.kterež k ži
wotu y k milostiwosti dany su skrze poznanie geho
totiž wieru. A niže. Skrzeněyž naywětčie a drahe za
slibenie dano gest ꝛc: Oněmž die. Budeteli co prosyti Jan.xv.a xvi
otce wegmenu mem dat wā: A tak že nenie to načlo
wěku žadnem chticym a běžicym.aby se ta wuole sta
la.než natom wnebi otcy genž se smiluge nadkymž ra Rzimanō.ix
čy.a milostiw bywa komuž račy: Protož ma wtom
wuole božie pokornymi modlitbami hledana byti.a
by byla puosobena w člowěku skrze ducha swateho
wnitrz rodu noweho.wsprawedlnosti wmocy a w
prawdě: Druha častka wuole božie gest Sprawedl
nost kralowstwie cierkwe Genž gest zřiezenie sluh y
služebnostij wmocy poselstwie geho.wprawdě k po
služeni wieře a k sprawedlnosti zwiery k wěčnemu ži

wotu A že geſt to wuole otce wnebi. dowedeno ſwr
Lukaſs.w xij chu. neb řekl. Zalibilo ſe otcy dati wam kralowſtwie
totiž wiery k ſlužbě k hledanij k zpwowanij y k oſtřie
Matuſs.xx ham k ſpaſem. Neb die wpodobēſtwij. Powolay dēl
nikuo a zaplať gim mzdu gich. počna totiž puowod
ſlužby noweeho ſwēdectwie od nayposledněgſſych
W też. A opēt. Zdali im neſluſſie včyniti což chcy Chcyť za
giſtee y tomuto poſledmimu včyniti yako y tobě: A
II Koryn.iij. apoſſtol. Hodne nas včinil ſlužebniky nowe° ſwēde
Jan.w xvij. ctwie. ne literau ale duchē: A opēt die. Twogi ſu byli
Matuſs.xi aty ſy mi dal ge: A opēt die. Tak otče neb tak ſe libilo
Jan.w xvij. pōtebu: A pſym y zaty kteřiž magij ſkrze ně vwěřiti
wně: Proſyti tehdy pana žnij. aby poſlal dělniky
nažeň ſwu. a dawal ge podle ſrdce ſweho. wnichž by
byla wuole ge°. aby ſkrze ſlužbu gich ſtala ſe na zemi
w vžitku poſlužem. w poſelſtwi. w ſlowu pōwdy yw
ſkutku pſluhowami wmocy geho kvžitku ſpaſenie na
zemi A aby byli w gednotě w řadu a wpoſluſſenſtwi
A hledali prwotně kralowſtwie božieho a ſpwedlno
ſti geho. činice gi odſebe což nam ch. wnij lid vſtawo
wali: ¶ Take prawda kralowſtwie božieho cierkwe
wuole božie. geſt dowěrnee pgmame poſluo kryſto
wych y poſluſſenſtwi ſlowa gich. utšpz. A te wuole
božie magij žadati počynagicie. aby gie s nebe doſſli
darē mloſti božie. w dowěrnoſti w poddanoſti a w
poſluſſenſtwi. podle vložem a zřiezenie otce nebeſke°
ſkrze ſyna geho wduchu ſwatē. A ſkrze mi aby vwieře
doſſli poznanie prawdy wiery laſky y nadēge. y naſle

dowanie w nabywami. y wučaſtnoſti ſpwedlnoſti z
wiery wſmluwě nowe° ſwědectwie. wſwědomi y w
naděgi w obcowami ſwatych. A wtō w tee wuoli bo
žie nebeſke potwrzeni byli. žadagice aby ta wuole bo
žie wtō wewſſem genž wnebi geſt dála ſe nazemi Po
dle toho. Buoh geſt genž děla w was chtěnie y doko Filipēſkim.ij
nanie. podle dobře libezne wuole ſwe: A opět. Potwr Zalm.lxvij.
diž toho bože což ſy dělal w nas: A apoſſtol. Kteryž Galatom.iij
dal wam ducha a puoſobi ſpaſenie: A kteryž počal w Filipēſkym.i
was dielo dobre. ont dokona: A tuto wždy wſſickni
ſluzebnicy pwſſech ſluzebnoſtech spředu y přikōcy
magij teeto wuole božie k početij k dokonanij y k po
twrzeni žadati. A zwlaſſtě když ſwazugij neb rozwa
zugi. aby to což čnie nazemi bylo potwrzeno vwuo
li božie wnebi. Jakož ktomu pan zda ſe mluwiti rzka
Amen pwim wam. kteree koli wecy ſwiezete nazemi Matuš.xviij
budauť ſwazany y wnebi A ktere koli rozwiezete naze
mi budu rozwazany y wnebi. Opět pwim wam Ge
ſtli že dwa zwas ſwolita ſe nazemi owſſeliku wec za
niž proſyti budau. ſtanet ſe gim totiž wnebi od otce
wkriſtu. buď ſwazanie neb rozwazanie potwrzenie:
¶ Proſpiewagicie po přiyatee mloſti a ſpwedlnoſti
z wiery žadati magij Aby wuole božie kteraž gt w ne
bi vboha Genž chce aby wſmluwě wiery a wpoſwě
cenij Synowe a dcery a bratřie hodně
chodili w naſledowanij ge° powolanim. w oſtřieha
nij vmluwy w ſpwedlnoſti z wiery w laſce a w mlo
wanij. w gednotě ducha w ſwazku pokoge. k duowo

du a k gistotě powolanie a wywolenie y naděge wna
wracowani powinnosti. chtieli mieti naděgi gistu k
žiwotu blaženemu genž vwuoli otce zaleži. Oniež die
Marek. w x Seděti naprawicy neb nalewicy me. nenieť dati mee
ale kterymž připraweno od otce meho. totiž bude da
I Koryn. xv no Když krystus wzda po saudu kralowstwie to ot
I Koryn. xij cy. Aby on dělil gednomu každemu yakž rači. A kdež
Lukass. w x čie gmena napsana gsu. gichž anděle sninniž byti ma
Matuš. xviij gi widie twarz otce nebeskeho A posylani bywagi p
Zidom. w i. ně. kteřiž dědičně spasenie wnebi obdržeti magi: A o te
I kāo Jan. iij naděgi die swaty yan. Wsseliky ktož ma tuto naděgi
wněm poswěcuge sebe yakož y on swaty gest: A opět
I kāo Jan. ij A nynie synačkowee zuostaňte wněm Aby když se v
kaže abychom měli douffanie a nebyli zahanbeni w
p̄sstij geho A znateli to že on sprawedliwy gest. znay
též že wsseliky genž čini sprawedlnost sprawedliwy
Matuss. xix. gest. Oniež die. Chcessli do žiwota zachoway p̄kaza
Matuss. v nie: A nebudeli hoyněgssie sp̄wedlnosti než mistruo
a zakonikuo. newegdete do kralowstwie božie°: Neb
ta wuole božie gest poswěcenie k ostřiehani tee spra
wedlnosti zwiery dane k žiwotu wěčnemu. Jakož die
Matu. xxviij Včiece ge totiž poswěcenee zachowati wsse což sem p̄
kazal: A zatu wuoli nebeskeho otce slussie se vstawič
ně modliti Aby byla wnas a wewssech wěcech prwo
tně hledana na zemi y ostřiehana y plněna až do kon
ce: A hledanie aby bylo modlitbami p̄sbami swaty
mi žadostmi. Slyssenim nabožnȳ a dowěrnȳ slowa
božieho y skutečnȳ činěnim tlučeno: A wmodlitbach

přikladem krystowȳ mame prosyti. ne aby wuole na
sse byla vwyswobozeni nelibych wěcij tělu yakychž
koli odpornych ale otce nebeskeho: A aby ta wuole
byla trogieho kralowstwie a sprawedlnosti geho a
dal toho vgiti. o čemž die. Nenie mi wuole w was: A Malachy. i
aby wuole ďabla těla swěta a antykrysta russena by
la. y nasse zla a zpurna nepoddana wuole Ale aby nā
dana byla wuole dobra dobře liba a dokonala: Ta
ke poněwadž buoh chce aby wssickni spaseni byli. mo
dliti se mame za to. Poněwadž aposstol die. Že gt̄ to II Tymote. i
libe neb wzacne v boha. A zwlasst za wssicku cierkew
wěřiciech wssech stawuo wsse° shromažděni prosyti
Aby byla wuole boži wnij w obnoweni p̄wdy w slu
hach y w služebnostech y w lidu k spaseni: Czlowěku
zagiste gest žadati aby byla wuole ta. Ale pana boha
wlastnie to gt̄. aby to račili včinil podle milosti swe
Jakož tim slowē syna sweho. wněmž gest gt̄ neb buď
wsse včinil. Tak take aby tymž slowē wduchu swem
wsse swrchu gmenowane včinil podle zaslibenie to°
Wuoli bogiciech sebe včini a ꝓsby gich vslyssy a spa Zalm. Cxliiij
sy ge: Protož onen malomocny wěře o mocy dosta
tečne w kristu nežadal než wuole ktomu aby čist byl Matuss. viij
a pā řekl Chcy buď čist: Takež y my kteružkoli wuo
li vboha zname wnebi že gie chce w kristu a wduchu
geho wcierkwi w poselstwi geho. wmocy a w p̄wdě
ge° chce mieti a w nas. mame gie žadati Aby byla w
zemi: Jako aby bylo gmeno geho w p̄wdě wiery čte
nie swateho w rodu nowē oswieceno powssem swě

tě. Aby tudy kralowſtwie božie přſſlo giž gmenowa
ne s ſwu ſprawdlnoſtij A k včaſtnoſti y kpoživanij
toho wěnij aby přiſſli. A čehož dochazegij wſlužeb
noſtech w ſwědectwij neb w potwrzeni neb wpože
hnam w modlitbach a wgmych. Aby ta wuole božie
kteraž v otce w kryſtu nanebi geſt a w duchu geho. a
wegmenu geho ſwědči ſe. byla y nazemi k požiwam
w dowěrnoſti: A aby y ta wuole byla aby temnoſti
s cierkwe odeſſly. a kralowſtwie ďabla a antykriſta s
geho nepřwoſtmi a s ſwody zruſſeno bylo. A cierkew
ſwata aby obnowena gſutz měla wſobě wuoli božie
nebeſku: ¶ Take y zato zwlaſſtě proſyti mame. kdež a
wčemž geſſtě wnas neb při nas ne vkazuge ſe wuole
božie A neb gij geſſtě ne zname ani w mocy mame. a
neb ſtrany naſſie byti nemuož Aby račil zpuoſobiti.
aby byla w duchu. w hotowoſti. w vmyſle. w vpmo
ſti. w myſli. w ſtaloſti. w ſkutku wiery laſky y naděge
w mocnoſti zč: A w těchto třech pſbach zawiera ſe
Jan. w iij rzeč kriſtowa: W prwni. Ne narodili ſe kto podruhe
totiž ſkrze dar ducha ſwateho wiery. a ſkrze ſlowo čte
me ſwateho nemuož wideti kralowſtwie božiho: A
W tež kapi. W druhe y w Třeti. Ne narodili ſe kto z wody a z du
cha ſwateho. nemuož wgiti do kralowſtwie božiho
kčmeni wuole božie k ſpaſeni. Totiž nenarodili ſe kto
z wody krztu w ſmluwě wiery A z ducha ſwateho da
ruo w potwrzenij Nemuož w giti do kralowſtwie
božiho k ſpwedlnoſti trogieho kralowſtwie Aby w
nij potom včen byl wſſie nebeſkee wuoli k ſpaſenij. zč

O cztwrtem Slowu Prosby:

Cztwrta potřeba w modlitbě: Chleb naš we
zdayssy neb nadpotstatny day nam dnes. ¶
Ku porozuměni ꝓsbě teto znamenano buď
Že truog chleb w pismě swatem se gmenuge. Geden
zhola tělesny. Druhy na ꝓsto duchownij. Třetie diel
tělesny wpotstatě a w hmotu zemskem y w připad=
cych. Ale duchowni strany prawdy poswatne y mo
cy: A ten truog chleeb od boha z milosti dawa se w
kristu A zaň slussie prosyti nakaždy deň k dani a neb
k požiwani hodnemu: Prwni totiž zhola zemsky tě
lesny. přileži k žiwotu toliko těla A zawiera w sobě w
sse což k pokrmu a k žiwotu ꝑslussie: Druhy totiž na
prosto duchowni. k žiwotu dusse nynie toliko sewsse
mi potřebami přislussie A při wzkřissenj potom y tě
lu k žywotu blahoslawenemu: Třetie chleb gest po
swatny zřiezeny poswěceny y vstaweny k službě du
chowniho. sewssemi potřebami kněmu w hodnosti
ꝑslussnymi: ¶ Oprwnim chlebě pissij Ewāděliſto Mar.vi.viij
wee. Že gim po dwakrat račil zastupy krmiti A oni Mat.xiiii.xvi
nasycenj bywsse hledali ho kralē včiniti: A ten chleb Jan. w vi.
potřebny gest tělu A pan gey dawa dobrym y zlym
když dawa desst y počasie y vrody zachowawa Aby I Moyžie.iij
pracugicie w potu twaři dobywali a gedli gey w v
sylie rukú s vpokogenim: A nižadny nep̄cugicij aby I Tesalon.iiij
ge° negedl. leč nehodně a bohu nemile a k počtu chtěl II Tesalo .iij
by giesti: A ti genž wp̄cy duchownie gsau a nemagij

li p̄zdnosti pro duchownij pracy potřebnu při lidu
oň pracowati: magij se bohu dowěřiti a geho slibō
Matuss.vi Že prwotně hledagicim kralowstwie božieho a spra
wedlnosti geho gey přida: Též w pracy swětske po
stawenij: nemohauli pro tu pracy při lidu oživnost
swu p̄cowati Aby se bohu dowěřili prosyli aby po
třebu žiwotu y stawu gich račyl dati. A což magij o
bogi na řiezene° skrze pracy ginych neb nadanie neb
po předciech Aby na potřebě dosti měli A odboha ža
dali toho z rukau božich požiwati w skrownosti bez
hřiechuo A prazdnosti rozkosse s marnostmi Syto
sti přilissne s nemilosrdnym srdcem rc se warowali:
A pakli kteřij prace ne wedau ani magi při čem Tak
gest z řiezenie božie. aby toho nepožiwali což p̄cowi
tym zřiezeno. duchownim neb swětskym. podle Apo
II Tesalo .iij sstola naučenie. Ktož ne děla ne gez: A pan die. Ho
Matuss.wx den dělnik pokrmu sweho: Protož wssyckni praco
witij magij žadati otce Aby ku pracy pokrm sewsse-
mi potřebami dal žiwotu. genž wětči gt̄ než pokrm.
Matuss.vi ano potstata dana gt̄ od boha. kniž žadny nemož po
mysle lokte přidati. ani wlasa změniti: Protož chleb
wezdayssi slowe dany nad potstatu žiwota daneho
neb kdež zhyne potstata tuť pokrmu netřeba wezday
ssieho: A danych prosyti aby dal z ruku swych w po
žehnanij s diek činěnim požiwati. podle wuole swe:
Toho slussie nakaždy deň A zwlasst když giesti se ma
žadati A potom děkowati: A že člowěk ze dwogie°
přirozenie složen. totiž z duchownieho a z tělesneho

wpotſtatě ſwe: A yakož ma žadati pokrmu těleſne°
potſtatě žiwota těleſneho Tak ma žadati pokrmu du
chowniho. potſtatě žiwota duchowniho potřebne
ho: A ten dwuog žiwot duchowni gt̄. Geden přiro
zeny wduſſi wbytu a wmocech gegiech. A druhy du
chowni zplozeny w miloſti božij a wzaſluženi pana
kriſta w duchu ſwatē w dařiech geho. ſkrze ſlowo ge
ho w vmluwě noweho ſwědectwie. w ſwědomi yw
naděgi: A tento žiwot miloſti a ſp̄wedlnoſti zwiery
duchownij gt̄ žiwot. žiwota přirozeneho duſſe pot
ſtatny a bytny. potſtatneho a bytneeho žiwota při
rozeneho: A tiem žiwotem duchownim. duſſe kteraž
zwiery žiwa w miloſti a wſprawedlnoſti Ma žada
ti y ꝓſyti zapokrm a zanapog duchowni nadpotſta
tny. wewſſie potřebě duchownie° žiwota. A oto pra
cowati prwotně Jakož pan die. Pracugte opokrm Jan. w vi
genž nehyne ale zoſtawa k žiwotu wěčnemu: A ten
chleb ktery by duchownij byl. die. A chleb prawy gt̄
genž geſt s nebe s ſtupil: Chleb andělſky včiněny lid
ſkym. genž dawa žiwot ſwětu Syn gednorozeny w
těleny narozeny. přitomny tehdy w člowěčēſtwi:
A pokrm toho chleba duchownieho geſt Nayprw
připraweny w ſkutciech geho. genž geſt miloſt a pra
wda ſtala. w wtělenij. w narozenij. w bytu a wpřito
mnoſti geho naſwětě. p̄wy a cely kryſtus: A pozna
nie ge° ſkrze wieru w tee miloſti a prawdě. ku požiwa
nij geho w tee p̄wdě w pokogi. Jakož Symeon die
Nynie propuſtiš pane ſluhu twe° podle ſlowa twe Lukaſs. w ij

ho wpokogi.neb ſu widěly oczy me ſpaſenie twee: A
Zalm.xvi z toho naſycen tiem pokrmem Oněmž die. Tehdy na
ſycen budu když ſe vkaže ſlawa pane: A to chleba to
Zalm.lxxviij ho Oněmž die. Chleb nebeſky dal geſt gim Chleb an
dělſky gedl człowěk. a pokrmy dal gim w hoynoſti: A
Zalm.Ciiij chlebē nebeſkỹ naſytil ge. Jakož ſam pan to oſwe oſo
bě y owtělem ſwē rč. y opoživam duchownim ſwat
by teto wyklada: Potom ten tyž chleb včměny pok
rmem duchownim ſkrze wtelenie. wtom temž tele vči
nen pokrmem ſkrze vmučenie a ſmrt w zaſlužem ſpra
wedlnoſti a vwylitij krwe napogē miloſti: Potom
wzkrieſſenim a nanebe wſtupenim včměn pokrmem
naděge: A ſeděnim naprawicy a přitomnoſtij ſwu
twarzy bożie w tom człowěčeſtwie wtemž zaſluženie
včměn pokrmem zwiery naděge a douffanie k bohu
ſkrzeněg wſſeho danie y přigmanie. a dogitie snim
żiwota blaženeho: Přiſſtim pak buduciem k ſaudu
včměn pokrmē dokoname wſſeho ſpaſenie a w nebe
vwedenie rč: ¶ A ktož chce chleba tohoto daneho p
praweneho dogiti a poživati. celeeho praweho we
wſſech ſkutciech geho wpwděti Muſy owěděrce man
ny teto. totiž owieru pcowati Aby mu z miloſti da
rem dana byla duchem ſwatym. a ſkrze danau praco
wati Aby pracowal ſkrze ſlowo čtenie dowěrně při
yatee. wěřiti w ſyna božiho wtěleneho vmučene rč
a poznal gey w připraweně pokrmu duchownim pl
nem miloſti a prawdy A potom pcowal aby wſſinlu
wě wiery nowe ſwědectwie poſazen byl: a byla mu

motz dana Synowſtwie k požiwani zwiery ſwědo
mie dobre° y naděge: A ktomu wědomě a zřiezeně ne
muož ṕgiti. leč přigde k pokrmu chleba a těla duchow
nieho. Oněmž die apoſſtol. Mnozy geden chleb a ge I Koryntō. x
dno tělo gſme. A ten gt̄ Cierkew neb zbor neb Gedno
ta. magicy ſluhy rozličneho obdarowanie chlebuo a
pokrmuo ſlužebnych Podle toho. Jak mnoho otro Lukaſs. xv
kuo w domu otce meho hoynoſt chlebuo magij: A
nayprw ſlowa božieho. Oněmž die. Ne wſamē chle V Moy. viij
bě žiw geſt člowěk. ale wkaždem ſlowu kterež pocha Matuſs. iiij
zij z vſt božich: A kto chce kriſta celeho praweho w
pokrmu duchownim celem p̄wem včaſten byti: mu
ſy přiſtúpě kněmu wěřiti. A nemuož leč p̄cowati bu
de w dowěrnoſti ṕgieti gednotu y ſluhy. za to že on
wnij geſt w mocy poſelſtwie ſweho. k zřiezenemu do
gitij ſpaſenie. A poddada ſe w poſluſſenſtwie. praco
wati z vſt ſluh ſlyſſeti y přigimati ſlowo čtenie ſwa
teho Aby z temnoſtij bluduo a hřiechuo wyſſel: a při
ſſel k znamoſti y k nabywani p̄wdy kralowſtwie bo
žieho: Teež zpuoſobil pokrm a napoy duchownie
w ſlowu a wſwatoſtech w ſmluwě noweho ſwědec
twie: A ktomu opět nelze přigiti. leč přiſtupij s pra
wym ſrdcem k vmluwě w plnoſti wiery. a ſrdce oči-
ſtij odſwědomij zleho. A bude mu ſwědčena w poſel
ſtwij kryſta motz k požiwanij tomu ꝛc: ¶ A tak ten
dwuog pokrm duchownij oboy potſtatny y ſlužeb
ny ſpolu ſpogen y nabywa ſe y požiwa. A tēto chleb
dawan bywa k wieře a k dowěrnoſti y k poſluſſenſt

wij a ztoho k pracy wiery: Protož zatento chleb w
potstatě milosti a prawdy aby dan byl. počinagicie
neb kagicie. genž sytie se chlebem bolesti truchlosti pla
če a vzkosti y prace gečnym. žadati magij: bez něhož
žadny žiw nenie Ani ma ani mieti muož žiwota wě
čneho w sobě přebywagicieho. wněmž rod boži dan
bywa y zachowawan. kralowstwie božie přichazij
wuole boži nebeska bywa dobra dobře liba y dokona
lá Odpusstěnie hřiechuo Syla a motz w pokussenj
k odolani y zbawenie wsseho zleho. A dowedeni po
smrti y w den wzkřiessenij k žiwotu blaženemu: Neb
Jan. w xv. die. Bezemne nemožte nitz včiniti. A kněmu sam wo
Matuss. xi. la. Poďte kemně wssickni genž pracugete a obtieženi
gste a yať was nakrmim: A potō magij geho pro
syti nadpotstatu danau včastnosti krista duchowni
ho chleba. aby gey račil dati w služebnostech dogiti
w slowu y w smluwě noweho swědectwij. skrze při
sluhowanie krztu. aby tu dossli toho pokrmu kristo
wa duchowniho sprawedlnosti zwiery. těla a krwe
geho k požiwani oněmž swrchu: A potom w potwr
Jan. w vi. zeni Oněmž prwotně se die ṕtee swatosti krztu. Kto
gie me tělo a pie krew mu. mať wěčny žiwot. a wem
ně přebywa a ya wněm: Přiyatij pak k požiwani
včastnosti pana krista těla geho ṕrozeneho y ducho
wnieho. wduchownij potstatne y wslužebne praw
dě. wswědectwi milosti a sprawedlnosti wswědomi
y wnaděgi. magij žadati y dowěrně ꝓsyti zaten obog
chleb duchownie potstatny y služebny k požiwanij

aby dal gey w pokrmu geho duchowniem y poswat
nem. podle vmluwy a swědectwie krztu k požiwanij
při duchownim potstatnem y poswatnem přikrztu
přisluhowanem a dosslem. žadati magij aby dal ten
tyž tehdy duchowně swědčeny k požiwani duchow
nimu w swědomij y w naděgi. Totiž což w včastno
sti těla přirozeneº duchowně dal A w včastnosti p̄w
dy těla duchowniho dal služebně dogiti. w vmluwě
a w swědectwij namiestě poselstwie wegmenu trogi
ce swate. w sprawedlnosti y w milosti z wiery: A což
tehdy neb potom přiyato Ztež wiery k swědomi y k
naděgi aby to dano bylo k ṕtomnemu požiwanij w
potstatě dosmrti. A w službě w hodnosti kolikratkoli
potřebie. bez kwasu zlosti a neprawosti. ale w čistotě
a w prawdě Duchowně we wssech skutciech krysto
wych w pamatkach gich. skrze ṕsluhowanie slowa
božieho. A časem swym zwlasstnim aby dal vžiwati
toho pokrmu obogieho y poswatně w duchownim
prawē požiwanij: A protož syn božij die. Ktož při Jan. w vi.
chazy kemně nebude lačněti A ktož wěřij wmě nebu
de žiezněti nawěky: A toho pokrmu duchownieho
chleba wždy slussie duchowně žadati. aby dawā byl
k požiwanij bez přitržy. A zaň se modliti. aby nad da
nu potstatu račil gey dawati: Neb kněmu totiž k pot
statnemu duchownimu zawazal bez wyminky pod
wěčnym zatracenim. Jakož die. Nebudeteli giesti ne Jan. w vi.
budeteli piti. ꝛc. nebudete mieti žiwota w sobě wěčne
ho: Neb tento pokrm nabyty žiwot sprawedlnosti

a milosti božie z wiery w swědomij y wnaděgi. sytij
Sylij y zachowawa k žiwotu wěčnemu. A ktož ho
okusij a požiwa dosmrti. ne vmře nawěky. ale wzkřie
ssen bude w den poslednij: A tento pokrm a napoy
duchowni. gest prawda potstatna w swem požiwa
nij w přesniciech čistoty a prawdy. gt̄ prawa praw
da duchowni y hodnost požiwani chleba a kalicha
paně: giežto gest poswatně mocně w swědectwij no
wem chleeb a kalich paně: Bezniežto ktož poswatně
1 Korintō. xi přigima Saud sobě gie a pie. a winen bywa tělem a
krwij paně: A protož před poswatnȳ přigimanim
chleba a wina paně těla a krwe ge° pod obogij zpuo
sobu vstaweneho y wydaneho a rozkazaneho Slu
ssie se rozsuditi včastenli duchowniho wdruhem na
rozenij A trwali w tom w mocy wiery wpožiwanij
duchownim zkusyti Czili nikdy z wiery neokusyl w
swědomij ni w naděgi. ani požiwal. ani zna. ani sly=
chal otom. A neb dossed přestal požiwati w krystu a
w cierkwi. těla obogieho včastnosti y krwe: A zku
syti se ma w smluwě wiery wpracy ducha sweho. w
službě y w rytierzstwi stogili w prawdě: Protož pr
wniho duchowniho pokrmu k požiwani ma ꝓsyti
Aby gey račyl dawati wždy nad danu potstatu vča
stnosti. k syle wnitrz dusse: aby tudy krystus přeby=
wal swu včastnostij skrze wieru w srdcy. žiwy chleb
prawy nebesky. wpokrmu duchownim zaslužile mi
losti a sprawedlnosti w duchu vwnitrznim oprawe
nij wmocy. A krmil duchowně tělem swȳ kupokrmu

zpuosobenem wsprawedlnosti.y napagel krwi zpuosobenau napogem vwylitý wmilosti: A toho pokrmu aby dal z wiery w sprawedlnosti y wmilosti vžiwati.w swědomí y w naděgi Aby tudy člowěk posylen gsa z wiery w naděgi.rostl y rozmahal se k žiwotu slawy: ¶ Druheho chleba duchownho slowa božieho wždy slussie žadati.k žiwnosti y k uposylněný.k oswicený.k očisstěný.ku pomocy a k zbuzený.k připominaní.k obraně y k zachowaný rč. A z wlasstě slussie se zaň modliti wssem w Zboru před tiem nežby přsluhowan byl. A prwotně kněžím a kazatelō.aby buoh k tomu hodnost dal a vsta otewřel k zwěstowaný k chwale swe. A potom aby lidu sdce otewřel.a dal ge wpwdě slyssěti y wmocy zachowati: Tež y lid wuobetz.za ten chleb ma wždy žadati aby dawan byl: Třetieho pak chleba a kalicha poswatnē Magý kněžý žadati y prosyti zaň y s lidem Aby račil gey dati a zpuosobiti podle z řiezeme a vstaweme pana Krista aby byl tělem a krwý geho w mocně nowem swědectwý.ku pamatce zrazeme na vmučení y na smrt: a tudy k zpuosobení pokrmu duchownie y včastnosti geho A na plewaný krwe teež ku pamatce zpuosobeme napoge mnosti y včastnosti A k požiwaný poswatnemu.a skrze to k duchownimu: A potō aby tepruw wposelstwi pana krista bylo wyswědčeme w diekuočiněný a w dobrořečený: Neb wtō dwem zehname chleba a kalicha zaležý. Totiž w modlitbě a w slowu božim w dobrořečený: Potom tepruw slussie pro

syti zahodne přigimanie. k tomu koncy k kteremuž z
řediti račil: To až potud buď otom slowu ꝓsby. co
w sobě zawiera. Že truog chleb Obecny Duchowni
a Poswatny: A ogednō každem dotykano oblasstně

Opatem Slowu Prosytebnem:

PAtee slowo w modlitbě gest: Odpust nam
nasse winy iakož y my odpusstieme nassym
winnikom: ¶ Tato prosba postawena gest
wlastně a prwotně Synom božim zplozenȳ vwuo
li nebeske nazemi: a potwrzenym w tee wuoli w mo
cy. A postawenȳ w požiwanij včastnosti chleba tro
gieho A w pracy služby a w sprawedlnosti powinne
a w rytierzstwij zwiery. Genž gsutz w tee milosti po
stawenj A wssak z swe nestatečnosti win rozličnych
a dluhuo dochazegij nowych proti bohu y bližnim
A činiw pan s nimi smluwu a wssed wni s nimi. po
ložyl gim ospwedlňowanie z wiery. modlitbu s wy
mienkau podle vmluwy stalee rzka. Odpust nam wi
ny nasse yakož y my odpausstime nassym winikō:
Winy pak gsu dwoge: Gedny genž z opusstěnij do
breho gdau. a neb z opusstěnij sprawedlnosti napra
wo přinawracowanij gie bohu y lidem pořadně:
Druhe genž z dopusstěni a zrussenj zapowědij gdau
A přitěch winach ma waženo byti: kteři vwinach
a w yakem zpuosobu magij za winy swe modlece se
prosyti: Znamo tehdy buď. Že synowe božij a dcery
a neb Bratřie neb sestry neb křestiane Oswiecenij wě

rau a v činěni kralowstwim božim. w nichž gest spra
wedlnost zwiery w mocy Genž gt wuole božie nebe
ska. A genž dossli vžiwanie toho chleba nad potstat
neho A neb naymiež kagicie a skrussene a pomženě mi
losti hledagicij. Gichžto dluhowe gsu vmluwu wie
ry lasky a naděgij a poswěcenie w tom. A swědomie
podle toho swědčeneº ostřiehati a zachowati: ne do
pausstěgice se z wuole a z vmysla od řeknutych wěcij
Jako wssie nemilostiwosti Swětskych y tělesnych
žadostij Očij těla a pychy žiwota. A ne russenim tee
vmluwy w přikazanych wěcech: Jako. Milostiwo
sti. sprawedliwosti a střiezliwosti: Ale plnili. magitz
k bohu swrchowaně milostiwost: a podle toho a w
tom y k bližnim: Teež Sprawedliwost k bohu neb
k bližnim: Teež Střiezwost sami k sobě každy: Kte
řiž tehdy wtō zuostawagij dlužnij z hluposti z newě
domi neoblibeneho. z pokussenj naramneho. z nemo
cij odwolenych libych neb nelibych wěcij. z nezpuoso
buo swych z zakona hřiecha posslych rčijs. A nikoli
nemohau domž w tomto žiwotě gsau. bez win a bez
dluhuo byti: Jakož die pismo. Nenie člowěka naze= Ekleziast. vij
mi sprawedliweho. kteryž by dobře čyně nehřessyl:
A opět. Sprawedliwy sedmkrat zaden pada: A swa Přislo. xxiiij
ty yan. Diemeli že hřiechu ne mame sami se swodie= I kāo Jan. i.
me a prawdy w nas nenie: Diemeli že sme nehřessili
lhařem ho čynime. a slowo geho w nas nenie: Pa
kli se budeme wyznawati hřiechuo nassych. wěrny a
sprawedliwy gest ať by odpustil nam hřiechy nasse

A očistil nas odkažde neprawosti: Kteřij pak tau
to modlitbu magij se modliti. a kteři nemagij: Ti ma
gij onichž swrchu Genž zwiery synowe gsu wkralo
wstwi. vmluwu včiněnu ostřiehagice: a wnedostat
ciech swych gich neoblibugij w duchu: a vwinach z
wuole a z vmysla swobodně wně ne gdauce: a w ne
mocech gimž odwolili a neradi se nalezagice A w ne
wědomij a whluposti zastiženi gsauce sewssemi vpo
kogeni: modlee se poniženě skrussenė a zarmucenė:
Teež ti genž hřessili smrtedlně A wssak pokanie činili
obnowili vmluwu rč. Ti wkristu gsauce a w zakonu
ducha trwagice slyssani bywagij: Tito pak nema
gij se tauto prosbau modliti: Pakli se budau modliti
nebudau slyssani: Nayprw genž bludie srdcē y smy
slem wskutciech zlych A negsau ani byli kdy oswiece
ni wěrau gmena trogice swate wprawdě Ani dossli
včastnosti krista. ani obcowanie swatych Ani dossli
wuole dobre odwolugicie neprawostem A powolu
gicy sprawedlnosti. Ani pokanie praweho měli. ani
magij w vmysle wiec zwuole nehřessyti Ani vmysla
magij těla žadostij a swěta marnostij zuostati. Swe
powinnee sprawedlnosti neznagij. Ani potřeby swe
w kristu widie Ani kněmu milosti srdce a žadosti ma
gij. Než samy obyčege a twarnosti čynie: Tiť tuto
častky nemagij. Neb z otce ďabla gsu. a zkralowstwi
geho. a swu wuoli ma wnich A pokrm a chleeb gich
zlořečeny: a ti smrtedlně k smrti hřessie: A otěch swa
1 kāo Jan. v ty yan die. Gest hřiech k smrti. ne p̄wim zaten by kto

prosyl: Neb die aposstol. Dobrowolně nam hřessij Zidom.w x
cÿ nezuostawa oběti totiž krista vboha otce zahřiech
obětugicie se: Než horlenie ohně pekelneho. genž sehl
titi ma wssecky protiwniky geho: Protož buoh k
yeremiassowi die. Ale ty nechtěy se modliti za lid ten Jeremia.vij
ani ṕgimay zaň chwaly a modlitby. a ne protiw mi
se nebť ne vslyssim tebe: A byť se y modlili sami. tako
wi nebudu vslyssani: Neb die slepy. Wieme že buoh Jan.w ix.
hřissnych neslyssi: A skrze yzaiasse die. Když rozmno Jzaiass.w i
žite modlitby. ne vslyssim. když ztiehnete ruce swe od
wratim od was twarz swu Neb ruce wasse plnee kr
we gsu: Dale znamenati slussie. že žadna gina pro
sba nenie s wymienku položena. a neb s vmluwu na
p̄wo y nalewo yako tato: A to proto: Neb tak smlu
wa stala se ṕswědectwi sprawedlnosti zwiery A neb
při odpusstěni hřiechuo p̄desslych w přigetij k milo
sti. y těch genž se ṕhazegij po přiyate milosti w poka
ni: Jakož pan to wyznawage mluwil w podoběstwi
Podobno kralowstwie nebeske člowěku krali. kteryž Matuš.xviij
chtěl počet klasti s sluhami swymi A když počal. do
dan mu geden genž dlužen byl deset tisicuo centneřuo
A když neměl odkud by nawratil. kazal ho pan geho
ꝓdati y ženu y děti y wsse což měl a nawratiti Y padl
gest sluha ten prosysse řka Pohowěyž mi. a wssecko
nawrati tobě. totiž w bližnich to též y gim proti mně
ꝓdlužilym čyně. odpusstěge. propusstěge. dawage A
tauž měrau zase měře kteruž odměřeno mi: Pakli to
ho čehož sem se odřekl čyniti zrussym A neb což sem

překl nenaplním. kteru měru budu měřiti. odměřeno
mi buď: A že toho mnozij w paměti po přiyate mi
losti nemagij. ale zpět odchazegij. yako tento slauha
wyssed odepana nalezl wineho spolu sluhu genž mu
dlužen byl sto peněz. a drže hrdlowasse geho wsadiw
w žalař ꝛc Pro kteružto wětz dan katom domžby pr
wniho y potomniho wsseho dluhu nezaplatil: Y p̄
dawa pan. Takť wam včyni otetz muog nebesky ne
odpustili geden každy bratru swemu z srdce: A otemž
Eklezi. xxviij die. Kto se mstiti chce. od pana nalezneť pōstu. a hřie
chy ge° zachowage zachowa Odpust bližnimu twe
mu sskodiciemu tobě A tehdy modlicie^v se tobě hřie
ssi odpusstěni budu: Czlowěk člowěku zachowawa
hněw. a od boha hleda lekarzstwie. K člowěku podo
bnemu k sobě. nema milosrdenstwie a za hřiechy swe
prosy Sam gsa tělo zachowawa hněw. a smilowa
nie žada od boha Kto se pomodli za hřiechy geho. to
tiž nižadny. ale žalowati budu naň spolu sluhy tužeb
ně: A tak že znal pan zlost nassy byti ne vkogenu skrze
vražky častee od bližnich zbuzenu Skrzeniž w nepřa
telstwie wchazyme. A často gsutz prossem. nedbame
neb nechceme odpustiti. magietz meně toho bližnim
odpausstěti než buoh nam: Protož buoh nechce než
kterauž my měrau měřime. že nam to teež od měřiti
Marek. w xi chce: Protož die. Když stanete k modlitbě. odpusstěg
te mateli co proti komu Aby otetz wass genž w nebe
siech gest odpustil wam hřiechy wasse A ne odpusti
teli wy. ani otec wass odpusti wā hřiechuo wassich

A zaſe też mělliby kto proti tobě žalobu žeby mu vſſko
dil wčem: Pan die. Nech tu daru ſweho přd oltařem Mathuſs. v
a gdi przwe ſmř ſe s bratrem twym řč: A tak tehdy
ktož ſe ma modliti tauto modlitbau. ma wyprazdni
ti ſrdce ſwe od hněwu zloſtneho. mſtiweho. nenawi
ſtneho. vkrutneho. proti bližním z vražky poſſleeho
A ma w mlosti a wpokogi pracně wlaſti myſli ſwu
nechtieti zleho zazlee čmiti Ani ſe zlym odplacowati
ale dobrym. proto že ne gmač než tak bude y nam od
měřeno: Mame tehdy proſyti mloſti a odpuſſtě
nie nedoſtatkuo naſſych a prowmenj. gichžto ſe ka
geme. znagiec ge y wyznawagiec proti sobě y naſe A
žaloſt nadnim mame Az vmyſla a zwuole čmiti ne
chceme Ale lep ſe chceme mieti a opwowati: A vrazy
liliby chom. wnnez wgiti odčmiti neb pokorau opwi
ti. wpokog wgiti Což nanas. mc dlužni nezuoſtawa
ti Tak aby nemel proti nam žadne ſprawedliwe žalo
by: A chtiece kewſſem mloſt mloſrdenſtwie mieti.
pokog ſwornoſt zachowati Aby y knam pan buoh
podle vmluwy tee mloſti plne. też ſe račil gmieti Ja
kož my odpauſſtime takowym proſycym A neb ma
me wuoli dobru hotowu odpauſſteti. dati nuznym.
puogčiti. založiti Aby nam račyl nad to včmiti. dati
y odpuſtiti. wuoli knam mloſtiwu mieti: Też yako
my mame odpuſſteti. newědomie. hluposti A což ne
z wuole gde bližnim naſſim by y neproſyli nas A ſu
diti ge podle wčneho vmyſla řkuce Byť znali ne vči
mliby z wuole az vmyſla: Tak proſiece zaſe k sobě ſe

mieti.pana boha wěřiti mame.žet nad to včyni než
my: ¶ Take znati mame.že vnas po ṕyate milosti
hogně se win a nedostatkuo naleza.wiec omnoho ne
wědomych z opusstěni y z dopusstěni než wědomych
A w tom wiec pokanim a odpusstěnim hřiechuo w
této vmluwě k bližnim w showiewani a w odpusstě
ni w krystu stogime.w sprawedlnosti powīne w mi
losti božie Než swu w tom newinnostij a dokonalo
stij ctnostij: A ꝓtož k tomu aposstol napomina rzka
Kolocen.iij Odpusstěgice mali geden proti druhemu žalobu Ja
kož y buoh w krystu odpustil wam: To též y wy na
wracowati mate.abysste zostali w milosti hodnij sy
Lukass.w vi nowee otce w kralowstwi geho: Jakož die. Budtež
milosrdnij yakož otec waš nebesky milosrdny gt̄: od
pusstěgte a odpusstěno bude wam: propusstěgte a bu
dete propusstěni ꝛc: A tak mělby tomu rad byti wěr
ny.když muož odpustiti.že odpustě bude mocy dou
ffaliwě s swymi winami přistupiti k truonu milosti
ge°.k obdrženi milosti za milost.podle zaslibenie ge°:
IIII Kra.iiij. Jako ona žena gedna wolala k elizeowi řkucy. Slu
ha twuog muž muog vmřel gest Ty wiess že sluha
twuog byl gest boge se boha A ay wěřitel přissel aby
wzal dwa syny ma k službě sobě Kniežto řekl elizeus
Co chceš ať včinim tobě Powěz mi co maš w domu
twē.totiž w smluwě wiery včiněne w domu paně. A
ona odpowěděla Nemamť služebnice twa ničehuož
w domu mem gine° Než maličko olege.totiž w smlu
wě včyněnie Milosrdenstwie bližnim.gimž bych se

pomazala.totiž potěssila wzaslibem božím wkristu
A mžto wece Gdi.totiž kplněm vmluwy A wypugč
sobě odewssech sused twych suduo prazdnych nema
lo. Neb že gsy ty wyprazdnila mnilost vnich neb vgi
nych k nim.neb že su nuzni a biedný nedostatečný A
wegdiž skutečně k slnluwy plněnj: a zawřyž dweře
twee.ať newidj lewice co čym pwice A když budete
wnitř wswědomi hnětliwě zwim ty wduchu a syno
we twogi vdowee y skutkowe zlý hodni odgetj od
milosti swědomie dobre° y od nadege: nalewayž od
tud dowssech nadob těch A když plna budu milosti
a milosidenstwie.wezmeš totiž od boha tauž mieru
dobru plnu osutu a natlačenu. Ssla žena k skutku w
němž blažený milosidný gsu neb oni milosidenstwie
dogdau: y včinila tak.a sudy naplnila A řekla synu.p
nes mi gesste sud prazdny.neb buoh wsseliku milost
hoynu milosidný čini A on odpowědel nemá.žadne
ho vda bezmilosti milosidēstwi a sprawedlnosti pžd
neho wiece. Y stál gest oleg.vmluwy božie za dluhy
wssecky: Y přissla ona a wyprawila muży božímu
yako dusse panu bohu na modlitbě řkucy odpust nā
yakož y my odpaussťme. A on wece Gdiž a proday
oleg a nawrať wěriteli twemu.powinost slnluwenu
Ale ty a synowe twogi žiwte se z ostatku milosti tee
zaslibene k žiwotu wěčnemu Neb milostiwost ma za I Tymot. iij
slibenie žiwota zdegssieho y wěčne°: A tak ten pau
ssti maly oleg.ktož odpaussťj sto peněz sprawedlno
sti swee.když pomsty a vkladanie zleho za zlee bližní

mu nechce konati wepřy swe neb bližnich: ale prosy
cymu mnlost dawa. neb dati vmysl ma. podle přito
mneho dobreho bližnyho neb gmych: A ktož nad gi
nymi wzpwě gsau Aby se vkrutnosti warowali A mi
lost a sprawedliwost činiti chtěli A zlee trestali k gich
neb gmych k polepssenij A dobree mlowali a obha
Izaias. w i yowali A skutky mlosidne činili: Jakož die. Hleday
te saudu. Spomozte vtisstěneemu. Budte syrotku.
Braňte wdowy. A přidte a trestcete mě Die pan Bu
dauli hřiessy wassy yako čerwenetz. yako smeh zbiele
ni budau. A budaulit čerweni yako čerwetz. yako wl
Izaias. lviij na zbielem budau: A opět die. Zrus swazky nemlo
stiwosti. rozwěz swazky doluo tisknucie: Propust ty
genž zlamani gsu swobodne A wsselike břieme rozt
hni: lamay lačnemu chleb twuog: a nuznee a poces
ne vwed dodomu tweho. Když vzřiess naheho. při
odey geho A tělem twym nezhrzeg. Tehdy wygde
yako gitro swětlo twe. a zdrawie twe spiesse wzende
A pdegde twarz twu sprawedlnost twa. a slawa pa
ně shromazdiet tě: Tehdy powolaš a pan wyslyssi.
Wolati budeš a diet Ay ted sem nebo mlosidny sem
pā buoh twuog: ¶ A tuto prosbu pan položil wspo
lečnosti Proto že chce lasce swate mezy wernymi spo
lečnee a vstawične odmennee Genž přikrywa mnoz
I Koryn. xiij stwi hřiechuo. wsse snassie a trpěliwa gt. ne nadyma
se. zlostij pychau vkrutnostij ec Aby wnij wernij gsu
ce spolu ne odčietali se sebe. a gmych wm neb dluhuo
Ami modlitbami se dělili gedni od druhych yako za

konĕ včiml. Ale aby gedni zadruhee a wſſyckmi ſpo
lečně když ſe ſchazegŭ modlili weſpolek: a toho času
aby oblaſſtmich modliteb gednoho każdeho nebywa
lo: A take proto magŭ radi wſpolečnoſti ſe modliti
pro wětčŭ doweznoſt. że buoh ponewadž gednoho
neb dwu modlitbu ſlyſſy: owſſem ſlyſſy když pocha
zie od twarў mnohych: A takee proto. aby vkazali
wprawdě ſpolečnu miloſt pokog a ſwornoſt: To
aż potud buď owykladu na pate ſlowo proſytebnee:

O ſſeſtem Slowu proſytebnem:

Seſte ſlowo proſytebnee: y neuwoď nas
vpokuſſenў: ¶ Jakož předeſſlu proſbu polo
žil kriſtus kupomocy a kretuňku ſluhā ſpra
wedliwym z wiery w ſprawedlnoſti Aby wnў pra
cy wedli w odpuſſtenў wſm a ſnaſſenў nedoſtatkuo:
Tak tuto proſbu położil kupomocy a kretuňku rytě
řugicym a pracugicym z wiery w ſmluwě popyatee
miloſti. okorunu blahoſlawenu. Protimmž zalohy
babelſke y brany pekelne obořugŭ ſe. aby ſkrze wieru
a odemie gegie A modlitbau tauto pomocy doſſli w
čas potřebny: Neb pokuſſeme ſlowe zkuſſeme wě
cy nekteree. Nebo w prawoſti gegie. neb w ſtaloſti a
wtrwanliwoſti: Podobně yako oſudie hrnčieřowa Eccleſy. xxvij
zkuſſuge oheň. A zlatto ſe zkuſſuge wuohm. A lidi ſp
wedliwee pokuſſeme. A zkuſſeme wiery čynў trpeli=
woſt: Jakož die ſwaty petr. Aby zkuſſeme wiery wa I Petra. w i
ſſie bylo mnohem drahſſie než zlatto zč: A ſwaty ya

Jakub. w i kub die. Wěduce že zkussenie wiery wassie trpěliwost
čini. a trpěliwost dokonaly skutek ma: Ano y naděgi
Rzymanō. v Jakož apostol die. Neb zamutek trpěliwost čynij A
trpěliwost zkussenie A zkussenie naděgi Naděge pak
I Koryn. iij. zkussena nezahābuge: A opět. Gednoho každe° dielo
yakeby bylo oheň zkusy: A že bez pokussenie nitz oso
Eklez. xxxiiij bě nezwie. Die otō. Ktož pokaussin nenie. y yakowe
wěcy zwie. totiž osobě Duowod při petrowi. genž z
Lukass. xxij wěděl oswe nemocy A by byl zaň pan neprosyl byla
Tobiass. xij by zhynula wiera geho: A tobiassowi die. Proto že
sy sprawedliwy potřebie bylo aby zkussen byl: Po
zkussenie pak aby poznano bylo to zaněž ma prosse=
no byti. aby buoh ne vwodil wně. Znamenati slussie
že pokussenie rozličně gde: Někdy od boha Někdy
od ďabla Někdy od lidij. A to rozličně. Někdy od těla
Někdy od swěta Někdy od antykrysta: Pokussenie
od boha nenie zlee Neb nenie skrze zlee wěcy. ale toli
ko vtrpne: ani ke zleemu. ale wždy k dobremu: Jakož
Jakub. w i die swaty yakub. Že buoh nenie pokussytel zlych wě
cij A on nižadneho nepokaussy totiž chtě gey k zlemu
tudy přiwesti. a oddobreho od westi. Ale wždy chce
k dobremu což naněm gt̄: Jako abrahama pokaussel
vwieře a w poslussenstwij při synu geho. rozkazaw
I Moyži. xxij geho zabiti a obětowati. rzka Wezmi syna sweho ge
dnorozeneho gehož miluges̄ A gdi do země widěnie
a tu obětug mi geho w zapalnu oběť na gedne z hor
kteruž vkažy tobě A když wztahl ruce a zabiti chtěl sy
na. nedopustil. ale rzekl Nynie sem poznal že se bogiš

pana boha rč: Teež Joba pokussel w trpěliwosti. od
yaw gemu časnee wěcy. a dopustiw naň nemocy těž
ke. Jakož swaty yakub geho připomina rzka. Otrpě Jakub. w v
liwosti Jobowě slysseliste. a konetz pane widěliste:
Teež tobiasse wspwedlnosti. podle toho. Že gsy spra Thobias. rij
wedliwy. potřebie bylo aby pokaussien byl totiž skr
ze slepotu: A opet. Alle toto pokussenie dopustil pan Thobias. rij
přigiti naň. aby potōkom dan byl příklad trpěliwo
sti: ¶ Pokaussel lid židowsky napussti. skrze ne poho
dle. Jakož moyžieš die. Wedl tě pan popaussti za čty V Moy. viij
rydceti let aby trapil tě a pokaussel Aby znamy včině
ny byly ty wěcy kterež w twee mysli obracowaly se
A ostřiehalliby přikazanie geho čili nitz: Aže su om
ne snasseli pokussenie božieho: opusstiece vmluwu za
kona geho. a geho z nedowěry pokaussěli. y on pom
sty vwodil naně. Jakož die. Pokaussěli su pana wsid Zalm. lxxvij
ciech totiž nedowěrnych: A opět. Za čtyridceti let byl Zalm. xCiij
sem bližnij pokolenij tomuto. A rzekl sem tito wždy
bludie sdcem. a nepoznali su čest mych gimž sem při
sahl w hněwě mem že newegdau wodpočmutij me
Pokussel y kristus včedlnkuo swych rzka. Odkud Jan. w vi.
nakaupime chlebuo aby gedli tito Alle to pwisse po-
kaussege ge yak smyslee omocy geho: a wgmych po
kussenich teež Omichž die. My gste genž ste zuostali Lukas. xxij
w meem pokussenij Ay ya zpuosobugi wam yakož
mi zpusobil otetz muog. abysste gedli a pili zastolem
mym rč: A tak buoh nepokaussy než aby pčistil ra-
tolesti nawinem kořenu. aby wietz owoce nesly. wie Jan. w xv
K

ry lasky a naděge: a ne vžitečnee wyřezany byly ꝛc:
Pokussenie pak ďablowo což naněm gt̄ wždy by
wa od zleho neb ke zlemu: leč sam pan buoh nedopu
sti. neb obratij k dobremu: A to gde wnuknutim roz
ličnym. zgewnym y taynym. neb pokrytym: A nad
to pokussenie on nad wěrnymi kristem wyswoboze
nymi nema žadne gine mocy wiece co včiniti bez do
pusstěnie božieho: A nepřigmeli člowěk wnuknutie
A mysli ani vduo neda. Nitz wietz nemož včiniti člo
Lukass. w xi wěku bez dopusstěnij božieho: Neb ho sylněgssy kri
stus opanowal. p̄mohl y swazal y oděnie vduo wzal
y lupež rozdělil. dussy od těla. Aby nenalezl wněm ďa
bel wiece p̄bytka a odpočinutie: Bywa takee wnu
knutie ďablowo ne lidskee A to to kterež bywa proti
wieře a naděgi: přitěch wěcech genž sau samee wiery
nad smysl y nad rozum lidsky: Jako při bohu. při kri
stu. při Duchu swatem. při čistotě panny marye. při
wěcech služebnych poswatnych. p̄wěcech buducych
po smrti y wden wzkřissenie. y wžiwotě wěčnem Až
mnohym y ruhanie wmysl vmieta A neb zanepodo
bne a zapochybne klade wěcy božie y sliby geho Aby
k zuffalstwij a k odtrženij odboha přiwedl: Protož
člowěk p̄tom Jakož swrchu dotčeno ma zazprawu
přigieti: Když toho myssleníe nepřigima. ne oblibu
ge. kterež posslo skrze tanutie ďabla. neb skrze slyssenie
zleho rozmluwanie: a tomu ne swoluge ani vmysla
ma že gemu pan buoh w Synu swem pro zakō du
cha nepočita ani waży. A takowy na odpor proti to

mu vſylně boyowati nema Neb by wietz proti ſobě
rozmnožowal a ſylil: Ale přenaſſeti ma w gme myſl
a nedbati nato vſſage wbohu. A tudy dati poličěk ďa
blu: a přemožen gſa vtečet: A otom apoſſtol die. Po I Korynt. x
kuſſemie was ne zachwacug gedne lidſkee: Lidſkee
pak ſlowe když od lidy neb ſkrze lidi pochazie Bud li
bymi wěcmi. zmichž ſe žadoſti roznecugy Skrze ſmy
ſly neb čichy zewnitrzmie: yako widěmie Slyſſemie
okuſſemie. mluwemie. dotčemie rčyſs. A neb ne libymi
wěcmi odpornymi. vzkoſtmi. vkrutnoſtmi. od rozli
čneho ptiwenſtwie lidſkeho: domacych neb cyziech
ſwěta neb antykriſta: A když člowěk tomu ne powo
luge a w trpěliwoſti ſtogy. mtz mu ne vſſkody: Ne
lidſke pak pokuſſemie: ale ďabelſke ſlowe Kdež nad ro
zum neb ſmyſl pſwrchu dotčenych wěcech pokauſſy
A neb když pgde člowěk ſkrze to pokuſſemie k powole
mi hřiechu: a k ſwodu od wiery a nadege A k nevſtup
noſti w tom a k protiwenſtwy poznalee prawde A
neb k ſmeloſti a k wſſetečnoſti. k pohrdany a k potu-
peny: a k ſrdcy nekagicymu. a k ſetrwani w zloſti: To
wlaſtnie pokuſſemie a ktomu ďablowo neb od ďabla
geſt: Někdy take bywa od ſameho těla z žadoſty z
buzenych z zakona hřiecha. w libych neb nelibych wě
cech. Přimichž když wetny pracy wduchu wede a ne
powoluge Ale neb mrtwy neb křižuge Neb trpy a s
naſſy a bohu ſe modly: y to w kryſtu nebude k zatra
cenj pro zakon ducha genž wyſwobozuge: Poku
ſſemie ſwěta ſlowe těch wěcy. a těmi wěcmi genž na

ném gsau. k podnětu a k zbuzenij žadostij tělesnych a
swětskych rč. Oněmž die swaty yan. Wssecko což na
I kão Jan. ij swěte gest žadost očij žadost těla a pycha žiwota:
Pokussenie antykristowo gest k přeluzenij k bludom
a k swodom. skrze libee wěcy. neb chopne žadosti těla
neb swěta: a oklamanie rozlična smysluo rozumuo.
w duowodiech swodnych. A neb odtrženie odpraw
dy a přimucowanie k bludom hruozami. pomstami
rozličnymi. až y smrtmi: A otom owssem pokussení
y při zprawě k němu. y ovměnie w prawdě wněm y
poněm Wiz a cti neb slyš. spis zwlasstmi opokussení
včyněny y k zprawě wydany: ¶ Protož pan znage
že dielo geho bez pokussenie nestogij: a každy přistu
puge k němu. ma ho čekati a připrawiti se k němu: ge
stli narozen podruhee: neb žiwot wiery naswěte w
pokussení rozličnem byti musy. Y zpuosobowal k to
Matuš. xxvi mu wěrnee. a rozkazal A by wideli bděli a modlili se. a
by neweslí w pokussení. A přičm k wystraze předpo
wědených vtiekali. A hotowij wždy a očekawagicie
byli a bedliwij. kdy by měl zloděg přigiti w kteru ho
dmu. aby ne dali podkopati domu sweho. tokom ge
ho z wětruo a zdesstiuo posslym. A wtom aby pana
očekawali. aby ge wždy bdiecie wpwdě a w stalosti
nalezl: w snassenij rozličneho pokussenie. od wětruo
dsstiuo y řek. neb y odbran pekelnych: gsauce ne nazij
ale odiem w odenij božie. k odolani wedm zleem: po
sylněm gsauce w panu a w mocy syly geho: A mezy
wssemi gmymi pomocmi k odolani račyl vstawiti

modlitbu: a k nij napominage die. Modlte se abysste Matuš. xxvi
newessli w pokussenj. neb duch hotow ale tělo nemo
cno: A tak pan znal že pokussenie bude proti oswie
cenie gmena geho. y proti kralowstwi geho. y proti
wuoli geho nebeske nazemi stalee. y proti chlebu žiw
nosti tělesne zwlasst kněžske. y ṕwěcech cierkwe y cier
kewnich. při mocy při vřadech ṕswatostech. zwlasst
při swatosti těla a krwe geho rčijs Ano y ṕwieře při
lasce a při naděgi: a kratce při wssech wěcech potstat
nych y služebnych: A že přitom k zawedenij mnohe
mu. duchowni y swětsstij wkřestiāstwu přigiti měli
Protož weli to widěti buducie neb přitomne Bdieti
proti tomu. a nedopausstěti podkopati domu: a mo
dliti se wsselikeho času Abysste totiž newessli wpoku
ssenij. A buoh ne vwodil was neb nedopustil pokau
sseti nad to než muožte snesti: A zwlasstě ti modliti se
magij. genž su gednau oswiecenj a včyněni kralow=
stwim geho. y wuole božie wnich gt̄. y požiwagij to
ho w posylenij rozličnem. Magij se w tom znati. po
dle člowěka zewnitrzniho mdlee nemocne a křechke
a kupadu blizkee: Protož se magij ṕdpokussenim mo
dliti. aby gich samych bez sebe a bez swe pomocy pra
wice swe ne vwodil wpokussenij: Pakli račy vwesti
Aby račil s nimi byti. a wmocy swe syly odolawati
a z nemožneho wytrhowati A w možnem prospěch
k snesenj puosobiti: A to Buď při sweem pokussenij
buď při ďabelskem. buď ṕ tělesnem. neb swětskem. neb
antykristowu: A tuto nitz nemagij ti. genž su k bohu

a k prawdě geho nepřistupili: a oswiecenj negsau: w
kralowstwie geho newessli A vwuoli geho nebeskee
genž gest wiera obecna křestianska w prawdě gegie
potwrzenj negsau ani posylenj a vstawenj A tudy
ďablu tělu swětu a antykristu neodpowěděli. y geho
tělesnym žadostem a marnostem swěta y bludom an
tykrista: Těch ďabel nepokussi. ale ostřieha syně swe
neb zna že sau gemu wěrnij. a činie rozkazanie geho.
Sami se dobrowolně w službu bluduo y hřiechuo
wydawsse: y služie gemu wssemi vdy. dusse y těla. se
wssij rodinau. sewssym statkem. pokudž mohau nay
wiece: Ač take někdy rano. neb wpostě. neb w hody
pateřuo popěgij A modliteb skladanych proti zapo
wědi paně pořiekagij A postuo sytych a rozkossnych
po gniegij Swatkuo w prazdnosti a w obžerstwi y
w rozlične marnosti po swětie A mylnee naděge z po
wěr tudy sobě dobudau: Wssak srdce gich nikdy pra
wě a stale neodchazie od služby ďablowy: leč by ko-
ho z nich syn božij wyswobodil: Aniž ti budau vsly
ssani genž toho žadagij. když přičin hřiecha a bludu
mohauce newarugij se. Ale což horssieho z vmysla w
to gdau: a neb ge sami sobě obmysslegij: A nad smy-
sly swymi nepanugij. ale w swobodu pausstěgij: Ja
ko někto žada aby gey pan buoh od žadosti smilnee
neb cyzoložne zachowal A sam by se přičin nestřiehl
bytem. hleděnim. chozenim. mluwenim. dotčenim y
ginymi wěcmi. To by gemu platno nebylo: A pro
tož buoh nema peče otakowee. neb sami sobě ďablem

a pokussenim su a cime y rozmnożugij: Jakoż swaty
yakub die. Ale geden każdy pokaussien bywa pluzen Jakub. w i
neb od trżen: Od trżen gsa od sprawedliwee prace. A
pluzen żadostij a oklamanim hřiecha: A tato pro
sba počmagicym y prospiewagicy. k rytierzstwi wie
ry welmi potřebna: Jakoż swaty pawel za nayswz=
chowanegssie oděme poklada modlitbu. y die. Skr Effezskim. vi
ze wsseliku modlitbu a swatu żadost. modlece se wsse
likeeho času w duchu. a wnij bdiece wewssie vstawi
cnosti a wprosbě: A přiklad na moyżiessowi że on II Moy. xvij
modlitbau bog obdržal proti amalechowi Kdyż ru
ce zdwihal. tehdy přemahali synowee Jzrahelsstij. a
kdyż opaussřel. tehdy Amalech přemahal: A on wsse
obdrżiewal skrze modlitbu: Přiklad na krystu. kdyż
k pokussenij těżkemu ssel Modlil se gt k=wawym po Lukaš. xxij
tem. y posylen gsa bral se k bogi: A nezčislni gmych
přikladowee gsau. w Starem y nowem swědectwi:
Protoż před pokussenim y připokussenie Slussie
se modliti: Před pokussenim. aby ne vwodil: Při po
kussenij. aby wytrhl. rč: To aż potud buď otom:

Osedmem Slowu prosytebnem:

Sedme slowo prosytebne gest: Ale wyswo
bod nas odzleho neb zachoway: ¶ Tato p
sba gest wlastmi lidij k dokonalosti gducym
w zachowani wiery y konanie běhu w rytierzstwij
wiery k koruně blażenee: Kteřiż boyugij owieru ge
dnu danu swatym. a wnij zkussemi pokussenim rozli

čnym: a wtom stogie pracugice aby gie neměnili. ale
zachowawali. A wnij zachowani gsautz běh žiwo-
ta konali: namichž se to plni kristowo promluwenie
Mat. x. xxiiij Ktož setrwa až dokōce ten spasen bude: A swaty ya
Jakub. w i kub. Blaženy muž genž snassij pokussenie Neb když
zkussen bude přigme korunu žiwota. kterauž zaslibil
II Tymo. iiij. buoh milugicȳ se: Oniež y aposstol die. Dobry sem
bog boyowal. wieru sem zachowal. běh sem dokonal
Naposledy odložena mi koruna kteruž mi da sp̄we
dliwy saudce y wssem genž milugij přisstie geho:
¶ Kuporozuměnij pak p̄teto prosbě. od yake° zleeho
slussie se modliti. k zachowani neb k wyswobozeni. a
yak: Slussie rozdiel zleho znati. že Gedno gest časne
a Druhe wěčnee: Czasne zlee opět dwoge Gedno tě
lesnee vtrpne a Druhe duchownie: Zlee tělesne vtr
pne časne zde Jako trapenie nemocij rozličnych Nu
zij a biednostij. rozličnych zamutkuo. vzkostij. nedo-
statkuo. potup ꝛc. Neb od boha obecně zřiezeně wuo
betz neb oblasst naswětě dopusstěnych. pro pad wpo
kutě. Neb oblasst na cierkew swu. neb na swe zwolene
Neb od lidij zlych zpuosobenych. neb zkazy p̄rozene
A neb z přičyn zlych wlastnich člowěka nase vwede
nych. ꝛčijs. Přikteremž zleem vtrpnem ma se člowěk
trpěliwě mieti. wtom což buoh dopaussti. skrze se neb
ďabla neb lidi A přikladem swatych boha dobroře-
čiti A k swee wyplatě a k swemu přitomnemu dobre
mu y buduciemu hleděti obratiti. buduciemu wypro
sstěnie tudy od wěčne° zleeho. A k zpuosobu těla k bla

hoslawenemu wzkřiessenÿ: A přitom ma smysliti
že ty wěcy zlee pan buoh na zlee zde zatracence dopu
sſti: a potom naweky kupomſtě: A na dobree z wole
ne z mlosti k očisſtem. a milugicym se obracuge wsſe
k napomahami zezleeho k dobremu. k treſtam. y k zku
ssem. y k slawě buducie: A zde od nektereho zleho vtr
pneho hned dosmrti newyswobodÿ A odnektereho
wyswobodi: tak yak zna vžitek spasenie: A my ptom
swymínkau mame zawyswobozenie prosyti: Nay
prw gsmeli toho zleho vtrpneho sami hřiessna přici
na přisobě neb gmych: aby nam to odpustil. A aby
nam dal trpeliwost k snassem kazně tee a obratil k do
bremu: Druhee aby racil ztoho zproſtiti. tak byloli
by to k dobremu a bezpkažky spasenie. zde w mlosti
neb wslawě A nebyloliby proti tomu stau wymen
ku. Jakož sam die. Možneli aby odssel kalich ten. pak Matuš. xxvi
li mimz Stamž se wuole twa: Duchowmie pak zlee Lukaš. xxij
Gedno gest proti swětlu pwdy wiery w rozličnych
bludiech a whřissiech: Druhee proti pwdě včastno
sti krista a cierkwe swate. a wěčne° žiwota sprawedl
nosti a pwdy trogieho kralowstwi: Třetie pti wuo
li božie nebeske nazemi: Cztwrte zlee proti zřiezene ži
wnosti. a proti pwdě služebnostÿ: Pate zlee Srdce
zlee w vkrutnosti w pomstě zlostne w nevkogenosti
Sseste zlee přičinau byti z vmysla a zwuole pokusse
mie sweho: a neb sam byti přičynau pokussenÿ a po
horssenÿ gmych A biedu nase vwesti: Sedmee zuo
stawa w paadu Adama. y wewssem z toho posslem

bez mnilosti a spwedlnosti dosslee w wčastnosti až do smrti: ¶A tak kratce tot gest to zlee. ktereż gest proti sedmi temto prosbam: wnichż to położeny su wssecky potřeby pořadně: A tak prosyti slussie. aby zachowal w pokussem od padu swetlee prawdy wiery rodu noweho w blud Od sprawedlnosti kralowstwie bożieho w hřiech a wnepwost Od wuole nebeske w zemsku babelsku. telesnu a swetsku Od wčastnosti pokrmu. w poživanij hodnem w nehodny Od hodneho powolanie wctnostech w hřiechy smrtedlnee. skrze powolenie a opetowanie A wtō bezpokam trwanie až do smrti: Aby zbawil od staupenie od krista k antykristu Od prawdy cierkwe k bludom swěta Od ducha k telu Od spasenij k zatracenij. Abychom skrze pokussenie w to zlee nepřissli zde: ani po smrti k zbawenij twarzy bożie A wden saudny zachowani byli odewsseho zleho což ma na twarz wssie země přigiti a hodni gsuż stati před synem člověka: a přisudku y požehnanie dogiti. A strany tela dogiti s wywolenymi obnowenie a přiwedenie w kralowstwie nebeske: ¶A tak slussie żadati za zbawenie wsseho zleho zde dusse časneho y wěčneho. A při wzkřiessenij tela wěčne slawy: A aby pan buoh byl obrance a sstit za stierage rameny y křidloma A zachowawal wewsselikem pokussem. Buď od bazni nočnie Buď od střely wedne letagicie Buď od půdu letagicieho wetmach Buď od přiběhu a babelstwie poledniho: A aby kazal andělom ostřiehati na wssech cestach. a na rukau

nesti Aby nebyla okamen vražena noha powolanie
hodneho w sobotu z wiery swědomie dobreho: Ale
aby dopomohl otecz nebesky Skrze krista syna a du
cha swate° k slawě wěčnee w nebesiech. wniž žiw gsa
kraluge w gednotě bozstwie nawěky wěkuo Amen:

Otrzetie Czastce Modlitby:

TRzetie častka modlitby kristowy gt̄: Amen:
¶ To slowo Amen gt̄ židowskee. A rozličně
se w pismě beře: Někdy se beře za naywyšssi
ho swědka wssie wiery a p̄gemnosti hodneho pana
gezukrista. genž prawda swrchowana naygisstčie gt̄
k potwrzeni a k swědectwi gegimu: A tau p̄čimu pan
kristus se Amen w zgeweni gmenuge. kdež se die. To Zgewenij. iij
to die amen swědek wěrny Genž gt̄ počatek y konecz
protož y Amen: Neb skrzeněho wsse se stalo. A skrze
něho wsselika bozska zaslibenie včiněna. a wněm gsu
naplněna a budau a vtwrzena sau: Neb w krystu ne
nie Gest a nenie. ale gest wněm Gest gest. totiž amen
amen. neb on w otcy gt̄ a otecz wněm gt̄: a duch swa
ty od obu pochazege gest gediny buoh w swědectwi
p̄wem: A tau přičimu často k potwrzeni řečij swych
řiekal: někdy sam skrze se potwrzuge. a se swědka wie
ry hodne° wziewage. řiekage gedinu Amen. Neb on
obee y p̄wda y swědek: Jakož die. Ja wtom narozen Jan. w xviij
gsem. a nato sem p̄ssel na swět abych swědectwie wy
dal prawdě: A ya sem p̄wda wssech ffigur y slibuo k Jan. w xiiij
plněni: A že swědka p̄wdy dal gey. die skrze Izaiasse

Jzaiaſ.lv. Swědka lidu dal ſem ge°: A někdy ſwědčil prawdu
y ſkrze otce ſweho.řka dwakrat.Amen amē. Jakoby
rzekl. Ja poſlany od otce.genž s duchē ſwatým gedno
gſme w ſwědectwi na nebi prawdy.y gedno gſme w
Zidom.w vi bozſtwi gemuž nelze lhati.prawim wam pwdu wie
ry a pgemnoſti hodnu: Neb lidee ſkrze wětcie° ſe ſwe
rzečy neb pře vtwrzugij: wkterežto wecy chtě buoh
hognēgij vkazati zaſlibeme rady ſwee nepohnutedl
noſt.mezy to totiž mezy zaſlibeme a ſwědectwie po
ſtawil přiſahu.ſkrze ſe ſameho řč: Tauž přičinu gſa
kriſtus s otcem gedno.chtě aby řečy geho wiery ho
dne pgemne byly: tak že ſnaz nebe a země pomine Ale
ſlowa geho nepominau.wložil w to Amen amen. A
podle toho wzetie Amen za ſwědky a za ſwědectwie
vtwrzene ſkrze otce nebeſke° y Syna geho gednoro
zeneho.k potwrzeni řečij y k upomocy nemocne wie
ry.dowěrnoſti y nadēge plněme giſte°.ma to ſlowo
Amen při teto modlitbě wzato byti k dowěrnoſti ak
douffam. K dowěrnoſti že tato modlitba gt wzacna
bohu otcy pgemna y ſpaſytedlna. A k douffam že pro
ſyna gednorozene° ſweho twaři ſwee přitomneho
ſwědka wěrneho zaſlibeme ſtaleho wegmenu geho
vložil gi ſlyſſeti: kteryžto vtwrzuge obee y ſtrany ot
Jan. w xvi ce y ſwe řka. Amen amen prawim wam Budeteli co
proſyti otce wegmenu mem dat wam Proſte a wez
mete Wten den totiž meho wſtupeme k otcy wy we
gmeno me proſyti budete řč: A tak ktož bude ſe mod
liti a proſyti otce nebeſke° wegmeno me. ſlowy geho

vwieře geho. že bude slyssan. a naplnij se mu zač pro
syti bude: Druhe wyklada se Amen žadostiwě a ꝓ
sytebně. za Staniž se tak mily otče skrze syna tweho
wegmenu geho tiem slowem Amen: A kuꝑmluwě a
k orodowani syna tweho w geho modlitbě Skrze
ducha syna tweho wolagicie° ktobě: A tu slussie na
koncy žadostiwě žadati. pro swatee wěcy dluho a ča
sto. aby ta ꝑduostogna modlitba vslyssana byla. we
wssie potřebě wnij zawřenee k spasenij. nadto než ro
zum postatčiti muož: A řiecy. O protě sameho mily
otče: pro twu lasku: pro twe° mileho syna. Pro twe
wněm milosrdēstwie a slitowanie twařy twe přito
mne wuoběti wezdayssie geho: pro geho orodowa
nie. Pro twe sliby wněm včiněne. a zawazek twuog z
milosti wegmenu ge°. naplniž a staniž se tak. o Amen
mily otče: A otō w Jeremiassowi die. Slysste hlas Jeremias. xi
muog a čiňte wsse což sem ꝑkazal wam A budete mi
w lid a ya budu wā w boha. abych zbudil ꝑsahu kte
ruž sem přisahl otcom wassym ꝛc: a niže A odpowě
děl sem. a řekl sem Amen pane totiž o staniž se tak:
Třetie beře se za ꝑwu dowěrnost a zagistotu. že tak a
ne ginač bude: a to w pismě často se naleza Amen za
staň se: a neb staň se staň se za Amen amen: Jakož die
Požehnany pa buoh Jzrahelsky odwěku až nawěky Zalm. Cv
A die wessken lid Buď to tak buď to tak: A podle to°
muož y to wzato byti což kristus die. Když se posta Marek. xi
wite k modlitbě. wěrzte. že zač po ꝓsyte wezmete a sta
ne se wā: To až potud na to slowo vwykladu Amē:

Kratke zawřeni namodlitbu pane

TRoge se wěc zawiera wmodlitbě pane: Před
mluwa: Prosby. a zawřenie neb konec gegie:
¶ W p̄dmluwě zawiera se prawda modlite
bnikuo. y zpuosob a přip̄wa: Prawda zaležie vwie
ře a wlasce y wnaděgi rodu noweho. wpotstatě y w
službě noweho swědectwie w krystu a wcierkwi: Z
puosob neb přip̄wa zaležie w Zpowědi neb vwyzna
wani tee milosti a prawdy přip̄wene. Powolanie k
nij Danie gie wpotstatě y w službě noweho swědec
twie. k požiwani s wděčnosti s chwalami a s dobro
rzečenimi gmena nawěky požehnane°: A nadruhu
stranu zawiera se Zpowěd wm hřiechuo a nedostat
kuo při tee milosti a prawdě druheho rozenie. w skru
ssenj. w poniženi. a wducha zamucenie: Zaležie take
y wziewanie gmena otce nebeskeho. w synu geho w
gmenu geho. y w duchu swatem. k wyslyssenj milo
stiwemu modlitby w prosbach wni položenych:
¶ Prosby pak zawieragie se w sedmi slowiech. zdržu
giece potřeby spasenie obecnee wssie cierkwe wssech
zboruo y vduo: W prwni zawiera se oswiecenie skr
ze wieru čtenie swateho. prawdy rodu noweeho A
tudy gmema otce y syna y ducha swateho. w swěde
ctwi poselstwie geho: W druhe prosbě zawiera se
přisstie kralowstwie trogieho. w prawdě sprawedl
nosti geho. w včastnosti y wpožiwani druheho na
rozenie: W třeti prosbě zawiera se Stalost neb by

tie wuole bożie. tee genž wnebi geſt vněho. aby ſe ſtała neb byla nazemi wedwu proſbach zawřena. Skrze potwrzeni ducha ſwateho w dařiech a wmocy geho ſkutečně. w cierkwi a w vdech těla duchowniho:

W čtwrte proſbě zawieragie ſe potřeby wſſechny žiwota duchowniho Rodu noweeho: kralowſtwie božiho trogie° w ſprawedlnoſti geho. k ſtaloſti wuole nebeſke nazemi. y žiwota čaſneho rč: W pate proſbě zawiera ſe odpuſſtěnie win popřiyate mniloſti do puſſtěnych neb dluhuo wſmluwě včyněnee: W ſſeſte zawieragi ſe proſby wſſech doſſlych ſpwedlnoſti zwiery a vžiwagicich gie wmloſti a wpwdě Aby ne byli vwozeni wpokuſſeni neſnoſytedlna. bez přitomne pomocy a ochrany y obrany geho: W ſedme zawiera ſe wyſwobozeni zewſſeho zleho odpozneho wſſie prawdě proſeb těchto: Zawřeni pak neb konez modlitby teto zawiera wſobě Swatu žadoſt a prawe douffani y prawu dowěrnoſt: naplněni p ſeb. k Spaſeni zde wmloſti a potō wſlawě wěčnee:

Skonawa ſe zpwa obecna y s Wykladě oblaſſtnim na Modlitbu pane. Leta od narozeni pana Krysta Tiſycieho pětiſteho dwacate° W neděli maſopuſtni rano whodinu deſatu: a Imprimowano tehož leta:

Paulus oliuecenſis:

Biblioteka Jagiellońska
stdr0041741

Pubaodu
Cierkwe
Swate

1522

welche
n ...chen
...ens,
...gspflege
...nstitute
...en sollte;
...die Ver-
...geflossen
...und ver-
...bekannt
...geschlos-
...ein ...
...Ver-
...erden,
...en hat.
...uldige
...Fall der
...gen.

...der für
...ellung
...ne der
...ten Be-
...ga